

T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YABANCI DİLLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
ALMAN DİLİ EĞİTİMİ BİLİM DALI

**FERİDUN ZAİMOĞLU'NUN "ON İKİ GRAM
MUTLULUK" (ZWÖLF GRAMM GLÜCK) VE
MURATHAN MUNGAN'IN "ERKEKLERİN ÖYKÜLERİ"
ADLI ESERLERİNDE ERKEK İMGESİ**

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Arzu TEKİN

Danışman:

Yrd. Doç. Dr. Hikmet UYSAL

BURSA 2007

ÖZET

YABANCI DİLLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ALMAN DİLİ EĞİTİMİ BİLİM DALI

FERİDUN ZAİMOLU’NUN “ON İKİ GRAM MUTLULUK” (ZWÖLF GRAMM GLÜCK) VE MURATHAN MUNGAN’IN “ERKEKLERİN ÖYKÜLERİ” ADLI ESERLERİNDE ERKEK İMGESİ

ARZU TEKİN YÜKSEK LİSANS TEZİ

Feridun Zaimoğlu’nun “On iki gram Mutluluk” adlı eseri iki bölüm halinde yazılmıştır. Birinci bölümünde Almanya’ya sonradan yerleşen ve bu dünyanın yaşam tarzını benimseyen erkeklerin hikâyelerine değinilir. İkinci bölümde ise erkeklerin Avrupa’dan Anadolu’ya göç ederek karşılaştıkları sorunlar ile mücadele şekilleri anlatılmıştır. “Bu taraf” adlı birinci bölüm batıyı, “öbür dünya” adlı ikinci bölüm ise doğuyu, eski geleneksel ve dini kuralların insanlar üzerindeki etkili gücünü temsil eder. Fakat buna rağmen öykülerde batı, doğunun etkisi altında gösterilir.

Murathan Mungan’ın “Erkeklerin Öyküleri” adlı eseri yabancı yazarların kaleminden oluşmuş öykülerin bir derlemesidir. Erkek bakış açısı ile ele alınan eser erkekleri yaşadıkları ve gördükleri olaylar karşısında hissettikleri duyguları ve bunları dış dünyaya nasıl yansıttıkları konu edilir. Eserde bulunan on yedi öykü kadın – erkek ilişkilerinde yaşanan olumlu ve olumsuz olaylar erkek bakış açısı ile okurlara yansıtılır.

Bu çalışmada iki eserde de kadın – erkek ilişkisi, din, gelenek ve görenekler, kadının – erkek üzerindeki baskısı ve erkeğin – kadın üzerindeki baskısı konuları işlenmiş ve bunların farklılık ve benzerlikleri karşılaştırılmıştır.

Bu çalışmanın amacı, bu farklılık ve benzerlikleri ortaya çıkarmak ve yapılacak olan başka çalışmalara yardımcı olmaktır.

Danışman : Yrd. Doç Dr. Hikmet UYSAL

Sayfa Sayısı : 86

Anahtar Sözcükler : Toplumla uyum sorunu, kültürel çatışma, din, gelenek ve görenekler, kadın – erkek ilişkisi.

ABSTRACT

MALE IMAGE ON THE WORKS OF FERİDUN ZAİMOĞLU NAMED “TWELFE GRAMME LUCK” AND MURATHAN MUNGAN’S WORK NAMED “MEN’S STORIES”

ARZU TEKİN

Feridun Zaimoğlu’s work named “Twelve gramme luck” was written in two parts. In the first part the stories of men are explained who established themselves later to Germany and identified themselves with this world’s lifestyle. In the second part the movement of men from Europe to Anatolia and their problems they have experienced as well as their fight against them is expressed. The Chapter called “This Side” explains Europe and “That side” explains the East which represents the effective power of old traditional and religious regulations on human. But in spite of this it is shown that Europe was influenced by the East.

Murathan Mungan’s work named “Men’s stories” is an assemble of stories who was created by foreign writers pens. The work which was examined by male’s view makes male’s feelings happened against the actions they have lived and seen and how they were reflected to the outside world a subject of a discussion. It is reflected to the readers in the seventeen stories included in this work the positive and negative acts existed in the relationships between men and women.

In both of these works the following subjects such as man – woman relation, religion, traditions and precedents, the pressure of woman on man, the pressure of man on woman are identified in comparison with their differences and similiars.

The targets of this work are to bring this differences and similiars into light and assist another works which will be done.

Thesis adviser : Ass. Prof. Hikmet UYSAL

Pages : 86

Key Words : Integration problems, cultural conflicts, religion, traditions and precedents, man – woman relation

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET.....	III
ABSTRACT.....	IV
İÇİNDEKİLER.....	V
KISALTMALAR.....	VII
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

1. EDEBİYAT.....	2
1.1. Karşılaştırmalı Edebiyat	2
1.2. Göçmen Edebiyatı	3
1.3. Öykü	5
1.4. İmge	6

İKİNCİ BÖLÜM

1. ESER YAZARLARI	
1.1. Feridun Zaimoğlu	8
1.2. Murathan Mungan	10

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1. ESER ÖZETLERİ	
1.1. Feridun Zaimoğlu “On iki Gram Mutluluk”	13
1.2. Murathan Mungan “Erkeklerin Hikayeleri”	15

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

1. ON İKİ GRAM MUTLULUK ADLI ESERİN İÇERİK AÇISINDAN İNCELENMESİ

1.1. Kadın – Erkek ilişkisi	16
1.2. Din	23
1.3. Gelenek ve Görenekler	29
1.4. Kadının – erkek üzerindeki baskısı	33
1.5. Erkeğin – kadın üzerindeki baskısı	39

BEŞİNCİ BÖLÜM

1. ERKEKLERİN ÖYKÜLERİ ADLI ESERİN İÇERİK AÇISINDAN İNCELENMESİ

1.1. Kadın – Erkek ilişkisi	45
1.2. Din, Gelenek ve Görenekler	52
1.3. Kadının – erkek üzerindeki baskısı	55
1.4. Erkeğin – kadın üzerindeki baskısı	62

ALTINCI BÖLÜM

1. ESERLERİN KARŞILAŞTIRILMASI

1.1. Kadın – Erkek ilişkisi	69
1.2. Din, Gelenek ve Görenekler.....	72
1.3. Kadının – erkek üzerindeki baskısının Karşılaştırılması.....	74
1.4. Erkeğin – kadın üzerindeki baskısının Karşılaştırılması	78
SONUÇ.....	81
KAYNAKLAR.....	85
ÖZGEÇMİŞ.....	88

KISALTMALAR

a.g.e.	:	Adı Geçen Eser
Alm.	:	Almanca
bkz.	:	Bakınız
c.	:	Cilt
ev.	:	Çeviren
ed.	:	Editör
es.T.	:	Eski Türkçe
Fr.	:	Fransızca
İng.	:	İngilizce
s.	:	Sayfa
ss.	:	Sayfadan sayfaya
sy.	:	Sayı
v.dğr.	:	Ve diğeri

GİRİŞ

Bu çalışmanın konusu ele alınan eserlerde erkeklerin toplum içinde ve ikili ilişkilerde karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlarla mücadele biçimleridir. Feridun Zaimoğlu'nun "On iki gram Mutluluk" adlı eseri Almanya gibi birçok Dünya ülkesinde Göçmen edebiyatı ve erkek edebiyatı üzerine yazılmış ilk kitaplardandır. Murathan Mungan'ın "Erkeklerin Öyküleri" adlı eser de Cesare Pavese, Ernst Hemingway, Truman Capote, Vladimir Nabokov, ... Gibi ünlü yazarların öykülerinden faydalanarak birleştirilmiş bir kitaptır. Zaimoğlu'nun ve Mungan'ın eserleri de erkek bakış açısıyla kendi dünyaları anlatılır.

Bu çalışma, birinci bölümü edebiyat, karşılaştırmalı edebiyat, göçmen edebiyatı, öykü ve imge'nin tanımlamasıyla başlar. İkinci ve üçüncü bölümlerde her iki eserin ve yazarların tanıtımı yapıldıktan sonra her iki eserde tek tek ele alınarak belirlenen konuların incelenmesine yer verilir. Bu incelemeler kitaplardan alınmış olan alıntılar ile desteklenir. Altıncı bölümde karşılaştırmaya yer verilmiş ve son kısımda tez hakkındaki değerlendirme verilir. Çalışmanın son sayfasında tez içersinde yararlanmış olunan kaynaklara yer verilmiştir.

Çalışmanın amacı, Almanya'da yaşayan ve yazan yazarlarımızın değindiği konuları araştırıp, Avrupa'da yaşayan okurlara bu konuları ne şekilde aktardıklarını göstermektir. Ayrıca Türkiye'de yaşayan ve yazan bir yazarın eseri ile Alman Edebiyatından seçilen bir eserin erkek imgesi açısından karşılaştırılmasıdır.

Çalışmanın her aşamasında yardımını esirgemeyen ve beni yönlendiren tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Hikmet Uysal' a teşekkür ederim.

Arzu TEKİN
Ocak 2007
Bursa

BİRİNCİ BÖLÜM

1. EDEBİYAT

Edebiyat yazıya dayalı, insanların duygu ve düşüncelerini aktarabilmek için kullandıkları bir araçtır. Bazı insanlar sözlü olarak yazamadıkları veya yapamadıkları hayallerini kaleme alıp gerçekleştirmektedir.

“Edebiyat, okuyana estetik bir tat vermek amacıyla yazılmış olan ya da böyle bir amacı olmasa bile, biçimsel özellikleriyle bu düzeye ulaşabilen bütün yazılı yapıtlar.” ...
“Edebiyat bir anlatım biçimidir. Düşünce ve duyguları güzel ve etkili bir biçimde anlatma sanatı olarak da tanımlanır.” (Ana Britannica; 7.Cilt, S. 627–628)

Edebiyatın görüldüğü üzere birçok tanımı bulunmaktadır. Edebiyatın kesin bir tanımını yapmak mümkün değildir, çünkü kendini çağdan çağa ve ülkeden ülkeye değiştirebilen bir yapıya sahiptir. İnsan yaşantıları anlatan her metin edebiyatın içine girmez, bir metnin edebiyat metni sayılması için sanat değeri taşıması gerekmektedir.

İnsanlar medeniyeti ve yaşadıkları çağı ileride başvurulacak bir kaynak haline getirmek ve edebiyata sahip çıkabilmek için yazmışlardır.

“Edebiyatın... Amacı, bir medeniyetten başka bir medeniyete geçiş sağlamak, en kalıcı veya evrensel yönleriyle çeşitli halk topluluklarını kaynaştırmak, yani insanı konu edinen edebiyatla insanı daha da insanlaştırmaktır.” (Büyük Larousse; 7.Cilt, S. 3514 – 3515)

Edebiyat batı’da ilk defa 18 yüzyılda yaygınlaşmış ve Türkiye’de ise 19 yüzyıla doğru gerçek anlamına kavuşmuştur.

1.1 Karşılaştırmalı Edebiyat

Karşılaştırmalı edebiyat, ülkelerin edebiyatları ve dilleri ile aynı anda ilgilenen eleştirel bir bilim dalı.

“ Karşılaştırma; Kişilerin ya da nesnelerin benzer ya da ayrı yönlerini ortaya koymak, incelemek için karşılaştırmak, birbiriyle yakınlaştırmak eylemi dir.” ... “Karşılaştırmalı edebiyat, çeşitli ülkelerin edebiyatları arasındaki ilişkileri inceleyen edebiyat tarihi dalı.” (Büyük Larousse; 12. cilt, S. 6458)

Tanımdan da görüldüğü üzere iki ülkenin edebiyatların ilişkilerini inceleyen bilim dalıdır. Fakat karşılaştırmalı edebiyat sadece edebiyatlar arasındaki ilişkiyi değil, yanlı perspektiflerin, yanılısamaları, ters anlaşmaların, imgeleri ve değişmiş bilgilerin önemine değinmektedir.

Karşılaştırmalı yazın (es.t. mukayeseli edebiyat, Alm. vergleichende Literatur, Fr. literature comparée İng. comperative literature) Birbirinden ayrı toplumların yazınlarının ürünü olan, ayrı dillerde yazılmış yapıtları, konu, düşünce ya da biçim bakımından inceleyerek, ortak, benzer ya da benzemeyen yanlarını saptamak, yazın akım ve hareketlerini değişik yönlerden karşılaştıran, nedenleri üzerinde yorumlar getiren yazın. (Göğüs, S. 71)

Beşir Göğüs adlı yazarın “Yazın Terimler Sözlüğü” (1998) adlı kitabında da yaptığı tanımdan da görüldüğü üzere karşılaştırmaların yapılması için ayrı toplumların edebiyatlarına değinilir. En az iki eser olması ve bu iki eser kendi içlerinde diğer eserle bir tutarlılık göstermesi gerekmektedir. Fakat eserlerin aynı olmaması gerekir, yoksa bir farklılık bulunamaz.

Karşılaştırmalı edebiyatın temelinde Goethe'nin “Weltliteratur” (Dünya Edebiyatı) düşüncesi vardır. Bu düşünce bir anlamda karşılaştırmalı edebiyatın başlangıç noktası sayılmaktadır. Buna göre ülkelerin en iyi edebiyat eserlerini bir araya getirerek bir dünya edebiyatı oluşturmak yatar.

1.2 Göçmen Edebiyatı

Göç, insanların sosyal ve siyasi sebeplerin etkisiyle bireylerin yer değiştirmesine denir. Dünyanın var oluşundan itibaren insanlar daha elverişli koşullarda yaşamak için göç etmeye başlamışlardır.

Göçün en önemli sebeplerinden biriside ekonomi dir. Bunun içinde ikinci Dünya savaşından sonra yıpranmış olan Alman ekonomisini düzeltmek ve yeniden işler hale

getirmek için İtalya, İspanya, Türkiye, Fas, Portekiz, Tunus, Yugoslavya gibi ülkelerden işçi anlaşmaları yapılarak işçi gücü alınır.

Farklı ülkelerden gelen bu insanlar dil ve kültürleri ayrı olduğu için birçok bilim dalını ilgilendiren problemler ortaya çıkmıştır. Bu yüzdende edebiyat bu insanların problemlerine bir çözüm yolu üretmek için bir yol olmuştur. Tüm bunlarda yeni bir edebiyat akımı “Göçmen edebiyatını” ortaya çıkarmıştır.

1960’la gelen bu göç Almanya’nın ve bazı Avrupa ülkelerinin çok kültürlü bir toplum haline gelmelerini sağlar. Göçmen edebiyatının oluşumunda da en çok Türk yazarların katkısı olur.

“Almanca yazan Türkleri çeşitli kategoriler içinde değerlendirmek mümkün. İşçiler de yazar, onlar da yazmalıdır esprisiyle yazmaya özendirilen fabrika işçisi Türkler olduğu gibi akademik öğrenimi olanı ya da ikinci, üçüncü kuşak Almanyalı Türkler de var. Bunlar iki dil – iki kültürlü tipik göçmen. Ayrıca politik nedenlerle Almanya’ya yerleşmiş sığınmacı, bir kısım Türkiye’deyken de yazmış yazarlar. “
(Aytaç, S.516)

Anadili Almanca olmayan Almanyalı Türklerin genellikle göçmenlik, kimlik sorunu, yabancılık konularına değinmişlerdir. Almanca yazan Türkler arasında Fakir Baykur, Alev Tekinay, Yüksel Pazarkaya, Şinasi Dikmen, Aras Ören, Güney Dal, Habib Bektaş, Saliha Scheinhard, Zafer Şenoçak, Doğan Firuzbay, Akif Pirinçci’yi anabiliriz.

Göç konusu sadece Almanya’da yaşayan yabancıların değil Alman yazarların da ilgi konusu olur. Bu yazarla arasında Irmgard Ackerman, Harold Weinrich, Ursula Wölfel, Peter Seibert, A.Kühn, Wolfgang Riemann, Günter Wallraf ve Anna Picardi Montesardo gibi isimleri vardır.

Almanya’da son dönemlerde Feridun Zaimoğlu’nun en önemli temsilcisi olduğu Kanak Kültürü ortaya çıkmıştır. Bu Kültür akımı Alman toplumuna ve dışlanmaya karşı tepki olarak ortaya çıkmıştır. Oluşturulan bu tepkilere rağmen yabancı yazarların kendi kültürlerinden getirdikleri ile batı kültüründen aldıklarını birleştirerek, birçok kültürü, içinde barındıran ve zengin bir yapıya sahip olan karma bir kültür anlayışı ortaya çıkar.

“Nedir göçmen edebiyatı” şeklindeki sorumuza ise Johnson şu yanıtı veriyor:
“Türkiye’den Almanya’ya göç eden Sevgi Özdemir adında göçmen bir yazar var. Yazdığı hikâyenin birinde kendi yaşadıklarından bahsediyor. Bir süre sonra kendisine

benzer bir konumda ancak Afrikalı olan bir bayan göçmen yazarın hikâyesini okuyor. Kendi yazdıklarının neredeyse aynısını görüyor. Öte tarafta Meksika’da yaşayan J. Anzandua adında başka bir kadın yazar da aynı konularda hikâye yazıyor. Anlatmak istediğim dünyanın her neresinde olursa olsun göçmenliğin yaşandığı sınırların aşılılmaya çalışıldığı her yerde aslında bir birinin aynısı sayılabilecek birçok olay yaşanıyor ve bunlar yazına dökülüyor. Edebiyat oluyor. Tüm bunların yazarları göçmen ve bence her birinin bu sorunlara ilişkin yazdıkları da politik bir duruşa tekabül ediyor.” (Johnson, 2006)

Göçmen edebiyatı kısaca birbirine yabancı olan insanların, daha kolay anlaşabilmeler için bir köprü haline gelir.

1.3 Öykü

Öykü, Amerikan yazarlarının dünyaya armağan ettiği kısa, düzyazı, kurmaca ve bazen de gerçek olayları anlatan edebiyatın bir dalıdır.

“Öykü, Hikâye olarak da bilinir, gerçek ya da düş ürünü bir olayı edebi bir üslupla aktaran kısa düzyazı anlatı. Kısallığı, yalın bir olay örgüsüne sahip olması, genellikle önemli bir olay ya da sahne aracılığıyla tek ve yoğun bir etki uyandırması ve az sayıda karaktere yer vermesiyle roman gibi öteki anlatı türlerinden ayrılır.” (Meydan Larousse; 13.Cilt S. 314)

Tanımdan da anlaşılacağı üzere öykü yaşamdan kesitler de içerir hayal ürünü de olabilmekte fakat öykülerde karakterler azdır, bir tek olay anlatmak amacıyla yazılır. Sonlar sürpriz bir şekilde bitebilir, bu sayede de edebiyatın kurgu olup olmadığı anlaşılabilir. Belli başlığı özelliği öykünün kısa, kişilerin az olması ve hayatın bir tek anının anlatılmasıdır.

Öykülerde sıradan insanlar, olaylar önem oluşturur, yaşanan iyi veya kötü tecrübeler, hayatın insanlara oynadığı bir oyun olarak bakılır ve kader de hayatı yöneten bir parça olarak görülmektedir.

“Oysa küçük öykünün kısallığı aldatıcıdır, bir okuyuşta biter, ama dikkat isteyen yoğun bir okumadır bu. Küçük öykü bir düzyazı türüdür, ne var ki romandan çok şiire yakın bir yapısı vardır: şiir gibi yoğun, billurlaşmış ve özenlidir.” (Aytaç, S.10)

Öyküler kısa olmalarına rağmen kullanılan dil açısından ve kelime oyunlarının bulunması bakımından anlaşılması zor olan edebi türler içine girmektedir. Buna göre romanlar uzun olmalarına rağmen daha kolay anlaşılabilirler.

Öykü Türk edebiyatında ilk önce Tanzimat döneminde değinilir ve II. Meşrutiyet'ten sonra siyasal ve toplumsal öğeler işlenmiştir. Yazıda konuşma dili temel alınır. Türkçe yabancı dillerden arındırılmaya çalışılır ve taşra¹ edebiyatı üzerinde yoğunlaşmaktadır. İşlenen konular arasında; insan sevgisi, insanların can sıkıntıları, Mekândan ve zamandan kaçış arzularıdır. İnsanları huzursuz kılan her tema ele alınmıştır. Cumhuriyet döneminde öykü önemli bir konuma gelir. Bu dönem; *“Türk hikâyeciliğinin temelinde, Atatürk Türkiye'sinin bireysel, toplumsal sorunları yatar.”* (Karaalioğlu, S. 5)

Alman Edebiyatında öykü 1945, II. Dünya savaşından sonra ortaya çıkmaktadır. İnsanların aldığı maddi ve manevi yenilgileri gerçek hayatlarının öykülere yansmasıyla oluşmaktadır. Sözlü olarak ifade edemedikleri gerçekleri ve onaylamadıkları olayları bu şekilde dile getirmişlerdir. *“Ana konu genellikle bireyin saydamlığını yitirmiş bir dünyadaki perişanlığıdır. Bozukluklar, düzensizlikler genellikle ortak bir kader gibi gösterilir.”* (Zengin, S.2) Bu dönemde işlenen konular arasında açlık, sefalet, yokluk, savaş ve Yahudi düşmanlığı bulunmaktadır.

1.4 İmge

İmge bilim, Latince kökenli “imaj” kelimesinden gelir. İmge araştırmaları, en çok karşılaştırmalı edebiyat bilimin uğraş alanında oluşur.

“İmge: 1. Daha önceki bir algılamadan zihinde oluşan ve bir sözcükle, görülen bir şeyle ya da bir kimseyle çağrıştırılan zihinsel betimleme: Görsel bir imge. 2. Kendi kullanıldığı alandan başka bir alanda benzerlik ve araştırmayla gerçeği çağrıştıran anlatım: Zengin imgeleriyle dikkati çeken şiir.” (Büyük Laorusse, 11.Cilt, S.5660)

Karşılaştırmalı edebiyat ile ilgili çalışmalar 1960 yılından 1980 yılına kadar sürer.

¹ Taşra; Bir ülkede başşehir veya önemli şehirler dışında bulunan yerler.

“Karşılaştırmalı edebiyat bilimini ilgilendiren imge bilim, ... İmgelerdeki edebi ve edebiyat bilimsel özellikleri ve estetik gücü ortaya çıkarmaktır. Ve en çok da ulusal imgelerin ve imge kalıplarının bilinçli ya da kendiliğinden bastırılışının işlevi üzerinde durulur.” (Aytaç, S.199)

Burada başka ülkelerin edebiyatlarındaki imgeleri anlamsal açıdan inceleyip kültürler arası uyum sağlanmaya çalışılır. Yabancı ulusların imajını ortaya çıkarmakta yardımcı olur.

Almanya’da İmge bilim Badmer, Breitinger gibi yazarlar tarafından ele alınır. Türkiye’de ise Onur Bilge Kula tarafından araştırılır.

İKİNCİ BÖLÜM

1. ESER YAZARLARI

1.1 Feridun Zaimoğlu

Feridun Zaimoğlu, 1946 yılında Bolu’da doğdu. Çocukluk ve ilk gençlik yılları Berlin ve Münih’te geçti. 1985’ten beri Kiel’de yaşıyor. Bu esnada Alman Vatandaşı olmuş, Sanat ve tıp alanında yüksek tahsil görmüş, bunun yanında sanatsal anlamda, Almanya’ya göç eden ve orada büyüyen Türk gençlerinin kendilerini bulma çabalarını, araştırmıştır. İlk yazdığı eserler arasında Federal Almanya’da yaşayan Türk azınlıkları üzerinedir.

Halen Feridun Zaimoğlu roman yazarlığı, çevirmenlik, gazete yazarlığı, ressam, konuk olarak edebiyat profesörlüğü ve tiyatro yazarlığı yapmaktadır. Çeşitli Alman gazetelerinde edebiyat eleştirileri ve deneme yazıları yazmış, ayrıca da Türk edebiyat gazetesi olan “Argos”un kurucuları arasındadır.

“Kanak Attak”¹ oluşumunun kurucuları ve ruhani liderleri arasında sanatçı olarak birçok alanda çalışmakta, ressamlık, roman yazarlığı, hikâye yazarlığı ve çevirmenlik tasarıları yapmaktadır. Eserlerinde toplumdan dışlanmış olan gençler, kültürün merkezi haline gelir.

İlk kitabı 1995 yılında yayınlanan “Kanak Attak” (Kanaka Sprak - 24 Misstöne vom Rande der Gesellschaft [Kanak Sprak. Toplumun Kenarından 24 ayarsız ses]) adlı

¹ Kanake; 1) Poly. İnsan; , Kanaken = Polonya ve güney denizlerde yaşayan yerli halk, 2) Konuşma dilinde ise değeri düşük olan eğitimsiz ve kültürsüz insan demektir, 3) değeri düşük yabancı işçi anlamına da gelmektedir. (özellikle yabancı ülkelerde yaşayan Türkler için kullanılır).

eseridir. Bu kitap genç Türk kuşağının, özellikle erkeklerin, Almanya’da kullandıkları dilin yıkıcı gücünü yansıtır. İçinde edebi-üslûp bilimi biçiminde ve yabancıların konuştuğu Alman dili ile yazılmış bir dizi Monolog bulunmaktadır. Bu kitap ile Zaimoğlu Almanya’da kültür yazarı haline gelmiştir.

İkinci kitabı “Abschaum “Die wahre Geschichte von Ertan Ongun (Cüruf. Ertan Ongun'un gerçek öyküsü) 1997 yayınlanmıştır. Lars Becker adlı bir yapımcı tarafından filme dönüştürülmüştür.

Diğer eserleri ; “Koppstoff“(1998) , “liebesmale-scharlachrot “ (2000), Morgen Land – Neueste deutsche Literatur (2000), “Kanak Attak”, “Abschaum “ romanının filmi (2000, Yönetmen Lars Becker), “ Kopf und Kragen, Kompendium (2001), “German Amok “(2002), Leinwand, komedi (2003) ve son olarak 2004 yılında kısa öykülerden oluşan “On iki gram Mutluluk “ (Zwölf gram Glück) ‘tür.

“On iki gram mutluluk” adlı eseri on iki tane aşk ve şans hikâyelerinden oluşmaktadır. Bu hikâyeler batı ve doğuda gelişen ümidin, arzunun ve hayatın farkına varılmasıyla ilgili konuları anlatır.

Edebi eserler yazma dışında Zaimoğlu yayıncılık ve medyayla da iç içedir. 2004 yılında film yapımcısı Fatih Akın ile Berlin de bir Tiyatro projesi gerçekleştirmiş ve Zaimoğlu eserleri için de birçok ödüle layık görülmüştür.

Bunlar; “Deutschland im Winter-Kanakistan. “Eine Rap-Reportage” adlı makalesi için Thomas Röschner ile birlikte 1997’de Schleswig-Holstein eyaletinin senaryo ödülü, 2002 yılında Friedrich – Hebbel ödülü, 2003 yılında Klagenfurt’ taki Bachmann yarışmasında jüri ödülü, 2004 yılında Adelbert- von- Chamisso ödülü, 2005 yılında Villa Massimo bursunu ve yine 2005 yılında Primasens şehrinin Hugo- Ball ödülüdür. Kasım 2000’de kitabı Abschaum’un (Cüruf) filmi Kanak Atak sinemalarda ve çeşitli Hamburg ve Mannheim gibi tiyatrolarda, sahneye konmuş ve bu zamanında

Zaimoğlu “Malcom X² der deutschen Türken” diye adlandırılmış. 2003’te de “On iki gram mutluluk” adlı romanın “Häute” (Ten) adlı öyküsü ile Ingeborg-Bachmann-Wettbewerb ödölünü almış.

1.2 Murathan Mungan

Murathan Mungan, 21 Nisan 1955 yılında, İstanbul’da doğdu. Çocukluk ve ilk gençlik yılları, memleketi olan Mardin’de geçer. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tiyatro Bölümü’nü bitirdi ve aynı bölümde “mastır”ını tamamlamıştır.

İstanbul ve Ankara Tiyatrolarında yaklaşık on yıl Dramaturg olarak çalışır ve birçok Türk gazete ve dergilerinde yazılar yazar. 1987’de günlük gazete olarak yayımlanan *Söz* gazetesinde, “Kültür-Sanat Sayfası” editörlüğü yapar. 1991’de Remzi Kitapevi’ne “Çilek” amblemlı kırk kitaplık özel bir koleksiyon dizisi hazırlayarak bu diziyi yönetir. Mayıs 1996’dan başlayarak *Öküz* dergisinde parçalı bir yapı içinde çeşitli yazılarından oluşan sayfalar yapar, Ocak 2002’den başlayarak da *Milliyet* gazetesinin “Kültür sanat” bölümünde yazılar yazmıştır. Uzun süredir serbest yazar olarak yaşamaktadır.

Murathan Mungan, Üniversite bitirme tezi Türkiye Sinemasının İdeolojik ve Ekonomik Yapısı ve Yılmaz Güney Sineması üzerindir. Master tezi ise, aynı Malzemenin Üç Ayrı Türde Yazılması ve Yazarlık Tekniklerinin incelenmesi başlığını taşır. Mungan bu çalışmasında, adını “Dört Kişilik Bahçe” koyduğu aynı malzemeyi, uzun öykü, film senaryosu ve radyo oyunu olarak üç kez yazar. Dil ve Yapı Özellikleri Açısından İki Kişilik Oyunlar ve Diyalogun Evrimi adlı doktora tezi, 12 Eylül sırasında

² Malcom X; Zenci akımının Amerikalı temsilcisidir. Amacı siyahî insanların kendi iradeleri ile özgürce hareket edebilme ve karar verebilme hakkını savunmaktır. Hayatı boyunca dünyayı dolaşp siyahîlerin sosyal devrimini tanıtp destek toplamıştır.

doktorayı bırakmasıyla birlikte yarım kalmıştır.

Üniversite öğrenimi sırasında Mungan, her biri kitap hacminde olan Sofokles Tragedyalarına Bir Giriş Denemesi, Hegel'in Sanat Felsefesi, Tiyatro Etkinliklerinin Basındaki Yansımaları başlıklı dönem bitirme çalışmaları yapmıştır.

Mungan, çeşitli dergi ve gazetelerde şiirler, öyküler, metinler, deneme, eleştiri ve incelemeler yayımlayarak adını duyurmuş, şiirleri ilk kez dönemin önemli dergilerinden olan "Birikim" de yayınlanmıştır. Çeşitli kuruluşların düzenlediği çok sayıda söyledi, panel, konferans programına katılmıştır.

İlk kitabı 1980'de yayınlanan, Mezopotamya Üçlemesi adını verdiği ve aynı zamanda Tiyatro eseri dir. Bu kitabın İlk oyunu "Mahmud ile Yezida", ikincisi "Taziye", üçüncüsü "Geyikler Lanetler" dir.

Şehir Tiyatroları'nda çalışırken, "Gençlik Günleri" adını koyduğu daha sonra her yıl tekrarlanacak olan, aynı zamanda birçok benzerinin de yapılmasına yol açan kapsamlı bir şenliğin yöneticiliğini yapar; programlar sunar ve yönetir.

Yine Şehir Tiyatroları'nda Lulu Menasé'nin sahneye koyduğu Richard Soudé'nin "Bin bir Gece Masalları"ndan yola çıkan oyunu "Bin bir Gece Masalı"nın ham çevirisini masal diline alır ve yönetmen yardımcısı olarak çalışmıştır.

Murathan Mungan'ın sahnelenen ilk oyunu, Orhan Veli'nin şiirlerinden kurgulayarak oyunlaştırdığı "Bir Garip Orhan Veli" 'dir. İlk kez 1981'de sahnelenen bu oyun, kısa aralıklarla yirmi yıl boyunca sahnelenir ve 1993'te kitap olarak basılmıştır.

Eserleri; Osmanlıya dair Hikâyat (1981), Taziye (1982), Kum Saati (1984), Son İstanbul, (1985), Sahtiyan (1985), Cenk Hikâyeleri (1986), Kırk Oda (1987) Lal Masallar (1989), Eski 45'likler (1989), Yaz Sinemaları (1989), Mırıldandıklarım (1990), Yaz Geçer (1992), Yaz Geçer - Özel Basım (1992), Geyikler Lanetler (1992), Mahmud ile Yezida (1992), Bir Garip Orhan Veli (1993) Oda, Poster ve Şeylerin Kederi (1993), Omayra (1993) Kaf Dağının Önü (1994), Metal (1994) Ressamın Sözleşmesi (1996) Li Rohilatê Dilê Min (1996), Paranın Cinleri (1997), Başkasının Hayatı (1997), Dağınık Yatak (1997), Dört Kişilik Bahçe (1997),Oyunlar İntiharlar şarkılar (1997), Mürekkep Balığı (1997), Başkalarının Gecesi (1997), Metinler Kitabı (1998), Üç Aynalı Kırk Oda

(1999), Meskalin (2000) Çocuklar ve Büyükleri (2001), Soğuk Büfe (2001) Erkekler  in Divan (2001), Yüksek Topuklar (2002), 7 Mühür (2002), Yazıhane (2003) Timsah Sokak Şiirleri (2003), Yabancı Hayvanlar (2003),  ador (2004), Bir Kutu Daha (2004), Beş peşe (2004), Erkeklerin Hikâyeleri (2004), Kadınlığın 21 Hik yesi (2004), Eteğindeki Taşlar (2004), dir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1. ESER ÖZETLERİ

1.1 Feridun Zaimoğu “ Zwölf Gramm Glück” (On İki Gram Mutluluk)

On iki gram Mutluluk adlı eser 240 sayfadan oluşmaktadır ve Kiepenheuer & Witsch adlı yayınevi tarafından 2004 yılında yayınlanmıştır.

Eser On iki öyküden oluşur ve iki bölüm halinde verilmektedir. Birinci bölümde yedi öykü bulunmakta ve bu taraf (Diesseits) diye adlandırılmıştır, ikinci bölüm ise beş öyküden ibarettir ve öbür dünya (Jenseits) diye isimlendirilmiştir.

Bu taraf adlı bölümde Avrupa ve özellikle Almanya bölgesinde yaşayan, sonradan göç ile yerleşmiş olan insanların hikâyeleri anlatılır. Öbür dünya kısmında ise, eski geleneksel ve dini kuralların etkili gücü altında olan, sonradan gelen, insanlara yabancı kalan doğu bölgelerinde geçmektedir, burada geçen öyküleri anlatan kişiler Avrupa bölgelerinde belirli bir zaman yaşadıkdan sonra evlerine dönen ve turist konumunda bulunan insanlardır.

Bu insanlar sivillerden oluşmakta ve hayatta kalabilmek için yaşam stratejileri kurmak zorunda kalan değişmeyen, savaş benzeri durumlara da bulunan melankolik insanlardır. Belirli kişiler hayatlarına girene kadar hayat ile başa çıkabilen fakat yönetilmeye başladıklarında merhamet dolu her şeye boyun eğen, aşk şarkıları söyleyen, dini motiflerle karşı karşıya kalan, eski ve yeni düşmanlar edinen insanlar haline gelmektedirler.

Bu taraf adlı bölümde ise daha samimi ve yavaş yavaş canlılık kazanan, üslubu ise daha ağır olan öyküler ile karşılaşılmaktadır, fakat öbür dünya adlı bölümdeki yabancı tarafın anlatım tarzı diğer taraf göre daha mükemmel bir perspektif çizmektedir.

Kitapta doğu ile batı arasında bir ayırım yapılmasına rağmen bu iki tarafın eserde çoktan iç içe geçtiği, gelişmiş bölgelerin aslında gelişmemiş bölgelerin gölgesi

altında olduğu gör÷lmektedir. Yazarın amacı erkeği doğal haliyle okuyuculara yansıtmasıdır.

Erkekler ilk veya ikinci beraberliklerinden sonra kendilerini aldatılmış hissederek, kadınlara lanet okuyan bir konumdadır, buna rağmen onlarsız bir hayat düşünememektedirler. Bu kitaptaki asıl konu kadın ile erkek arasındaki anlaşmazlıklar, bunun sonucunda meydana gelen çaresiz davranış tarzları ve bunların hepsinin aşk içi içe karışmasıdır.

Erkek bu öykülerde çekingen bir görüntü yansıtır, hayatı, kadınları ve aşkın kendisini sevmektedir, buna rağmen sevgiye giden yolu kapatır, çünkü kendilerini seven bir tek kendilerini düşünen insan olarak karşımıza çıkar. İçinde buldukları kötümser havaları iki bölümde de kendini belli eder. Yazarın amacı erkeği doğal haliyle okuyuculara yansıtmasıdır.

Eserde aşkın on iki anı da anlatılır, burada aşk doğu ve batı arasında sağlam olmayan bir köprü, tehlikesiz fakat gerilmiş olan bir yay konumdadır. Öykülerde sadece sevgiden değil, eskimiş geleneklerden, dini kurallar çerçevesinde oluşan bireysel isteklerden de bahsedilmektedir.

Öykülerde, kendini bayanlar yüzünden öldüreceğine kesin bakan bir erkeğin, yürümesini sevmemesine rağmen bir kadın için bütün gece yürüyebilmesinden, hayatını tatil yerlerinde jigolo olarak sürdürmeye çalışan, isteklerini belirtemeyen ve bu yüzden gece dişlerini gıcırdatan, karşı olduğu bir konuda arabuluculuk yapılması istenen erkeklerden bahsedilmiştir.

Öbür dünya adlı bölümdeki insan bu taraf adlı bölüme göre, zihniyet yapısı, davranışları ve konuşma şekilleri açısından farklılık göstermektedir.

Erkekler çapkın, kadınlara tapan, dini içsel olarak temizlenme aracı gören, tanrı savaşçıları, kendini hayatta ertelenmiş olarak hisseden ve bu yüzden de nefes alamadığını düşünen, dünyayı Tanrının sınav odası olarak bakan insanlardır.

İşlenen konular arasında tecavüz, kadınlara ve erkeklere uygulanan maddi ve manevi baskılar, dini savaşlar ve İslama adım atmadır, fakat bunlar günlük hayatın bir parçası olarak ele alınmıştır. Bu olaylarda erkeklerin yaşadıkları, hissettikleri ve nasıl davrandıkları da belirtilir.

1.2 Murathan Mungan “Erkeklerin Öyküleri”

Erkeklerin Öyküleri adlı eser 189 sayfadan oluşmaktadır ve Metis yayınevi tarafından 2004 yılında yayınlanmıştır.

Eserde çeşitli yazarlardan ele alınmış olan on yedi tane öykü bulunmaktadır ve bunlar erkek bakış açısı ile anlatılır. Yaşadıkları, gördükleri olaylar karşısında, hissettikleri duyguları ve bunları dış dünyaya nasıl yansıttıkları konu edilir.

Erkeklerin ilişkilerini oluştururken ve sürdürmeye çalışırken karşılaştıkları güçlükler, kadınlar tarafından oyuna getirilişleri, sevgiye gerek duydukları halde yaşadıkları bağlanma korkuları, kendilerini kısıtlanmaktan kurtarma çabaları ve kadınları anlamaya çalıştıkça kendilerinden ödün vermeye başladıklarından bahsedilmektedir.

Öykülerdeki erkek bazen sakin, kadınların peşinden koşan, onların isteklerini yerine getirmek için kendini bir kenara iten bir yapıdadır bazen de kadınları ezen manevi ve maddi şiddet uygulayan, kadınları ikinci bir planda tutan rolünde bulunmaktadır.

Eserin erkeklerin öyküleri olmasına rağmen kadınlarında önem kazandığı görülmekte, on yedi öykünün içinde de kadınlar da yer almaktadır. Onlara karşı neler hissedildiğinden, nasıl davranıldığından, erkeklerin hayatlarında hangi konumda olduklarından ve aslında onların hayatlarındaki yerlerinin ne olduğuna da değinilmiştir.

Öykülerde kendilerinden uzaklaştıklarında, kendilerini tanıyamadıklarında gerçek mutluluğu bulan erkeklerden, bencil âşıklardan, tutkulu fakat yasak olan aşklardan, evliliğinden sıkıldığı için kaçmak isteyen fakat karısı tarafından terk edilince intihar etmeye kalkışan insanlardan ve yaşlı erkeklerin hayata bakış açılarından, hayattan bekledikleri anlatılır.

Erkeklerin Hikâyeleri insan doğasında var olan duyguları kendine göre biçimlendiren, bu hisleri olumlu ya da olumsuz yönleriyle kadınlarla yaşanan ilişkilere yansıtılması anlatılmaktadır. Erkeğin hislerini yansıtırma şekli nasıl olursa olsun sadece bir şeyi dile getirmekte, ne kadınlarla ne de onlarsız geçirebilecekleri bir hayat düşünebilmektedirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

1. ON İKİ GRAM MUTLULUK ADLI ESERİN İÇERİK AÇISINDAN İNCELENMESİ

Bu eserde yazar erkeklerin toplum içindeki yerlerini, arayışlarını ve kadınlarla olan ilişkilerini anlatılmaktadır. Roman on iki öyküden oluşur ve her biri erkeğin bakış açısıyla anlatılmıştır. Bu öykülerde erkeklerin içine düştükleri sıkıntılar, aşk hayatları, toplumsal ve sosyal hayatta sıkışıp kalmaları ve kadınlarla hayata bağlanma çabaları konularına yer verilmiştir. Bunlar birbirinden ayrı konular olsalar bile kendi içlerinde bir tutarlılık gösterir ve bu tutarlılıklarda kadınların erkeklerin hayatlarına el atmasıyla başlar.

Eserde geçen konular; erkek- kadın ilişkileri, dinin kadın- erkek üzerindeki etkisi, erkeğin gelenek ve göreneklerin bakış açısı, erkeğin kadın üzerindeki baskısı ve kadının erkek üzerindeki baskısıdır.

1.1 Kadın – Erkek İlişkisi

Kadın – erkek ilişkisi “Bettelbrot” (Sadaka ekmeği), “Der Kranich auf dem Kiesel in der Pfütze” (Su birikintisi’nin içinde çakılın üstündeki turna), “Fünf klopfende Herzen wenn die liebe springt” (Sevgiye sıçradığında beş tane atan kalp) , “Libidoökonomie” (Aşk ekonomisi), “gottes Krieger” (Tanrı savaşçısı) adlı öykülerde yer alır. Öyküler erkek bakış açısı ile anlatılır, fakat kadınların görüşlerine de yer verilir. İlişkilerde yaşanan aşk, ayrılık, evlilik, yapılan davranışlar ve duygular ön plandadır.

Olaylar genellikle ilk karşılaşmayla başlar ve ilişkilerin temelleri burada atılır. Bu tür karşılaşmalarda iki tarafın farklı bakış açıları ve görüşleri yer alır. İki tarafta kendilerince doğru olanı söyler.

“ Yağmurlu bir gün hatta sağanak şeklinde yağmur yağıyor ve sen beni ilk defa dört ağır Alışveriş paketi ile Süpermarketten gelirken görüyorsun. Bir düşün, ne yapardın? Paketleri elinden alır ve sen çatı altında beni izlerken ben gözünün önünde yağmurda ıslanırdım. Hayır, paketler umurunda olmazdı, yağmur da umurunda olmazdı, sen önümü keserdin ve beni uygun olmayacak bir şekilde yemeğe davet ederdin, diye söyledi.” (Zaimoğlu, S.200)

Kadın ve erkek ilk karşılaşmalarında ne tür bir hareket yapacağını bilmek ister, fakat kahramanımızın verdiği cevaptan memnun kalmaz, çünkü kendi deneyimlerinden ve cevreden de gözlemediği üzere erkeklerin nasıl davranacağını bilir. Onların bir bayana karşı kibar olamayacaklarını düşünür. Erkek kendini bu öyküde cana yakın, yardımsever olarak göstermek ister ve onun gözüne girmek için kendisini küçük göstermeyi de göze alır.

“ Ancak bir erkek bir kadının yüzünü gördüğünde, cesaretsizleşir, kadınların kendilerini büyük işlerden alı koyacağını düşünür. Erkek bir delilik yapmak için en iyi fırsatı kollamaktadır, diye söyledi.” (Zaimoğlu, S.181)

Kadına göre erkekler her an bir delilik yapmak için hazırdır. İlk karşılaşmalarda nasıl davranacaklarını bilmezler ve bu yüzden kadın ile erkek arasında çıkan anlaşmazlıkların çoğu bu şekilde başlar.

Toplumumuzda ki kadınlar kendilerine yapılan davranışları genellikle yanlış anlar ve kendilerinin erkekler tarafından sadece elde etmek için caba sarf edilen bir obje olarak görürler. Erkekler ise bu davranışlarının doğru olduğunu düşünerek daha fazla fedakârlık yapmaya başlar.

“Canla başla konuşmak için kendinden oluşan ve kalpten gelen filtresiz ve susturucusuz büyük bir sevinç hissediyordum.” ... “Aşlında istemeyerek yaya yürürdüm, fakat onun aşkı için bütün yolu takla atarak gidebilirdim.” (Zaimoğlu, S. 30,31)

Burada erkeklerin Aşk yüzünden kendilerini ne durumlara soktukları ya da neler yapabilecekleri gösterilmektedir. Onlar için bu hareketler büyük bir başarıdır, çünkü kendilerini başka bir insan için değiştirmeye çalışmaktadırlar. Fakat kadınlar bunları abartı olarak görmektedirler. Yapılan davranışları komik bulur ve kendilerine hayatlarında caba gösterebilecek kişiyi ararlar. Erkekler ise bu yaptıkları hareketleri savunurlar.

Kadın erkek ilişkilerine bakıldığında iki tarafında kendilerini değiştirmeye çalıştıkları görülür. Bunu da sadece karşılarındaki insanı mutlu etmek için yapılır, fakat insanlar ikili ilişkilere başlamadan önce karşılarındaki kişi tarafından beğenilir, bütün olumlu ve olumsuz yönleri ile kabul edilir. Değişikliğe uğramanın aslında başka bir insan yaratmanın değişik bir biçimidir ve bu var olan sevgiyi de zamanla öldürür.

“ Erkeğin kadınlar için güzel bir işe girişmesi, kadınların hoşuna gitmektedir. Bu aklına giriyor mu ?” (Zaimoğlu, S.170)

Erkekler kadınların bu tür davranışların hoşlarına gittiğini düşünür. Onlar için çaba sarf edip ve onları dinlediklerinde kendilerinden ödün verdiklerini, bununla karşı tarafın yetinmesi gerektiğini de düşünürler fakat karşılık verdiklerinde onurlarını kaybedeceklerini sanıp bunun içinde fikirlerini belirtmekten çekinirler. Sadece onların isteklerine göre hareket ederler.

Bunun yanında bir kadın için kendini değiştirmeyi gereksiz sayan ve onlar için bu hareketleri yapacak kadar değerli olmadıklarının kanaatine varan erkekler de vardır.

“ Büyük bir aşka karşı nasıl durabilirdim ki? Yanlış bir harekette, dokunuşta veya kelimedede, aniden kendimi onların gözünde yenilgiye mahkûm bir rakip olarak bulabilirdim... , ... Onun beni beğenmesi için kendimi köklü bir şekilde değiştirmem gerekir. Bunu istesem bile yapamam. Dürüst olmam gerekirse, bunu gerçekten istemiyorum.” (Zaimoğlu, S. 31,44)

Bu iki cümle kendini değiştirmek zorunda hisseden, karşılarındaki bayanı kaybetmemek için çaba sarf eden erkeklerden bahsetmektedir. İlk cümlelerde bayanları kaybetmekten korkan bir erkek, diğesinde ise kaybetmeyi göze alan bir erkek kahraman tasvir edilmiştir.

İlk kişi aşkı bulduğu için temkinli davranmakta çünkü o bu duyguları yaşamak istemektedir. Diğer tarafta ise bu duyguları bulamayan ve bulamadığı içinde kendinden ödün vermeye gerek duymayan, aslında bunları yapmak için sebep bulamayan bir erkek karakter ele alınmıştır.

“Erkekler sürekli kendilerinden söz etmek ya da öğüt vermek yerine kadınları dikkatle dinlerlerse onları daha çok etkilerler. (Gray, S.50)

Gray adlı yazarın da belirttiği gibi kadınların erkeklerde istedikleri en belirgin özellik onları anlamaları ve dinlemeleri dir, bu sayede kendilerini onların gözünde önemli olduklarını görmekteirler.

Kendilerini değiştirmeye çalışan veya kadınların gözünde iyi bir insan olmak için caba gösteren kişiler, bayanları anlamaları ve onları önemsediklerini göstermeleri gerekmektedir. Sadece bayanlar değil bütün insanlar kendilerinin dinlendiğini görmek ister iyi bir dinleyici de insanları anlamaya başlamakadır. Bu sayede de karşımızdaki bayanın aslında bizden ne gibi bir beklentisi olduğunu kavramaya başlarız.

Öykülerde kendinden ödün vermemek için yaşça büyük bayanlarla vakit geçirmeyi tercih eden erkeklerde bulunmaktadır. Olgun olan bir bayan kendisini ve başkasını değiştirmek için uğraşmamaktadır ve buda vakit geçirmeyi daha eğlenceli kılmaktadır.

“Dik başlı bir şekilde şansımı kırk beş yaşındaki kitapçılarda arıyordum. Onların profesyonel bir şekilde flört etmeye ihtiyaçları yoktur.” (Zaimoğlu, S.41)

Kadınların, erkeklerin kafalarını kurcalamaları onları rahatsız etmektedir. Kendilerini bir bayana kaptırmak istemezler, uğraş vermeyecekleri insanları seçerler, bir kadın için ne kadar uğraş verirlerse onlara bir o kadar aşık olup, bağlanmaya başlanmaktadırlar.

“ Akıntı beni yakalamıştı, kenardan sürükleniyordum ve kısa olarak başımı su üstünde tutabildim. Ya da sade bir şekilde; bir kadın bana dokundu, hayal olduğunu düşünüyordum, anlatılmaz bir görüńü, kendimi cimcikle meme rağmen güzelliği kaybolmadı. Ya da gizemli bir şekilde, kurt beni ganimetleri arasında keşfetti, boğazımı ona uzattığımda dişlerini gıcırdattı ve bende aynısını ona yaptım. Ya da problemleri bir şekilde; konuşuyorduk, konuşuyorduk ve konuşuyorduk fakat yine de temelde birliktelik yaşayacak bir aşk bulamadık, erkekler ona eksik kalabilirdi, ...” (Zaimoęlu, S.25)

Erkek ilişkiye başladıktan sonra kendi içinde sürekli aşk senaryoları kurmaya başlar, bu da kendilerini rahatsız hissetmelerine yol açar, çünkü çözüm bulana kadar kafalarının dolu olması onları rahatsız etmektedir. Erkekler bir kadına karşı birtakım duygular hissetmeye başladıklarında onunla o anı mutlu ve huzurlu olarak yaşamak istemektedirler. Açıkça geleceklerinin karşı cinsten olan bir insan yüzünden bozulmasını istemezler. Bunun içinde daha öncede bahsettiğimiz gibi kendilerinden

yaşça büyük olan hanımlarla ilişki yaşamayı diğerlerine göre tercih ederler. Böyle yaptıklarında ilişkileri üzerinde fikir yürütmek zorunda bırakılmayacaklardır.

Öykülerde aşkın erkek açısından birçok tanımı yapılmaktadır. Aslında kahramanımız gelecekte üzüntü yaşamamak için konuya iyi ve kötü tarafından da bakmaktadır. Üzüntülerini ilişki sırasında yaşamayı tercih ettikleri görülmekte, çünkü bu şekilde aşkları bittiğinde üzüntü çekmeyeceklerdir.

Erkeklerin duygularını belirtirken var olan en büyük problemleri gururlarıdır. Bu duygu onların önlerine bir duvar oluşturur ve karşısındakine gerçeği açıklayamaz. Özellikle bir kadın olduğu zaman kendilerinin onun gözünde küçülmesinde korkmaktadırlar. Onlara sevgilerini belirtemezler ve ayrılmayı, kırılmayı göze alırlar.

“ Sana âşık değilim, diye yalan attım. Sana demin sadece yalnız eğlenen birisini oynamak istemediğimi söyleyecektim. Anladın!” (Zaimoğlu, S.57)

Aşk ekonomisindeki erkek kahraman kadına sevmediğini söylememektedir, çünkü onu kaybetmekten onun elinde bir kukla olmaktan çekinmektedir. Gururları bu yüzden her şeyden önce gelmektedir. Diğer insanların yanlış bakmasından onlarla alay edilmesinden hoşlanmazlar. Kadınların özgürlüklerinin kısıtladığını düşünürler ama aslında bunu kendilerinin yaptıklarının farkında değildirler.

“Arkamdan, sen kendine bir kadın tarafından bir şey söylettirmez misin diye bağırdı. Kadınlık gururun seni öldürecek diye seslice bağırdım ve bir kuyuya bakındım, boğazım susuzluktan yara olmuştu.” (Zaimoğlu, S.183)

Kadınında ona söylediği gibi gururundan ödün vermek istemez. Erkekler çoğu zaman duygularını bastırmak zorunda kalırlar. Ağlamakta bunun en belirgin örneğidir. Toplumumuzda bile erkeklerin ağlamaması gerektiğini düşünen birçok insan vardır. Eğer ağlarken gördükleri zaman o kişinin alçaldığını kendinden bazı şeyleri kaybettiklerini düşünürler. Kaybetme korkusu yüzünden de çoğu zaman karşısındaki insanı kırabilmektedir.

Çoğu bayanda karşısındaki sevgilisinin ağladığını gördüğü zaman ona karşı olan duyguları değişebilmektedir, bunun içinde erkek güçlü görünmeye çalışır ve yalnız kaldıklarında duygularını açığa çıkarırlar. Böylece de kimseyle bir şeylerini paylaşmazlar ve zorluklar çekerler. Dünyada birçok erkek bu yüzden alkol gibi belirli

bağımlılıklar edinmektedirler. Kadınlara karşıda duygusuz bir yaşam sürdüklerini göstermeye çalışırlar.

Erkek bir kadından etkilenmemek için çeşitli davranışlarda da bulunabilir. Bunun farklı sebepleri de vardır.

” Bana konuşurken bir kadının gözlerine bakılmaması gerektiğini öğrettiler. Zamanla kadınların benimle konuşmaması için çareler buldum. Kadınların sesinde şeytanın çeldirici ses tonu gizlidir. Bazı geceler ev sahibesinin bir günahkâr olduğunu kendime sesli olarak söylemem gerekiyordu. ” (Zaimoğlu, S.132)

Kadınların etkisi altına girmemek için kahramanımız onların gözlerine bakmamayı tercih etmekte, çünkü o zaman onlara yaklaşmak kolay olmaz, kendisi ile konuşmak için bir bayan sebep bulamamaktadır.

Liderlerine göre kadınların ses tonlarında şeytan saklıdır ve onları kandırmak için bir fırsat kollamaktadır. Kahramanımızda bu tür bir olaya, kadının onu konuşmasıyla kandırmasını istemez. Onun bu tür davranışları göstermesinin sebebi de onlara karşı nasıl bir yaklaşım göstermesi gerektiğini de bilmemesinden dolayı kaynaklanmasındandır. Daha önce hiçbir şekilde bir bayanla ilişki yaşamamış, hatta yan yana bile bulunmamıştır. Bu yüzden de yanlış yapmaktan çekinmektedir.

“Sevgiye sıçradığında beş tane atan kalp” adlı öyküde ise kahramanımız erkeklerin kadınlardan kaçma biçimini şöyle bir cümleyle açıklamaktadır;

“ Tanımıyordum, sadece erkekler ve kadınlar hakkında hikâyeler yazıyordum.”
(Zaimoğlu, S.31)

Yazarımız nasıl davranacağını bilmeyen insanların genellikle kaçma yolunu uyguladığını belirtmektedir. Rezil olmaksızın ya da yanlış yapmaksızın o harekette hiç bulunmamak gerektiğine inanan erkek ve kadınlarımız dünyada çok sayıda bulunmaktadır. Bu da belirtildiği gibi kaçmak yolunu benimseyenler ilişkileri anlayamamak ile belirtmektedirler. Böylece ona kimsenin dokunup rahatsız etmeyeceğini düşünürler. Ama aslında bu tür olayların tam tersini yapmak istemektedirler. Kadınlara yaklaşmak ve onlara gerçekten hissettikleri duygularını aktarmak istemektedirler.

“ Flörtüm boşa gitmişti, benden kurtulmak istiyordu, bende denizanalarının beni rahat bırakacaklarını, bu yüzden de yüzmek için riske gireceğimi söyleyerek onun yanından ayrıldım.” (Zaimoğlu, S.194)

Erkek kahramanımız uyguladığı yanlış yaklaşımdan dolayı kadın tarafından ters bir tepki almıştır. Bu tür tepkilere maruz kalmamak içinde erkekler duygularını açıklamamaktadır. Kadın ondan kurtulmak için ters davranmış ve oda korktuğu bir tepki ile karşılaşmıştır. Ona göre gururu ayaklar altına alınmıştır ve tek çareyi gitmekte bulur.

Erkekler bu tür durumlarda kendilerini suçlarlar, fakat suçlu olduklarını bilmelerine rağmen dışarıya bunu yansıtmak istemez ve bunun içinde hataları karşısındaki insanlarda ararlar. Bu sadece onlara özel bir durum değildir tabii ki, çünkü bayanlarda bu tür hareketlerde bulunurlar. Burada da erkekler yanlış davranışlarını şimdiye kadar onun hayatına giren insanların onu eğitememesinden kaynaklandığını düşünür. Evliliğin temellerini atmak için en önemli unsurun davranışlar olduğunu düşünürler.

“ Tatil ilişkisi aramıyorum, en iyi kadınla da hemen evlenmek gibi bir niyetim de yok. Gerçekten çirkin olsam senin sözlerinden dolayı cesaretimi yitirirdim. Ben sadece beni bir süre izlemeni istiyorum.” (Zaimoğlu, S.199)

Erkekler önüne gelen her kadınla duygusal bir ilişki yaşamak istemez, kendilerine göre doğru buldukları kadını aramaktadırlar. Kahramanımız karşısındaki kadını beğendiğinden, ona kendini beğendirebilmek için zaman tanınmasını istemekte. Bu kadının onun için en uygun kişi olduğunu düşünür ve bunun içinde onu kaybetmek istemez. Ayrıca onun dediği çirkin sözlere de darılmamaktadır, o kendisinin nasıl bir kişiliğe sahip olduğunu çok iyi bir şekilde bilmektedir. Kendine olan güveninde ödün vermez, eğer karşısındaki insanın kendisiyle biraz vakit geçirdiğinde onun nasıl biri olduğunu anlayacağını bilir ve onun iyi yönlerini göreceğine emindir.

“ Aslında kadınlar için kötü bir şey söyleyemiyorum ama bir işi yapmasam diye dayatmalarını, çocukluklarına ait anıları terk edememelerine sinirleniyordum. Fakat onu seviyordum, güzelliği beni kamaştırıyordu ve beni şeytana yolladıklarında kendilerince haklı olduklarına inanıyordum. Ortamdaki havanın birden değişmesi ve sürprizlerin olması için bir erkeğin kadına kötülük yapması gerekmiyordu. Onları kızdıran bir şeyler her zaman vardır, arkası çabuk gelirdi ve boş yere kavga edilirdi. ”(Zaimoğlu, S.195)

Kahramanımız kadınların sevdiği ve sevmediği yönlerini okura aktarır. Sevmediği tarafları onların hala üzerinden atamadıkları çocukluklarıdır ama bayanların dış güzelliklerine âşıktır. Kadınların onları kovduklarında mutlaka bir mantıklı sebebi var diye düşünür. Kavga etmenin bile anlamsız olduğunu vurgular. Kahramanımız kadınlara karşı anlayışlı davranır ve ona zarar vermemek için elinde geleni yapar. Mantıklı bir sebeplerinin olmadan onlara karşı yanlış bir hareket yapamayacaklarını belirtir.

Erkeklerin suçlanmak için her zaman bir sebepleri olduğu vurgulanır. Aslında bu alıntıdan erkeğin kadını pek önemsemediği de ortaya çıkmaktadır. Denilenin yapılması ve her dediğini onaylaması aslında sadece kendi mutluluğunu arttırmak istemesindedir.

Kadın – erkek ilişkilerinde en önemli unsurlar sevgi, saygı, huzur ve paylaşımdır, bunları çiftlerin beklentilerini karşılar. Karşı cinsten olan bir insanın hayatını nasıl etkileyebileceğini, bir insanı ne tür şartlarda değiştirebileceğine tanık oluruz. Ayrıca eşlerin birbirleri üzerindeki etkileri bu etkinin sonucunda kahramanlarımızda meydana gelen ikilemler ve bunlar ile nasıl baş ettiği konu edilmiştir.

1.2 Din

Din görsel olarak var olmayan, fakat herkesin kutsal saydığı tanrıya inanmaktır. Din bir vicdan meselesidir ve herkes vicdanının emrine uymakta serbesttir.

“Din: İnsanın kutsal saydığı gerçeklikle ilişkisi; bu ilişkinin çerçevesini oluşturan inançlar, öğretiler, değer yargıları, davranış kuralları, tapınma biçimleri ve kurumsal yapılar. Dinlerin temellini oluşturan kutsal gerçekliğin doğaüstü ya da kişileşmiş bir varlık, bu anlamda bir “tanrı” biçiminde tasarlanması zorunlu değildir; bu tür bir “tanrı” kavramını bütünüyle ya da büyük ölçüde dışlayan dinler de vardır. Dolayısıyla din kavramı, insanın tanrıyla ya da tanrılarla ilişkisinden çok daha geniş kapsamlıdır.” (Ana Britannica; 7.cilt, S.280)

Tanımdan da anlaşılacağı üzere din evrendeki gizli bir gücü ya da kişileşmiş yüce bir varlık olduğunu kavrama, insanı tamamen değiştirebilen bir yapıya bürüne bilmedir. Din insanları tanrıya ya da başka şeylere dua etme biçimidir kendini arındıra

bilme ve sığınma yeridir. En önemlisi herkes dini kalbinde yaşatmakta ve herkesin bu konu ile ayrı düşünceleri bulunmaktadır.

Din konusu “On iki gram Mutluluk” adlı kitapta farklı yönlerle ele alınmıştır. Öykülerin çoğunda dinin emirlerine uyup uymamakta kahramanlarımız serbest bırakılmışlardır. Fakat dine aşırı bağlı olan erkekler inançlarından kopmaya başladıklarında, inançlarında bir azalma olduğunda vicdanlarıyla katı bir şekilde başa bırakılmış ve arkadaşları onlara saygı duymamaya başlamışlardır.

Dünyada var olan hiçbir dinde kadın erkeklerden geri kalması yönünde bir bulguya rastlanmamaktadır. Bu kitapta da kadınlar çoğu yerde erkekler ile aynı konumda bulunmaktadır, fakat erkekler bazen din ile kadınlar arasında bir seçim yapmak zorunda bırakılmışlardır.

Öykülerde şiddet ve eziyet eden erkeklerin olmasına rağmen, bunu din uğruna yapıldığı belirtilmemiştir. Sadece yasak veya günah olduğu için bayanlar ile konuşulmamış veya evlenilmemiştir. Konular genellikle erkeğin iki seçenek arasında bırakılmasıyla işlenmiş ve bu seçeneklerde çoğunlukla kadınlar ve din olmuştur.

“ Tanrıya sığınıyordum, çünkü yapmanın gerektiği halde, ev sahibesine elimi uzatmıştım. ” (Zaimoğlu, S.124)

Öyküdeki kahraman inancı gereği yasak olan bir davranışta bulunmuştur. Kadına elini vermesi günah sayılmaktadır. Değişmeye başladığını kendisinde farkına varmış ve bu gelişmelerin önüne geçmekte zorlanmaktadır. Aslında hayatında değişen şeyin alışkanlıkları olduğunun da farkındadır ve bunun içinde direncini tam olarak göstermek istemez. Tanrıya ve dine yine inanmakta onun sadece savaşmayı bıraktığı, katılığını yitirdiği için bir kadına elini tereddütsüz verebilmektedir. Fakat yine de tanrıdan af dilemekte yanlış bir hareket yapmaktan yine de korkmaktadır. Çünkü insanlar alışkanlıklarından vazgeçememektedir.

Toplumumuzda kadın ve erkeklere bakıldığında insanların alışkanlıklarını ve benimsedikleri şeylerden vazgeçmesi zor olur. Yerleşmiş olan davranış ve düşüncelerin değişime uğraması, çoğu insan için kendinden ödün vermek anlamına gelmektedir. Olumlu veya olumsuz olarak değişime kalkıştıklarında başka insanların onlara kötü gözle bakacaklarını düşünmektedirler.

“ Kendimi hiçbir zaman sermaye aleti olarak suiistimal ettirmeyeceğime dair yıllar önce ant etmişim. Yozlaşmış erkeklerden değildim, cemaatin aldaticısı olan vaazcısı için değil tanrının seçmiş olduğu halk ordusu için savaşıyordum. ” (Zaimoğlu, S.128)

Kahramanımız inançlarını savunduğu topluluktaiken, günahkârlar olarak varsaydığı diğer insanlar tarafından kullandırmamak için kendine söz vermiştir. Fakat şimdi her şeyden şüphe duymaktadır. Tanrının özel olarak seçtiği kulları arasında olduğuna inanmakta, kötülükleri yok etmek için dünyaya geldiğini savunmaktadır. Fakat topluluğun liderinin bir hata işledikten sonra hesapsız kaybolması onun artık bu liderleri için değil de kendi ve tanrı için savaştığını savunmaktadır.

Öğreticisinin onlara öğrettiği konulardan şüphe duyduğu içinde onun dediklerinin tersini yapmaya başlar, çünkü öğreticisinin günahkâr olduğunu inanmaktadır. Öğreticilerinin onlara yasak ettiği kırmızı rengi artık rahat bir şekilde kullanabilmektedir. Kırmızı kaplı olan kitaplara okuyabilmektedir. Kırmızıyı Şeytanın insanları kandırmak için kullandığı bir araç olarak görmektedirler. Bunları yaparken de kendisinin asla diğer insanlar gibi yozlaşmayacağını da savunmaktadır. Öğreticileri gibi başka insanların onu kandırmasına için vermeyeceğini söyler. Sadece liderlerinin söylediğinin artık yalan olduğunu inanmaktadır. Çok güvendiği bir insanın onu terk etmesi onun acı çekmesine sebep olmuştur ve bu durumu kabullenemediği içinde söylenen ve öğretilen şeylerin tersini yapmakla ısrar etmektedir.

“ Şeytan yaklaşmaz sınar, açgözlü olanlar artar ve zayıf olanlar ile alay eder. Her şey kötü gelişmişti, ustanın içini görmek istiyordum. ” (Zaimoğlu, S.132)

Öğreticilerinin gitmesini kahramanımız şeytanın onlara oynadığı bir oyuna ve liderlerinin o oyuna düşmüş bir kurbanı benzetmektedir. Şeytanın onları denediğini savunmakta bu şekilde insanları dinden uzaklaştırmaya çalışmaktadır. Liderlerinin de bu pusuya düştüğünü düşünmektedir.

Aslında onu suçlamasına rağmen içinden geçenleri, neden gittiğini bilmek istemekte, bir anlamda bir şeyin kötüye gitmesinden karşılaştıkları zorluklardan dolayı da bunların olduğunu, liderlerinin de bu yüzdende gitmiş olabileceğini savunmaktadır. Aynı şekilde şeytanın onu kandırmasından ve liderleri gibi kahramanımızın da onun yaptığı hataya düşmekten kaçınmaktadır.

“ Kadınların sesinde şeytanın çeldirici ses tonu gizlidir. ” (Zaimoğlu, S.132)

Öykülerde dinin en büyük düşmanı şeytandır ve oda kendine, insanları kandırabilmek için kurbanlar aramaktadır, bunlarda kadınlar olmaktadır. Kahramanımız ve topluluk şeytanın kadınların sesini kullandığına inanmaktadırlar. Bunun içinde dini gereği kadınlardan uzak durmakta onların gazabına uğramak istememektedir.

Öğreticilerine göre kadınlar erkeklerin hayatlarına etki etmekte çok ustadırlar ve bir boşluğa girdiklerinde kendilerini onlardan uzak tutmaları gerektiğini vurgulamaktadır. Onların hâkimiyeti altına girmemek için neler yapacağını bilmektedir. Eskiden kurallara harfi harfine uyan kahramanımız ona yapılan ihanetten sonra kadınlara yaklaşmaya başlamıştır. Liderlerine göre onlar hep aşkı aramakta bunun içinde erkeklerin peşini bırakmamaktadırlar. Onun böyle düşünmesine rağmen aşkı bir zaman kaybı olarak gören kadınlarda bulunmaktadır.

” Sert bir Sofuydu ve iyi olduğu zamanlar ölümden sonra cennet ve cehennemin tamamen boşalmış olan hayalet bir şehir olduğunu keşfedeceğini söyledi. ” (Zaimoğlu, S.152)

Kadın Allah aşkını içinde hissetmektedir. Hatta ölümden sonrası içinde beklentileri ve dilekleri vardır. Aslında kendi kendine kurduğu hayalleri vardır. Kahramanımıza bu istekler ne kadar değişik gelse de o bu fikirleri kabullenmiştir. Kadın öldükten sonra cennet ve cehennemin insansız bulacağına inanmasının da sebebi, insanların din ve öbür dünya hakkında bir şey bilmediklerindedir.

Kadın topluluğa saygı duymaz ve onlara akılsızlar olarak bakmaktadır. Kahramanımız kadının din üzerine olan fikirlerini doğru bulmasa da yorum yapma gereği duymaz, susmayı tercih eder.

Öykülerde sadece dinine bağlı olan erkekler değil de dini dışardan bakmak ile yetinenler de vardır. Bunlardan birisi de “Gottesanrufung II” (Allaha sesleniş) adlı öyküdeki kahramanımızdır. Yıllar sonra eski kız arkadaşı onunla buluşmak ister, tabii ki bunun sebebini söylediğinde ona ilginç gelir. Kızın kendi günahlarından af olabilmek, helâlık alabilmek için eski erkek arkadaşıyla buluşması.

“ Geçmişini temizlemek ve üstesinden gelmek istiyordu, normal bir davranış, belki bende yapardım. Gittin ve senin yeni inancına göre bu neredeyse günah sayılıyor ve sen gerçekleri meydana çıkarmak istiyorsun. ”(Zaimoğlu, S.97)

Karşısındaki insanın eskiden kız arkadaşı olmuş olsa bile duygularını anlamaya çalışmakta ve bunu ona onu kırmadan nasıl soracağını bile şaşırılmaktadır. Geçmişle barış sağlamak için yanına gelmiş bir dosttur. Bu olayda yanlış olan bir şeylerin olduğunu düşünmekte ve böyle bir oyuna nasıl geldiğini bile anlamamaktadır. Karşısındaki insanın yapmaya çalıştığı şey ona saçma gözükmemekte ama bunu söylemekten çekinmektedir. Belki de kendisinin dine döndüğünde aynı davranışlarda bulunabileceğini düşünmektedir. Ama aslında onu vicdanıyla baş başa bırakır. Ona göre geçmiş geçmişte yaşanmıştır ve unutulması gerekmektedir. Erkeğe göre kadının kafasında sadece Allah aşkı vardır, tanrıya karşı yanlış bir hareket yapmamak için çabalamaktadır.

“ Susmak en doğrusuydu. Onu dünyanın kötülüklerinden koruyan Tanrısı hakkında konuşmasını imkânsız hale getirmiştım. Biz aslında onun aydınlanması hakkında konuşmamız gerekirdi. Öte yandan benimle önemli olmayan olayı konuşmak için buluşmuştu. Bunun yanında eve geç dönen, kaybettiğim arkadaşlar umurumda değildi. ” (Zaimoğlu, S.98)

Kadını tanrısıyla baş başa bırakmayı yeğlemekte çünkü nutuk dinleyecek vakti yoktur. Hayatta olup bitenle ilgilenmek ona daha doğru gelmektedir. Hayatın gerçeklerini keşfetmek ve kötülükleri düzeltmek gerekmektedir. Eskilerle savaşacak vakti yoktur, bunun içinde vicdanını temizleyecek bir sebep bulamaz. Bu tür işlere vakit harcayacaklarına, insanların dünya hayatıyla ilgili problemleriyle ilgilenmesi gerektiğine inanır.

Erkek kahraman başkalarının ona söylediklerinden öğretmeye çalıştıklarından ve sürekli fikirlerini değiştirmeye kalktıklarından artık bu konularda konuşmak istemez. İnsanlar bir konuyu unutmak istediklerinde konuşmamayı tercih etmektedirler. Kendilerinden uzaklaştırdıklarında rahat edebileceklerini düşünür ve hayatlarına düzen gireceğini sanmaktadırlar.

” Din ona ne yapmıştı? Tanrı bazı insanlar için, onu buldukları zaman, cezpl edici, ama başkaları için eşitsizlikleri ortaya koyduğundan söz konusu bile olamıyor. Onun sonradan bulduğu inancını tam bir veri engellemesi olarak değerlendiriyorum. Bir zamanlar olan, bu şekilde olmuş olamaz. ” (Zaimoğlu, S.100)

Dinin karşısındaki kadını ne kadar değiştirdiğine inanamaz. Gerçekten doğruyu bulduğunu mu yoksa hala içindeki olumsuz düşüncelele uğraşıp uğraşmadığını düşünmektedir. Tanrı ona göre doğru yolu bulanlar için huzur verici, ama bulamayan kişiler içinde söz konusu bile olamaz. Hayatta önlerine çıkan problemler ile mücadele edebilenlerin yaşamı daha mutlu geçer, fakat edemeyenler dünyadaki cehennem ile tanışır onu yaşamaktadırlar. Onda nasıl bir etki bıraktığını da merak eder, fakat kendisine gelip de içini rahatlatmak istediği için kendisi ile yüzleşebilmeyi başarabileceğini görür. Kahramanımız karşısındaki kadında hiçbir olumsuzluk görmemektedir.

Kadının dine sonradan dönmesini de hayata bir zaman sonra insanlarda meydana gelebilen bilgi engellenmesi olarak görmektedir. Böyle insanların şartsız ve koşulsuz olarak tanrıya bağlandıklarını, yargılamadan her istenileni yerine getirdiklerini savunur. Karşısındaki kadında bunları yapmakta çünkü kahramanımız ona din hakkında ne derse desin hiçbir şekilde ona kulak vermemekte yine kendi bildiği gibi dini yaşamayı tercih etmektedir.

“Gottesanrufung I “ (Tanrıya sesleniş) adlı öyküdeki kahramanımızda böyle bir durumla karşı karşıya kalmıştır, fakat burada eski sevgilisi değil arkadaşı tarafından çağrılır. Arkadaşı ondan kuzeni adına bir mektup yazmasını ister. Kuzeni dinine bağlı bir kızdır, fakat bir erkekten hoşlanmaktadır, duygularının karşılıklı olduğunu düşünür. Kahramanımızın ona bir mektup yazmasını ister ama mektup öyle bir şekilde olması gerekir ki karşıdaki erkek kesinlikle kötü fikirlere kapılmaması gerekir. Kahramanımıza bu olay değişik gözükmemekte fakat doğru bulmamaktadır.

“ Oyun kuralları olan bir aşk. Günah bir düşünce meydana gelmesin diye kapalı konuşan, birbirlerine şiir söyleyen iki dokunulmamış vücut. Sen ne yapardın? ”
(Zaimoğlu, S.90)

Erkek kahraman kendisine gelen bu teklif karşısında şaşırılmaktadır. Hem bir aşk mektubu yazacak bu sırada bu mektubun bir aşk mektubu olduğu anlaşılmayacak. Bu sırada ne yapacağını şaşırır ve arkadaşına bunun mümkün olamayacağını söyler. Şimdiye kadar birçok hikâye yazmıştır ama karşısındaki kişi gerçek dünyadan olunca, ona bu kötülüğu yapamayacağını belirtir. Ona göre aşk dinin gölgesinde yaşanmaması

gereken bir duygudur. Her ayrıntısıyla özgür bir şekilde yaşanması gerekir. Günah işlemek korkusu yüzünden insanlar birbirini kısıtlamaması gerektiğine inanır. Kadın ve erkek sevgiyle bir araya gelmekte, buda onlara huzur, mutluluk, paylaşım beklentisi ortaya çıkarır.

Öykülerde hep dinin aşkı gölgelediğinden bahsedilmiş her zaman kadın ya da erkek iki seçenek arasında bırakılmışlar. Kadın ve erkekte önemsenmiş ama bir taraf her zaman daha ağır basmıştır. İnsanların, özellikle erkeklerin yaşadıkları yerlere göre din anlayışları, öğretileri de değişiklik göstermekte. Kimi katı bir şekilde her işinde dini uygulamakta kimi ise doğruyu ve yanlışı ayırt edebilmektedir.

1.3 Gelenek ve Görenekler

Toplumumuzda geleceğe aktarılan en önemli unsurlar arasında gelenek ve göreneklerde bulunmaktadır. Halkları başka insanlardan ayırt eden kendine özgü bir yapı içine büründüren bir olgudur. Dünyadaki her milletin geçmişten gelen alışkanlıkları yaşama tarzları vardır ve bunlara sıkı sıkıya bağlıdır.

“Gelenek: Düşüncelerin, efsanelerin ve adetlerin uzun bir süre içinde yerleşip, bir çağdan öbür çağa geçilirken, kuşaktan kuşağa aktarılması. Gelenekler özellikle söz ve örneklerle geçer. Her ulusun bir takım gelenekleri vardır.” (Ana Britannica; 3.Cilt, S.872)

“Görenek: başka türüsünü, daha kolayını, yararlısını, çağdaş olanını gözetmeden, bir şeyi eski kuşaklardan görüle geldiği gibi yapma alışkanlığı.” (Ana Britannica; 3.Cilt, S.911)

Gelenek ve göreneklere “Häute” (Ten), “Gottes Krieger” (Tanrı savaşçısı)adlı öykülerde değinilmiştir. Erkeklerin bu konuya ne kadar saygı duydukları ve bunları ne kadar uyguladıkları dikkate alınmıştır. İnsanların özellikle erkeklerin bu kuralları nasıl algıladıkları sonuçlarında ne yaptıklarına değinilmiştir. Hayatla iç içe geçmiş bu kuralların tabii ki insanlar üzerinde de etkisi bulunmaktadır. Bu eserde yazar bu tür kuralların insan hayatında ne kadar rolü olduğunu göstermiştir.

“Ten” adlı öyküde kahraman köydeki insanlara göre farklı tarzıyla ve uzun saçlarıyla dikkat çeker. Bu köyde yaşayan gençlerin yabancılara, özellikle bu tür insanlara karşı belirli davranışları ve tepkileri oluşur.

“Buradaki çocuklar, köy çıkışında toplanmaları ve kadınsı gibi gözüken yabancı kişileri avlamaları ile tanınmışlardır. Bir keresinde sapandan fırlatılan bir taş uzun saçlı bir erkeğin hayatına mal olmuştur. Köy dilinde böyle yabancılara içi doldurulmuş kuklalar denilirdi.” (Zaimoğlu, S.105)

Uzun saçlı erkekler köydeki insanlar tarafından hoş karşılanmamakta, uzun saçların onlara göre yoldan çıkma ve kadınlara benzemeyi simgelemektedir. Özellikle genç insanlar bu tarzı tasvip etmemektedir. Bu tür olaylara da rastlamamak için kaba davranışlar uygulanmaktadır. Bunun sonucunda da verilen bedeller ağır olmaktadır. En son bu tür davranışa hedef olan bir genç ölmüştür, fakat ilginç olan, köydeki bu tür olayların, sanki normal gibi karşılanmasıdır. Köylüler birçok insanın deyişiyle hoş görüyü daha öğrenememiştir.

Kahramanımız köyün her yerinde kendisine atılan bakışları fark etmekte ve bunun içinde temkinli davranmaktadır.

” Birinci gecenin çarşafı açık kahverengi bir Leke gösterir. Bakire kanı bir gerçeklik belgesidir.” (Zaimoğlu, S.106)

Kadının gerçeklik simgesi olarak ilk gece kanı kanıt diye sunulmaktadır. Buradaki insanlara göre olması şart olan bir durumdur, çünkü bunlara göre masumluluğu ve gerçeği yansıtmaktadır. Köylülere göre bir kızın gerçek hayattaki yerini göstermekte.

” Kumaşa işlenmiş eski bir efsane, dokunmuş bir yara izi hissini vermektedir.” (Zaimoğlu, S.106)

Ona göre eski bir geleneği bir bez parçasına (gelinliğe) yara izi gibi dokumuşlar. Bu ona her ne kadar saçma gelse de gelinliğe sahip olmak istemektedir. Kahramanımıza saçma gelen bu tür olaylar veya gelenekler köylüler için evliliği oluşturan en temel unsurlardan biri, çünkü bir beraberliğin mutlu ve sağlıklı yaşanabilmesi için bunun olması şarttır.

Buradaki erkekler kadınların hayattaki tek sahipleri olmak isterler. Eğer bu olay yaşanmaz ise bayanları için içten çıkılması zor olan bir hayat beklemekte hatta bazen de erkekler tarafından idama mahkûm edilmekte dir.

Bu köyde yaşayan insanlar gelenek ve göreneklerine çok bağlıdır ve bunun içinde katı bir tavır sergilemektedirler. Kadınlar onlar için konumlarına göre en önemli ve de en önemsiz varlıklarıdır. Önemlilikleri namus kavramı olduklarından, hiçbir işe

yarmadıkları gözüyle bakılmalarından dolayı da önemsizlerdir. Bunu nedeni ise belirli bir yaştan sonra koca evine gittikleri için doğup büyüdükleri eve bir faydaları olmamaktadır.

Erkek çocukları ise el üstünde tutulurlar, onlar aile yi geçindiren bundan dolayı da düşünmeye hak kazanırlar. Köyde maddi ve manevi hayatı sağlayan erkeklerdir, bayanlara bu tür haklar verilmez. Aslında büyüdüklerinde kendi evlerine yarar sağlayamayacakları için onlara önem verilmez, erkekler baba evinde kalacağı için her işte öncülüğü onlar hak etmektedir.

“ Kalbim ona ait değil, bu adamı eş olarak almamın bir anlamı da yoktur, çünkü beni istemediğim halde kaçırıp yaralamıştı bu yüzden de babamın beni vermekten başka çaresi kalmamıştır. Kardeşlerimde yoktur, kan davasının da yüreksizlerin işi değildir. ”
(Zaimoğlu, S.110)

Erkek kadını rızası olmadığı halde kaçırır, kızlarda bu toplumda namus kavramı olarak gözüktüklerinden babası namusunun zedelendiğini düşünerek onu kaçıran kişiye verir. Ayaklar altına alınan namusunun öcünü alacak bir kardeşi de yoktur, bu yüzden de gelenek ve göreneklere uyularak kaçırılan erkeğe verilmiştir. İsteği olmadan verildiği için de kocasına cehennemi dünyada yaşatmakta, ancak o zaman ondan öcünü alacağını düşünmektedir. Hayatını mahvettiğinden dolayı onu sevmemekte sadece ölmek için ona katlanmaktadır.

“ Alt dudağı sanki mürekkebe batırılmış gibi tamamen dövme yapılmıştı, çevresinde cinselliği dört bir tarafa dağılması gereken, ters bir üçgen ve savunma işareti olan körleşmiş bir kırlangıçkuşu bulunmakta. ” (Zaimoğlu, S.107)

Kadının vücuduna dövme yapılmış ve bu dövmelerin hepsinin bir anlamı vardır. Gelenek ve göreneklere göre yapılmış olan bu çizimlerin ise cinsellik ile ilgili anlamları olmaktadır. Örneğin dövmelerde bulunan okların bir erkek evlat isteğini vurgulamaktadır. Genç kızların gelin oldukları güne kadar bu çizimler onların vücutlarına uygulanır. Evlenildikten sonra yapılan dövmeler ise büyük günah sayılmaktadır, dövmeler bir bayanın genç kız olduğunu vurgular.

Kahramanımıza bu gördüğü tüm olaylar saçma aynı zamanda ilginç gelir. Çocuklara böyle bir acının yaşatılmasını üzücü bulur. Ayrıca isteklerin insanlar

tarafından istenmeyip ya da söylenmeden bu tür yollara başvurulması kahramanımıza çağdışı olarak gözükmetedir.

Kadın cinselliği ifade eden dövmelerin yapılmasının sebebini çizen kişinin kendisine karşı duygular beslediği için çizdiğini söylemekte, ayrıca insanların bu adamı kutsal olarak gördüklerini söylemekte, bunun içinde onun yaptığı resimlere kimse bir şey söylemez. Normal halktan birisi bu tür dövmeleri bir kadının vücuduna çizmiş olsaydı birçok tepki ile karşı karşıya kalmıştı, fakat çizenin kutsal sayılması kimsenin bir şey dememesine sebep olmuştur. Bundan dolayı da bu tür konuları geleneğin çatısı altına atarak üstünü örtmeyi tercih etmişler.

” Kızlar burada kocaya verilir ve yabancı bir ailenin ismini alırlar, bir kız yetişkin olasıya kadar fazladan beslenen bir boğaz olarak görülür kız evlatlarından fazla bir şey beklenmez. ” (Zaimoğlu, S.107)

Eserde genç kızlara işe yaramaz gözüyle bakılmaktadır. Kız olgunlaşınca hemen kocaya verilir, onlardan çok büyük işler yapmalarını, okumalarını, hayatta başarılı olmaları beklenmez, görevleri sadece çocuk doğurmak ve kocalarına hizmet etmektir. Fakat dikkat edilmesi gereken nokta bayanlara karşı böyle davranılmasına rağmen, evi yöneten de yine kadınların olması ve kadınların sözünden çıkılmaması. Bunun en iyi örneği “Häute” öyküsünde bulunan bir antikacı çifttir, bayan ilişkiyi yöneten kişidir.

Erkek kahraman kızların ergenlik çağına girince hemen evlenmek zorunda olduklarını duyar ve bu ona saçma gelir, çünkü kendi ülkesinde ergenlik çağına yeni girmiş olan kişilerin daha yeni, dünyayı ve kendilerini tanımaya başladıkları aklına gelir.

Köydeki kızlar onları isteyenler yaşlı da olsa hemen verilir, böylece iyilik yapıldığını düşünürler. Verilen kişinin fikirleri ve bu birleşmeye onay verip verilmeyeceğine bakılmamaktadır.

“ Dikkat etmezsen azizlerimize ait bir lanet okurum sana, bu lanet toza dönüşür ve inan bana sen bunu üstünden kaldıramazsın. ” (Zaimoğlu, S.112)

Köydeki insanlar eğer kahramanımız yanlış bir harekette bulunursa ona beddua edeceklerini belirtmektedirler. İnsanlar kendilerini bu geleneğe öyle bir kaptırmışlar ki sözle dağları yerinden oynatabileceklerini sanmaktadırlar. Beddua etmek aslında din ile

ilgili bir konudur, fakat buradaki köylüler kendilerini bu alışkanlığa sanki günlük bir olaymış gibi konuşmaya ve söylemeye başlamışlardır. Kendilerine bedduanın bir gelenek olduğunu ve kötü insanlara karşı kullanılacak bir silah olduğunu düşünmektedir.

Kahramanımıza bu olay ilginç gelmiştir, çünkü daha önce böyle bir şeye rastlamamıştır. Aslında bedduanın ne olduğunu bilmekte, fakat ermiş insanların bedduaları dendiğinde başka insanları ad ederek birinin kötülüğünü istenmesini kabul edememektedir.

Köydeki adetler burada yaşayanlar için günlük yaşamın bir parçası olarak görülmektedir. Ama yabancı olanlara değişik bir hayat tarzı göstermektedir. Bu sayede de yabancılar ilk başta ne ile karşılaşacaklarını anlarlar ve hayatlarıyla ilgili seçimler yapmak daha kolay olur.

” Sapığı sivri bir kazığa oturtmaya karar vermiştik. Problemlerinizi bu şekilde çözeriz ve şuna inanabilirsın ki içleri temiz olmayan ve kabalaşan insanları göz önünden sileriz.” (Zaimoğlu, S.136)

Kadın eski kocasından bahseder, kocası yanlış bir harekette bulunduğu için onu cezalandırdıklarını anlatır. Günlük hayatımızda bile insanların kanunları hiçe sayarak karşılarındaki kişileri cezalandırabildiklerini görmekteyiz. Halen dünyada kadınların töre yüzünden hayatlarına son verilmektedir.

Öykülerimizde de, gerçek hayatta da görülmekteki insanlar gelişmek ve ilerlemek için yaptıkları hataları çok kolay bir şekilde bir kılıf bulabilmektedir. Buna da basit bir şekilde gelenek ve göreneklerin şapkası altında sıralayabilmektedirler. Aslında iyi olan adetler insanlar tarafından daha bilinçli ve belirgin bir şekilde kullanılmaktadır, fakat onlara burada yer verilmemiştir

1.4 Kadının – Erkek üzerindeki baskısı

“Gottesanrufung I” (Tanrıya çağrı), “Gotteskrieger” (Tanrının savaşçısı), “Bettelbrot “ (Sadaka ekmeği),”Libidoökonomie” (Aşk ekonomisi), “Götzenliebe” (Put sevgisi) “ve Häute” (Ten) adlı öykülerde erkeğin bayan tarafından baskı görmesi konu edilmiştir.

Öykülerde erkekler baskı gören, ezilen ve emirlere itaat eden bir yapıya bürünmüşlerdir. Bunların yanında psikolojik baskılara da maruz kalmış, bu baskılar daha çok sözle gerçekleşmektedir. Bazı öykülerde örneğin “Tanrıya çağrı I” adlı öyküde erkek kadın tarafından yapılan bedensel bir hareketten dolayı ezilir.

“ Tokalaşmak için Osman’ın kuzenine elimi uzattığımda gözlerini yere indirdi ve ben kendimi bir pislik gibi hissettim. Aşırı dindar insanlar arasında kadınların ellerini tokalaşmak için uzatmaları alışıldık bir durum değildir. ” (Zaimoğlu, S.88)

Kahramanımız kıza elini uzatır fakat kızın onunla tokalaşmaması gururuna dokunur. O anda kendisini bir hiç olarak görür, aşağılandığını hisseder. Aşırı dindar insanlarda kızların erkeklerle tokalaşmasının yasak olduğunu bilmez. Bir anda da böyle bir hareket ile karşılaşınca ne yapacağına karar veremez. Kendisine yapılan bu hareketi kabul etmekte zorlanır, anlamsız bulur.

Tanrının savaşçısı adlı öyküde kahramanın insanların bakışlarıyla ve ondan uzaklaşmalarıyla psikolojik bir baskı hissetmesi konu edinilir. Öyküdeki dul kadının kahramanımıza kendisini eve götürmesi için rica etmesi çevredeki insanların ondan uzaklaşmasına sebep olmuş, yaşadığı bu olayda erkeğin üzerinde olumsuz bir etki oluşturmuştur.

“ ... Onun gözünde bir kâğıt parçasıydım, yozlaşmış alçak bir herif. Basitliğinden dolayı hemen göz önünde bulundurulmuş benim istikrarsız zihniyetim, onların burnuna pis bir koku gibi geliyordu. ” (Zaimoğlu, S.128)

Yapılan bu tekliften sonra erkek hislerini acık bir şekilde ifade etmektedir. İnsanların kendisinden bir kadın yüzünden uzaklaşmalarını ve ona karşı görsel olarak yaptıkları davranışları kabul edemez. Kendini onların gözünde aşağılanmış olarak görmekte ve bu yüzdende psikolojik bir eziklik yaşamaktadır. Bunların tek sebebi ise kadının ondan kendisini eve bırakması için rica da bulunması ve bunu diğer insanların bunu duymasıdır. Çünkü daha önceden bu insanlara bu tür davranışlardan hoşlanmadığını anlatmıştır.

“ Yenilgimi seve seve kabul ediyordum, ancak beni ileri götürmüyor, bugün bir adım bile ileri gidememiştin. Alaycı gülüşü kulağımda çınlıyor. Daha yeni reddedildikten sonra masanın yanından geçerken “yazık” diye fısıldadığımda beni utandırıcı bir davranışta bulunan ve utandırıcı umutsuz bir hareketle iğnelemek için zarar verici şekilde gülüyordu. ” (Zaimoğlu, S.203)

“Sadaka ekmeği” adlı öyküdeki kahraman, bir kadının ona karşı yaptığı tavırdan dolayı kendi içinde bir eziklik yaşamaktadır. Bir insanın özellikle bu bir bayan ise ona alaycı şekilde gülmesi gururuna dokunmaktadır, amacının kendisini aşağılamak olduğunu bilmektedir. Aslında böyle durumlara pek aldıriş etmemesine rağmen o gün kendini kötü hisseder. Kadın ona umutsuzluğu ve yaptığı hareketin utandırıcı olduğunu yaşatmak istemiş ve başarmıştır.

Erkek bu olayın önceden yaşanmış olmasına rağmen olayın aklına gelmesi ile hala bir utanç duymakta ve kendi kendini avutmaya çalışmaktadır.

“ Ne bekliyordu? Dizlerimin üstüne çöküp yalvarmamı mı? Bademciği, safra kesesi, apandisi eksik olmasına rağmen, mükemmeliyetçiliğin den kuşku duymak istemiyordu.”(Zaimoğlu, S.203)

Kadının ondan ne gibi bir beklentisinin olduğunu kendi içinde sorgulamakta ve mutlaka onun önünde diz çökmesi mi gerektiğini düşünmektedir. Bunları düşünmesine rağmen bir çıkış yolu bulamayınca dışarı kaçma yolunu seçer. Bir hareketin onu bu şekilde üstünden günler geçmesine rağmen bu denli rahatsız etmiş olmasına bir anlam verememektedir.

Bunları unutmak ve içmek için, kaldığı otelin barına iner kadın barmeni kendisi ile içmeye davet eder burada da bir ret cevabı alır. Kadının işini bahane olarak vermesini de alaycı bir şekilde ele alır fakat kadına bir hikâye anlatmayı önerir ve kadının hikâyeden sonra söyledikleri aslında gerçek olmasına rağmen onun utanmasına sebep olur.

“ Banal bir insansın, gerçekten sıkıcı bir insansın, bekârlıktan bıkmışsın, diye söyledi. Şimdi büyük Serüven için zamanın geldiğini düşünüyorsun. Kesin veya yine uzun zamanlı bir aşka cesaret ediyorsun. Aşk için dilenenin Terapiye ihtiyacı vardır. Ben bunun için yetkili değilim. Sepet aldığın bu kadın bunun için uygun kişi değil.”(Zaimoğlu, S.205)

Bu sözler ona ağır gelmesine karşın kadına bunların doğru olduğunu söyler. Bunları nerden bildiğini de merak eder. Çaresizliğinin başka insanlar tarafından ve bunlar özellikle bayanlar olunca kendisin aşağılanmış olduğunu düşünür. Fakat olgun bir kişiliğe sahip olduğunu düşünerek kendisine söylenenleri kabul etmek zorunda kalır.

Aslında kadından bir istekte bulunmamasına rağmen onu kabul etmemesini de anlamaz. Öyküdeki erkek kendisinin neden bir psikolojik tedaviye ihtiyacı olduğunu da sorar kadının onun sekiz günden beri çabalayıp beğendiği bir bayana ancak teklif götürmesini, bu tekliften ret almasının, aslında onun tedaviye ihtiyacı olduğunun bunun da bir işaret sayıldığını belirtmekte. Fakat kahramanımız bunlara aldırış etmeden hikâyenin devamını anlatmayı sürdürür. Bu şekilde arada yapılan yorumların üstünü örtmek ister. Konuşarak acılarının hafiflediğini düşünür, birçok insan bu tür davranışlarda bulunmaktadır. Konuştukları konu önemli olamasa bile acılarını unutmak ve düşünmemek için konuşurlar.

Haşmet Babaoğlu'nun, "Rüyalarını ver bana" (2006) adlı kitabında bulunan kahramanda ilişki dünyasının sorunlarını örtbas etmek veya yanıtlamak için insanları öykülere başvurmasının gerektiğini vurgulamakta.

"Sonunda kabullendim ki, ilişkilerin dünyası hakkındaki soruları yanıtlamanın; o bitmez tükenmez med-cezirin ortasında yüzebilmenin en iyi yolu öykülere başvurmakmış... Öyle yaptım, yazmaya başladım. "(Babaoğlu, S.9)

İki eserdeki kahramanda kendi içlerindeki eksiklikleri bu şekilde kapatma yoluna başvurmaktadır. Bu alıntıda kahramanımız kafasındaki sorunları yanıtlamak için çaba sarf etmesine rağmen, diğer kahramanımız ile kaçma yolunda benzerlik göstermektedir.

Böyle durumlarda kaçma yolunu seçen insanlarda bulunmaktadır. Sorunlardan uzaklaşmanın iyi bir çözüm yolu olduğunu savunan bu yüzden de hayatlarındaki çözüme fırsatı buldukları sorunları bile karşılaşmamak için ele almayan insanlar vardır. Bu özellikle "Aşk ekonomisi" adlı öyküdeki kahramanda görülmektedir.

" Bunun üzerine yarım saatlik bir azar işittim ve bana kızıldığı zaman otomatik olarak kaçtığım için tam olarak ne söylediğini hatırlamıyorum. " (Zaimoğlu, S.44)

Kendini başka uğraşlara vermeden sadece olan bitenden uzaklaşmaya çalışmakta ve aslında konuşanları da unutmamasına rağmen kadının söylediklerini unuttuğunu söylemektedir. Buradaki kişi unutma yolunu seçerek bazı konuları kendi içinde gömmektedir.

Bu konuda kahramanlarımız hepsi farklı yöntemler ile olsa bile sıkıntılardan sıyrılmak için, onları kendilerinden uzaklaştırma yolunu benimsemişlerdir.

Karşısındaki insana karşı psikolojik bir baskı yaşamamak ya da onun karşısında gururunu yitirmemek için kahramanımız böyle yollara başvurmuşlardır.

“ Buna rağmen ev dedektiflerinin soğuk ellerinin her an omuzlarına koyacaklarını beklemektedirler. Kadınlardan her şeyi ummaktadırlar. İtinatsız olarak zamanla iş deformesi yaşarlar. Ben bununla yaşayabilirim ama korkarım ki kadınlar daha az dayanabilir. ” (Zaimoğlu, S.48)

Erkek kaçmasına rağmen her an karşısındaki kadının onu bulacağını düşünmektedir. Farkında olduğu tek şey ise kendisinin onlardan hiçbir zaman kaçamayacağı düşüncesidir. Ona göre kadınlardan her şey beklenebilmekte, bu yüzden de zaman içinde iş deformesi yaşadıkları böyle durumlarla yaşayabilmelerinin mümkün olmadığını belirtmektedir.

“Götzenliebe” (Put sevgisi) adlı öyküdeki erkek bayanın yaptığı bütün olumsuzluklara rağmen ondan ayrılamamaktadır. Hakaretleri ve davranışları kulak arkası edip hayatını sürdürmeye çalışmakta ve onun her dediğini sırt çevirmeyi göze alamayıp harfiyen yerine getirmektedir. Erkekler bazen kendilerini unutup karşısındaki bayanın isteklerini yerine getirmek için caba sarf etmekte, bunun tek sebebi ise onları kaybetmekten korktukları içindir.

Kadın kahramanımızı istemediğini hiç göze batmayacak bir şekilde vurgulamaktadır.

” Tembel durmak istemiyordu. Sert bir dille istediği sigarayı ve bir hizmetçi gibi kül tablosunu ona uzattım. ” (Zaimoğlu, S.71)

Ses tonundan istenmediğini erkek anlamaktadır, fakat ses çıkarmamaktadır. Kendisini bir hizmetçi olarak görmektedir. Buna rağmen ona hizmet etmektedir. Sanki ona karşı daha önce yaptığı yanlış bir hareketin cezasını çekmektedir. Kendisinden bir şeyin ödünün alındığının farkında ama bunun ne olduğunu kendisi de bilmemektedir.

” Köpüklü bir kahve ister mi diye sorduğumda cevap alamamıştım. ” (Zaimoğlu, S.67)

Sorduğu sorulara bazen cevap bile alamamakta buna rağmen ses çıkarmadan yine kendisi ona yaklaşmaktadır. Yine kendisinde suç bulmaktadır.

” Sanki kendiliğinden ellerim göğüslerini kucakladı. Göğüslerimi eziyorsun, bırak şunu diye söyledi. Bende kasten yapmadığımı söyledim. Özür dilerim... Kahve istemediğine emin misin? ”(Zaimoğlu, S.68)

Erkek kendini ezilmiş olarak hissetmekte buna rağmen bunlara bir son vermek yerine yine ona yaklaşıp sevgi göstermek istemekte fakat bu davranışında bile hatalı bulunmaktadır.

Erkek her zaman fedakâr davranan, kadın ise yöneten ve aşağılayan bir yapıdadır. Kadına göre kendisine habersiz bir şekilde yaklaşmaya çalışmak onun yapabileceği en büyük hatalarından biridir.

” Masanın üstündeki Alışveriş listesini gösterdi ve ben kâğıdı kaptığım gibi düzgün bir şekilde katladım. Makbuz, banknot, fişleri ve küçük kâğıtları daima iki kere katlarım. Bu benim kötü alışkanlıklarımın biri. Bu hareketlerden sonra her devasında kendimi birkaç dakikalığına iyi hissediyorum. ”(Zaimoğlu, S.68)

Kadın, erkeğin karşısında böyle ezik kalmasını daha çok fırsat bilerek daha sert bir şekilde emirler verir. Erkeğin fişleri katlama alışkanlığı aslında dertlerinden uzaklaşmayı istediğini gösterir bunu da düşüncelerinde kendi kendine itiraf eder, fakat korkusundan ona söyleyememektedir.

Öyküde kahramanımızın neden korktuğu belirtilmemiş, fakat yazılan cümlelerden bunun kaybetme korkusu olduğu anlaşılmaktadır.

” Sözleşmemize sadık kalmıyorsun, beni sıkıyorsun ve serbest alan bırakmıyorsun, bu iyi bir şekilde devam edemez, diye söyledi. Ne bekliyorsun? Bir ilişki yaşıyoruz. Yalnız olsaydım hayatımda belki daha çok heyecan yaşadım, diye söyledim. Öylemi? Sen sensiz evde oturup sıkılacağımı mı düşünüyorsun, diye söyledi. ” (Zaimoğlu, S.70)

Kahraman kadına bir şeyler anlatmayı denediğinde yine kendisi haksız duruma gelir. Kadın yolu gösterir fakat erkek cesaretini toplayıp gidemez, bu ilişkinin olmaması belki ona daha huzurlu ve eğlenceli bir yaşam verebilir, fakat yalnız kalmak ve hayatla tek başına mücadele edememekten korkar. Kadına tek başına olsa daha mutlu olabileceğini ifade eder bu sayede onu uyarmak ister fakat kadın kendinden ödün

vermez ve kendisi için bunun fark etmediğini ve onsuz yaşayabileceğini sözleriyle kapalı bir şekilde belirtir.

Kadın kendisi için her şeyin bir erkek başlayıp bitmediğini göstermek ister. Bu yüzden adam onu bir türlü terk edemez. Kendisini umutsuz bir aşk ilişkisinin içinde görür. Kadının içinde aşk bambaşka bir ifadeye bürünmüş ve buda adamda çözülemez bir çelişki, bir karşıtlık oluşturmaktadır. Nasıl ve ne zaman ne yapacağını bilememektedir.

Erkekler kendilerini isteyen umursayan kadınları daha çabuk terk edebilir, çünkü onların kendilerini terk edemeyeceklerini bilirler. Fakat eğer bir kadın onlara sırt çevirirse ona daha çok bağlanır ve terk edemezler.

Hıncal Uluç'un "Arkadaş... Dost... Sevgili... Sizininki hangisi?" (2006) Adlı kitabında bu iki kahramanımızın yaşadığı durumun sebepleri şu cümleler ile açıklanmıştır;

"Kızlar, günlerin, bırakın günleri, saatlerin, dakikaların, hatta saniyelerin sayılı olabileceğini düşünmeden ve içleri giderken, anlamsız bir kaçış içinde oluyorlar. Erkekler de tersine... Çok güzel bir şeye ulaşmanın biraz zahmete değeceğini düşünmeden, arkalarından atlı kovalar gibi, yarış içindeler... Genç kıızı biraz anlamaya, kendilerini biraz onun yerine koymaya bakmıyorlar." (Uluç, S.88)

Aslında kadın kahramanımız erkeğe ters cevaplar vermese, ondan kaçmasa ve iyi davranışlarda bulunsa ilişkileri şimdiki halinden çok daha iyi bir konumda olacaktır. Fakat sevgiden kaçarken aslında kendisinin de bir boşluğa düştüğünün farkına varır.

Erkek ise bunu bir yarış olarak görür ve onu elde etmeye çalışır bu yüzden de onun her dediğine katlanır. Karşısındakini biraz olsun anlamaya çalışırsa kendisini onun yerine koyarsa her şeyin daha iyi gideceğini göstermek ister.

1.5 Erkeğin – kadın üzerindeki baskısı

Erkeğin kadın üzerinde kurduğu baskı Feridun Zaimoğlu'nun "On iki gram Mutluluk" adlı kitabının, "Libidoökonomie" (Aşk ekonomisi), "Feindes Zahn" (Yabancı diş), "Gottesanrufung I" (Tanrıya çağrı), "Häute" (Ten), "Gottes Krieger" (Tanrının savaşçısı), "Der Kranich auf dem Kiesel in der Pfütze" (Su birikintisi'nin içinde çakılın üstündeki turna), adlı öykülerde yer almaktadır.

Bu öykülerde kadına fiziksel, sözsöz, duygusal davranışları kapsayacak şekilde uygulanan ve onların yaralanmasına, sindirilmesine ve duygusal baskı altına alınarak fiziki veya hakaret yoluyla uygulanan baskılardan söz edilir.

“Yabancı diş ” adlı öyküdeki kadın birkaç erkek tarafından tecavüze uğramış, bundan dolayı da kendini baskı altında ve psikolojik olarak dışlanmış hissetmektedir. Nerede, nasıl, ne şekilde davranacağını bilmez fakat kocasının ona gösterdiği ilgiden dolayı da kendini onun yanında huzurlu hissedebilmektedir.

” Kurulandıktan sonra bornoz ve havluları çamaşır makinesine tıktı ve onun hatırı için havluların gecedan kurumayacağını düşünerek stoku doldurdum. Eskisinden daha çok teşekkür ediyordu, alınımı sildim çünkü övgü ve teşekkür için duygusuzdum. ”
(Zaimoğlu, S.79)

Kadın psikolojik bir bunalım geçirmekte ve bunun içinde yaşadığı çirkin olaydan sonra kendini temizleme çabası içine girmiştir. Hayat boyu yaşanan kötü olayları insanlar hafızalarından silmekte zorlanır, onları unutmak için türlü cabalar içine girseler bile beyin veya hatıraların bir köşesinde meydana gelmek için hazır beklediklerini biliriz.

Öyküdeki kadın her ne kadar rahat görünmeye çalışsa bile, dışardan onun hareketlerine bakıldığında hala olayın etkisi altında kaldığı görülmektedir. Ayrıca yaşadığı bu hadiseden sonra kocasına daha çok değer vermekte, çünkü beyi şimdiye kadar kırıcı hiçbir şey yapmamış ve bu olaydan sonra bile hala karısını kabul etmektedir.

“ Onun hayatının geri kalan kısmını mahvedebilirler, kaba erkeklerin adetlerinden bahsedilen fısıltılı konuşmalardan nefret ederim. Bu sinsi mahlûkları iyi ağırladığım için memnun olmaları gerekir. Dindar olan Resi karım için gerçekten endişeli, okul zamanlarında birbirlerini tanıyorlardı ve o zaman güvendikleri erkekleri saklamak için yemin etmişler. Resi kendide itiraf ettiği gibi yanlış yollara sapmıştır. ” (Zaimoğlu, S.79)

Erkek söz olarak karısına bir şey söylememiş olmasına rağmen içinde fırtınaların koptuğunu bilmektedir. Karısının arkadaşlarına sevmez çünkü onların sürekli erkeklerin kötü yönlerini konuşmalarına ve onun gibi bazı konuları kabullenmiş erkeklere değer vermediklerine kızır. Kendisi her şeye rağmen bu olayı kabullenmiştir ve takdire layık olduğunu düşünür.

Böyle hadiselerde erkekler kadınlardan daha çok acı çeker çünkü kadınlar gücünü yalnızca kendisini korumak için kullanacak birini ister, bunu başaramayan erkek ise ilişkilerin de kendini değersiz hissetmeye başlar.

” Ona acı vermek istemiyordum, bunu istemiyordum. Ona herhangi bir zamanda üzüntü verildiğini istemiyordum ama yorgunluğunu almak için ona bir kere tokat atmak isterdim. ” (Zaimoğlu, S.81)

Başarısız olduğunu düşünen Kahramanımız ise karşısındaki bayanı kırmamak için ona nasıl davranacağını bilmez, fakat onu bu durumdan kurtaracak tek şeyin şiddet olduğunu da düşünür. Aslında kendi duygularını bastıramadığı için karşısındaki bayana şiddet uygulamayı aklından geçirir. Kadın kahramanımız ise birçok bayanın davranacağı gibi kendini suçlu hissetmekte, toplumumuzda bu tür olaylarda birçok zaman bayan tarafı suçlanır, çünkü o ahlaki değerlerini kaybetmiş diye bakılır. Toplumun bu düşünceleri yüzünden de kendini dışlanmış olarak görmektedir.

“ Onun yerinde olmadığını ve kadınların değil erkeklerin evcilleştirilmesi gerekir, diye düşünüyordu. Erkeklerden öç almak istiyorum saçlarımı saklamak ve oje sürdüğümü gösteremediğim için, diye söyledi. ” (Zaimoğlu, S.90)

“Gottesanrufung” (Tanrıya çağrı) isimli öyküde bayan kahramanımız uğradığı haksızlıkların sonucunda erkeklerden intikam almayı ister. Erkekler yüzünden hareket özgürlüğünün olmadığı bir toplumda kısıtlı yaşamak zorunda kalması, kadının karşı cinse manevi olarak acı çektirmenin değişik yollarını uygulamaya çalışır. Kadınlar erkekler gibi güç kullanamadıklarından baskıları, sözler ve davranışlar ile gerçekleşir.

Toplumun dayattığı namus kavramı yüzünden erkeklerin yakın çevredeki kadınları ezerek bir hiç olarak görmeleri, karşı tarafın kendi içine kapanmasına ve psikolojik olarak kendini soyutlamasına neden olur. Bu baskılarla evlenen kadınlar çoğu zaman aile içinde mutlu olamaz ve kocalarını da kendileriyle birlikte mutsuz ederler. Düşünce ve hareket alanının serbest olduğu ailelerde kadın daha mutlu dur ve aileyi yöneten kişi kendisi olduğu için birlikteliklerde de bu mutluluk tablosu hâkim olur.

Mutlu olan kadında “Tanrıya sesleniş” adlı öyküdeki Kadın kahramanımız gibi öç almaya çalışmaz, istekleri yerine geldiğinden ve ikinci konumda olmadığından erkeği her zaman mutlu etmeye çalışır.

Aile ortamında mutlu olamayan bayanlar genellikle bunu dışarıda ararlar, aynı “Häute” adlı öykümüzdeki kız gibi.

“ Beni karın olarak alırsan, karın olurum ve sen beni eğer ev kurallarını ihlal edersen dövebilirsin ve istediğin gibi yetiştirebilirsin. Sadece onları bana öğretmen gerekir, o zaman soy ismini onur içinde taşıyım. ” (Zaimoğlu, S.118)

Kendisine uygulanan baskılardan dolayı sıkılmış olan genç kız bu yüzden tek çareyi şehirden gelen bir delikanlı ile evlenmekte bulur. Fakat delikanlının onu alması için onun uygulayacağı bütün baskılara razıdır. Kendini dışarı atmak ve yaşadığı ortamdan daha güzel bir yere gitme uğruna feda etmesi kız için doğal bir olay olması, erkeğin dikkatini çeker.

Sadece bayanlar değil bütün insanlar yaşadıkları ortamlarda mutsuz iseler kendilerini hiç düşünmeden daha güzel olabilecek bir yer atmayı isterler. Kız çaresiz olduğu için böyle davranışlarda bulunmaktadır, fakat bunu söyleyiş tarzı ve kendini küçük görmesi onun bu erkek tarafından da hor görülmesine neden olmaktadır.

Erkek kahramanımız onun bu söylediği kelimelere değil de daha çok ona nasıl güvenebildiğine hayret etmektedir.

“ Karşı cevap verip Tanrı güvenine şaşırdığımı söylemek ve bir yabancı erkeğe güvenip kendini nasıl teslim edebildiğini sormak istiyordum, ... ” (Zaimoğlu, S.119)

Kadın kahramanımız aslında karşısındaki erkeğe değil hayata güvenmenin yollarını aramakta, çektiği sıkıntıları ve baskıları biraz olsun hafifletebilmek için olduğu yerden kurtulmak istemektedir. Erkek rahat yaşamakta istediği yere istediği anda gidebilmekte fakat bayan bir yere gidebilmek için izin almak zorundadır. Dışarıda çıktığında da davranışlarına dikkat etmesi gerekir, çünkü insanlar onu kendilerine göre uygunsuz bir vaziyette gördüklerinde kötü göz ile bakabilmekteler. Bayanların yaşam alanının daralması da kaçış yolu aramasına sebep olabilmektedir.

“ Seifenoper¹ senaryosu, diye söyledi. Dizileri izliyorum ve Televizyonu kapattığımda hayatımın devam ettiğini biliyorum, başka insanların hayatları gelecek diziyeye kadar devam ediyor. İşte sen böyle basit hikâyelere düşkünsün. Aşkın ücretsiz hayali,

¹ Seifenoper; (İng. Soap opera), Kişilerin günlük yaşamlarını ve özel sorunlarını konu edinen (günlük veya haftalık) sürekli televizyon (veya radyo) dizisi.

Seifenoperin bu işte. Ancak sana olduğunda bu konu hakkında bir şey duymak istemiyorsun.” (Zaimoğlu, S. 202)

Kadın bir televizyon dizisi ile hayatı karşılaştırmakta, aslında hayatının bu diziye benzemesini istemektedir. Kadınlar erkeklere göre daha fazla hayal kurar, elde edemedikleri kişileri veya düşlerini, düşünerek elde ettiklerinde de mutlu olabilmektedirler.

Erkekler ise kadınlara göre hiç hayal kurmazlar çünkü gerçeği daha çabuk fark edip kabullenirler. Hayatta zorluk ile karşılaştıklarında bunun üstesinden gelmek için caba gösterirler. Çoğu kadın ise başka insanların hayatlarına bakarak acaba benim ne zaman böyle bir hayatım olacak diye düşünür.

Bazı kadınlar ise aşkı ve sevgiyi zaman kaybı olarak görür hayatlarında da bir karmaşaya sebebiyet vermemek için duygularını ertelemeyi uygun görür.

“ Hayatımda kesin zamanlar ve sabit konumlar vardır. Âşık olursa kendi programından sapmış olur. O zaman kafası karışır ve bu istenmeyen bir durum, diye söyledi. ”
(Zaimoğlu, S.152)

Aşk çoğu insanların özellikle bayanların kafalarını kurcalar ve düzenlerini bozmaktadır. Bunun için duygularına kilit vuran, hayatlarının amacını gerçekleştirdiklerinde bir erkeğe gönül vermeyi uygun gören kadınlar vardır. Fakat bu zamanın ölçüsünü ayarlayamayan insanlar bir anda kendine geldiklerinde bazı fırsatların kaçmış olduğunu görür. Aslında hayat ve aşkları arasındaki dengeyi kurmayı başarır, bunu da hayallerini bozmadan gerçekleştirebilirlerse daha mutlu olurlar. Aradaki bu dengeyi kuramadıklarında ise, geleceklerinde sürekli bir eksiklik hissederler.

“Kadınlık gururun seni öldürecek diye seslice bağırdım, ... ” (Zaimoğlu, S.183)

Sadece kadınların hayalleri değildir erkekler ile düzeyli bir gelecek kurma isteğini yıkan, aynı zamanda gururları da onların rahat davranmalarına engel oluşturur. Söylemek istediklerini karşısındaki kişinin yanlış anlayacağını ya da önyargıya kapılacak diye belirtmezler. Bu yüzden de içlerine attıklarını erkeğe itiraf edesiye kadar acı çekerler.

“ İŖte, bundan başın ağrıyacak ve beni bir daha aramayacaksın, bu başına her zaman gelebilir. Bana öyle anlamamış gibi davranma, kapatmak istiyorsan kapat. Beni bir daha aramak istemiyorsan arama. İkimizin görüşme konusu bitmesin diye iki kâğıt dolusu yazdım. Ama ben istemiyorum, kendimi aptal gibi geliyorum buna gerek yok Sen sadece gevezelik ediyorsun ve ben burada Aşk kuklası oynuyorum.” (Zaimoğlu, S.54)

“Aşk ekonomisi” adlı öyküdeki erkek kadının onu sürekli Telefon edip rahatsız etmesinden ve ona kendi hayat hikâyelerini anlatmasından bıkar. Kadınlar karşısındaki kişiye tanımamalarına rağmen sıkıntılarını anlatabilmektedirler, fakat bunu erkekler anlamamaktadır. Bu kadar rahat olabilmelerini ve özel konularını başka insanlara anlatabilmelerine kızarlar. Bunun içinde kahraman karşısındaki bayana hakaret eder ve onu aşağılayarak yaptığı hatayı anlamasını ister.

BEŞİNCİ BÖLÜM

1. “ERKEKLERİN ÖYKÜLERİ” ADLI ESERİN İÇERİK AÇISINDAN İNCELENMESİ

Bu eserde yazar erkeklerin diğer insanlar ile olan ilişkilerini, arayışlarını, tutkularını ve özellikle kadınlarla olan ikili ilişkilerde yaşadıkları olumlu ve olumsuz olaylara değinilir.

Eser değişik yazarlardan ele alınmış on yedi öyküden oluşur ve her biri erkeğin bakış açısı ile anlatılır. Bu öykülerde erkeklerin sıkıntıları, aşkları, toplum içindeki yerleri, serüven tutkuları, aşk uğruna buldukları davranışlar, yalnızlıkları, hayata bakışları, kıskançlıkları ve bağlanma korkuları gibi konulara yer verilir.

Eserde geçen konular; erkek - kadın ilişkisi, dinin kadın – erkek üzerindeki etkisi, erkeğin gelenek ve göreneklere bakış açısı, erkeğin kadın üzerindeki baskısı ve kadının erkek üzerindeki baskısıdır.

1.1. Kadın – Erkek İlişkisi

Kadın-erkek ilişkisi Murathan Mungan’ın “Erkeklerin Öyküleri” adlı kitabının Cesare Pavese’nin “Kendini Öldürenler”, Vladimir Nabokov’un “Sesler”, Bernard Malamud’un “Meslek Seçimi”, Raymond Carver’in “Kameriye”, Alberto Moravia ‘nın “Fazla karıştırma”, Truman Capote’nin “Benim Anlatışım” ve Milan Kundera’nın “Otostop Oyunu” adlı öykülerinde işlenir.

Öyküler çoğunlukla erkek bakışı açısından anlatılmaktadır. Aşk, ayrılık, erkeğin arayışları ve kadının erkeğin hayatındaki konumuna değinilmiştir.

“Kendini öldürenler” adlı öyküde erkek ve kadının geçmişlerinde yaşadıkları olayların ve geleceklerini kurmaya çalıştıkları sırada yaşadıkları olayların üstünde

kalkma çabasına değinilmiştir. Erkeğin suçlu olmasına rağmen kendini temiz gibi göstermeye çalışması ve bunu da karşı tarafın kabul edememesi konu edilmiştir.

“Yine boşanmaktan söz ettiği bir defasında patlamışım. “ biraz insafli ol ama senden rahatı var mı? Canının istediğini yapıyorsun, ayrıca, seni aldattığı doğruysa bile, sen de karşılığını veriyorsun sanırım.” (Mungan, S. 18)

Kendisini aldatmasına dayanamayan kadın ondan ayrılmak istediğini belirtir fakat erkek buna çok kızar. Aldatmanın bu kadar da kötü olamayacağını savunur. Onun çok iyi bir hayatı olduğunu istediği her şeyin elinin altında olduğu bunun içinde ondan ses çıkarmamasını bekler ve aldatıyorsa da kendisinin de aynı şeyi yaptığını söyleyerek ona suç atmaya çalışır. Bu sayede kendini rahat bir şekilde örtbas edebilmektedir.

İnsanlar kendi hatalarını başkalarına yükleyerek içlerini rahatlatmayı ister, aslında ailelerinde bulamadıkları mutluluğu dışarıda aradıklarının da bir belirtisidir. Çünkü ilişkilerde bazı konular ters gitmeye başladığında karşılıklı suçlamalar başlar. Öyküdeki erkekte evinde huzur bulamadığı için karısını suçlar, bu yüzden de kendisinin yaptığı hareketleri karısının yaptığını savunur.

“Aşk da vardır, aldatma da. Gerçekten aşkın tadını çıkarabilmek için, aldatmanın da olması gerekir. Gençlerin anlamadığı şey de bu işte. Siz kadınlar daha çabuk öğreniyorsunuz bunu. Sen hiç kocanı aldattın mı?” (Mungan, S. 22)

Erkek kadına ayrıca aldatmanın gerektiğini ancak o zaman gerçek aşkı bulabileceklerini savunur. Bunu da en iyi kadınların anladığını fakat kendi içlerinde bir çelişki yaşadıklarından dolayı bunu kabullenemediklerini belirtir. Bunları söyleyerek onu suçlar ve bu şekilde de onun af dilemesini sağlamaktadır.

Erkek hatalarını kadına yüklemekte ve kendisinin özür dilemesi gerektiği yerde kadından bunu istemektedir. Karşı tarafın onu anlamasını bekler, suçlu olduğunu itiraf edemedikleri için daima bunu karşı taraftan isterler.

“Sonra bağışlamamı diliyor, zavallının biri olduğunu söylüyor, bir hakkı olmadığını kabul ediyordu.” (Mungan, S. 22)

İlişkilerde kusuru bulunmadığı halde suçlanan kadın uygulanan baskılar yüzünden çoğu zaman bağışlanmayı dilemek zorunda kalırlar. Bazen sürekli birilerinin

kusurlarını örtmek için zorlanır ve bunları kabul etmemek için direndiklerinde şiddet bile görebilmektedirler.

Erkekler kadınları geçmişi ile de çok ilgililerdir. Onların neler yaşadıklarını hayatlarına kaç kişinin girdiğini ve ilişkilerinin ne boyutta olduğunu bilmek isterler. Bunları sorarken de çoğu zaman alaycı bir durum içine girmektedirler çünkü karşısındaki kadının onların önemsendiğini bilmelerini istemezler.

“Bu son sıralarda, carlotta’nın geçmişine karşı, zaman zaman bana daha önce anlattıklarını unutturan, sıkıcı bir merak duyuyordum. Bir tarih inceler gibi inceliyordum onu. Onunla oynuyor, garip çıkışlarla deşiyor, acımasız sorular sorup yanıtlarını kendim veriyordum. Gerçekte, kendimden başkasını dinlemiyordum.”
(Mungan, S. 23)

Onu bir kitap gibi ele alır kafasını karıştırıp olur olmaz yerlerde soru sorar ve kadına bir tür psikolojik işkence uygulamaktadır. Onun bu sorulara verdiği yanıtlara aldırış etmeden kendi cevaplarını öne sürer, aşağılamaya çalışır ve bir oyun gibi istediği yerlerde istediği kuralları ona uygular.

İlişkilerinde kendinin üstün olduğunu göstermek ister fakat bunu nasıl yapacağını bilmediği için tutarsız davranışlar da bulunur. Bunları yapmasındaki asıl sebep ise ona bağlanmaktan korktuğundandır. Onunla baş edemeyeceğini ve onun elinde kendisinin bir oyuncak olacağını görmekten çekinir.

Erkekler karşısındaki bayanlara ödün vermemek için bazen ne yapacaklarını nasıl davranacaklarını bilemez ve bu durum karşısında da bayanları aşağılamaya başlarlar. Bağlanıp kendilerini başkalarının gözünde rezil etmekten, özellikle karşı tarafın bu yüzden kendilerini küçük görmelerini istemezler.

“Hep carlottaya bağlanmaktan korkuyordum. Yalnızca düşünmekten bile nefret ediyordum bunu.” (Mungan, S. 25)

Erkekler korkuları yüzünden karşısındaki bayana yaklaşımdan çekinirler. Onları kaybettiklerinde acı çekmek istemektedirler. Geleceklerini düşündükleri içinde bayanların karşısında duygularını rahat açamamakta, bu yüzden de çoğu erkek duygularını ifade edemedikleri kişileri kaybederler.

“Fazla karıştırma” adlı öyküdeki kahramanımız sevgi ve gerçek hayat ile dengeyi kuramadığından, sevgisini de yitirmek istemediğinden kadının kölesi olmuştur.

Aşırı bağlanmıştı bu yüzden de kendi isteklerini bir kenara atıp olur olmaz davranışlarda bulunmaktadır.

“Ona o kadar yapışmışım ki, bazen kendimi gülünç hissettiğim bile oluyordu; bana bir kafe de, alçak sesle söylediği şeyi iyi anlamadan, onun peşine takıldığım ve girmeye çalıştığım yerin kadınlar tuvaleti olduğunu bana görevlinin hatırlattığı o gün olduğu gibi... Seni ilgilendirmeyen falanca kişiyi görmem gerekiyor,” derdi. Ama ben ona, “Ben de geliyorum... Zaten yapacak bir şeyim yok,” derdim. Bu yanıt üzerine, “Benim için, gelsen de gelmesen de fark etmez, ama seni uyarıyorum, sıkılırsın,” derdi. Oysa hayır, hiç sıkılmazdım, sonra ona bunu söyledim: “Gördün mü, sıkılmadım.” Uzun lafın kısası, yapışık ikizler gibiydik.” (Mungan, S. 87)

Kahramanımız karısının peşinden ayrılmamakta onu bir gölge gibi takip etmektedir. O nereye giderse, ne yerse, hatta kız arkadaşlarıyla bir araya geldiklerinde bile ondan ayrılamayan bir insana dönüşmüştür. Karısını kaybetmekten korktuğu için onun karşısında uygun olmayan davranışlarda bulunur. Aşırı seven erkekler karşısındaki kadını kaybetmemek için kendilerini onların hayatına fazla kaptırmaktadırlar. Karşısındaki insanı bunaltan bir yapıya bürünürler.

Bunları onu kaybetmekten korktuğu için yaptığının kendisinde farkındadır. Bu yüzden kendini komik hissettiği günler dahi olur ama yine de onu rahat bırakmaz.

Kendisin bir gün terk edileceğinin korkusu onun huzurunu bozmaktadır. Bu şekilde de davranarak onun kendisini hiç terk etmeyeceğini düşünmektedir. Birçok erkekte bu nokta da hata yapar, kadınlar kendilerine ilgi göstermesini severler fakat bu ilgini de bir dengesi olduğu sürece, aşırı olan ilgiden sıkılıp karşısındaki erkeği sevdikleri halde bırakabilmektedirler.

Terk edilmek erkeğin hayatında büyük bir rol oynamaktadır. Ahmet Altan'ın “İçimizdeki bir yer” (2004) adlı kitabında erkeğin bir bayanı terk ettikten sonra kendi içinde yaşadığı iç hesaplaşmasına yer verilmiştir.

“ Kendini hayatını hayatından çıkartmayı, kendi tanrıçanın mabedinden uzaklaşmayı, bir kadını öldürüp kendi cinayetle ölmeyi biliyorum. Niye öldürdüm onları? Onlar beni niye öldürdüler? Neden hayatlarımıza, içlerinde yaralı bir ölü taşıyan yabancılar olarak devam etmek zorunda kaldık? Onları benden, beni onlardan alan neydi?” (Altan, S. 7-8)

Terk etmek veya edilmek insanın hayatını değiştiren çok önemli bir olaydır. İlişkilerde düşünmeyerek yaptığımız davranışları bazı kişileri kaybettikten sonra daha

iyi değerlendiririz. Doğru kararlar alamasak bile o anki duygusal yoğunluğumuz bize yanlış ve doğru yaptıklarımızı gösterebilmektedir.

Kahramanımızda terk edilmenin acısıyla neden bu noktaya geldiğini sorgulamakta ve kendi gönlünü rahatlatabilmek için bir çözüm yolu aramaktadır. Çoğu erkeğin biten bir ilişkinin ardından terk ettikleri kişi karşısında kendilerini haklı duruma getirebilmek için uyguladıkları bahane türlerinden biridir.

“Sesler” adlı öyküdeki erkek kahramanımız bir terk ediliş yaşar ve kendini bir boşlukta hisseder. Fakat kadının ona bir gün geri döneceğini düşünerek yaşamaktadır.

“Birkaç güne kadar senden bir mektup alacağımı, beni çağıracağımı, ama sana geri dönmeyeceğimi kurdum.” (Mungan, S.49)

Karısının bir gün geri geleceğini hayal ederek yaşamını sürdür. Fakat o bayan geri geldiğinde onu kabul etmeyeceğini onunla bir daha birlikte olamayacağını da belirtmektedir. Kendisini bir daha acı çekmek istemediğini ve bu yüzdende geri dönmeyeceğini söyler. Ama bunlar sadece düşünceden ibarettir. Kendisinde o kadının geri döndüğünde ne yapacağını bilmemektedir.

Bayanlar erkeklerin hayatlarında çok büyük rol oynar, onları unutmak için de diğer insanlara göre fazla caba harcamaları gerekir. Erkeklerin terk edildiklerinde kendilerin avutmaktan başka yollarının kalmadıklarını benimsemeleri gerekir.

“Seni yitirmek harikaydı.” (Mungan, S. 49)

Bilincini rahatlatmak ve onu unutmak için bu cümleyi kullanır. Böylece kendini daha rahat hissetmiş olmakta ve şimdiye kadar yaşadıklarını unutabilmektedir.

Sadece ayrıldıklarında değil bir ilişkiye başlarken de erkekler acı çeker. Her ilişki onlar için yeni bir hayat sayılmaktadır. “Meslek seçimindeki” kahramanımız da bir beraberliğe başlamadan önce bu ilişkinin ona getirebileceği artı ve eksileri düşünmektedir.

“Cronin bir yandan hayatında yeni bir dönemin başladığını hissediyor, bir yandan da bu durum kafasını kurcalıyordu, ama sonunda tasalanacak bir şey olmadığına karar verdi, çünkü Mary Lou kendisinden faydalanılacak on sekiz yaşında bir çocuk değildi, aksine

yetişkin bir kadındı; kendisi de ne evliydi ne de zina yapmak üzereydi. Ona daha da yakınlaştığını hissediyordu". (Mungan, S.53)

Erkekler daha sonradan üzülmemek için yeni bir ilişkiye başlarken neler yaşayabileceklerini sorgularlar. Bunu kendilerini ilişki sırasında veya bitiminde üzmemek için yapar böyle davranarak iyi bir sonuç elde edeceğini düşünmektedirler. Kahramanımızın karşısındaki bayanda ona göre yanlış bir şey olmadığı için karşısındaki insanla bir beraberlik yaşamayı artı olarak görür ama yine de kötü bir şeylerin olacağından şüphe duyar.

Berberliğe karar verip başladıktan sonra erkekler bayanlara göre yaşadıkları ilişkilerde daha rahat davranabilmektedirler. Onlar için önemli olan bir olayın ilk adımın atabilmek, gerisini temellerini sağlam attıkları için kadınların ellerine bırakırlar. Bayanların bu ilişkiyi yürütmek için caba sarf etmelerini istemektedirler.

“Telekız mı?” diye inledi. Cronin. “Fahişe de denebilir.” Cronin’in başından aşağı kaynar sular dökülmüştü. O anda kalbinin sıkıştığını hissetti; bir yandan korkuyor, bir yandan da tuhaf bir şekilde kıskanıyordu. Ardından içini hayal kırıklığı ve umulmadık bir boşluk duygusu kapladı. “Üzıldüm.” dedi.” (Mungan, S.56)

Cronin, Mary Lou’nun eskiden bir Telekız olduğunu öğrenir ve bu onu hayal kırıklığına uğrar. Karşısındaki güvendiği, doğru diye bildiği insanın geçmişinde böyle tür olayların yaşamış olduğunu bir türlü kabul edememektedir. Kendisinin dıştan görüldüğü gibi güçlü olmadığını görmekte çünkü haberi duyduğunda ne yapacağını şaşırır gücünü yitirmek istemez.

Erkekler kendi özlerinde kıskanç bir yapıya sahiptirler ve bu yüzden haytalarındaki bayanları kimse ile paylaşmak istemezler. İlkim Öz’ün kitabındaki Timur Bey gibi, karısını kıskandığı için onu sürekli takip eden bir kişiliğe bürünmüş ve bu yüzden sürekli ondan şüphe eder.

“Bugün bütün gün evde yoktu ve bana ev telefonlarının arızalandığını, doğal gaz çalışması sırasında kabloların kesilmiş olabileceğini söyledi. Cebi de kapalıydı. Neymiş efendim, evde diye cebini açmamış. Yalan efendim. Koca bir yalan. Boşanacağım. Bu ıstırapla daha fazla yaşayamam mümkün değil. Acıyı çeken benim, kendisine olan hiçbir şey yok. En önemli toplantıları yarıda kesip onu arıyorum, işimi gücümü bırakıp eve gidiyorum, ... Pek çok şeyden geri kalıyorum, niye? Gülten’in peşinden koşmaktan.” (Öz, S.53)

Kıskançlık, çoğu zaman ilişkilerde kişilerin uygun davranışlarda bulunmalarına engel olabilmektedir. Özellikle kadın çalışmakta ise ve bu yaptığı işte de başarılıysa erkek paniğe kapılabilmektedir. Kaybetme korkusu, kıskançlık ve yetersizlik duygusu kişiyi karşı tarafı kırmaya yöneltmektedir, bu yüzden de bayanın başarısız olabilmesi için her şeyi göze alan erkekler bulunmaktadır.

Kadın –erkek ilişkilerinde bu yüzden en büyük problemi para ve iş konusu oluşturmaktadır. Aynı benim arkadaşım adlı öyküdeki erkeğin kadının ondan çok fazla beklentisi ve kendisinin işsiz olmasına sinirlenerek ondan çalışmasını beklemesidir.

“Eunice işe girmemi istediği için her gün başımın etini yedi, söylendi durdu, bir gün olsun bırakmadı arkamı. “Bu süprüntü neden gidip kendisine şöyle doğru dürüst bir iş bulmuyor?” Siz de dikkat etmişsinizdir herhalde, bana hiç doğrudan doğruya söz söylemez, yüksek huzurlarında yalnız bile olsam, o gene yanımda üçüncü bir insan varmış da onunla konuşuyormuş gibi davranır. “Erkekliğin kıyısından geçmişse, gidip karısının ekmeğini kazanmaya baksın, sırtını bana dayayıp yan gelmeye utanmıyor, bir de onu besliyorum.” (Mungan, S.112)

Bayanın (Marge) adama baskı yapması ve onun mutlaka bir işe başlamasının gerektiğini savunması erkeği olumsuz etkilemektedir. Bir de Marge’nin bu konuya onun yüzüne bakarak değil de başka birisi varmış gibi konuşması kahramanımızı çileden çıkarmaktadır.

Erkek kendi içinde ona hakaretler yağdırmakta ve kadının davranışlarından dolayı ona karşı bir soğukluk hissetmektedir. Onu bakmaya mecburiyeti olmadığını düşünmektedir. Burada erkeğe bayan tarafından uygulanan baskı, aile ilişkilerini de olumsuz bir şekilde etkiler.

Kadının başkalarının sözüne dayanarak ona kızması erkeği üzmektedir. İnsanların kendi düşünceleri ile hareket etmesini ister bu özellikle karşıdaki bayan için geçerlidir. Fakat Eunice’nin öğütleri sadece bununla kalmaz ve Marge’nin ona karşı bir soğukluk hissetmesine sebep olur.

Erkekler ilişkilerine üçüncü bir kişiyi karıştırmazlar fakat kadınlar kocalarına karşı daha iyi davranabilmek için diğer insanlara danışır, bu da erkeklerin kızmasına sebep olmaktadır.

“Ama beni en fazla üzen şey, Eunice’in Marge’ı kandırması olmasa. Kızı bayağı düşman etti bana, hem de sözcüklerle anlatılamayacak bir düşmanlık. Öyle ki yanına gittiğim zaman beni itelemeye filan başladı, ama şöyle bir-iki tokat yiyince, aklı başına geldi.

Karım bana saygısızlık, terbiyesizlik edecek de, ben hiç sesimi çıkarmayıp öylece duracağım, olacak şey mi!” (Mungan, S.113)

Karısı Marge kocasını kendisinden uzaklaştırmaya çalışır fakat erkek ona vurunca bu düşmanlık bir son bulur. Kahramanımız bu olayın tek çözüm yolu olduğunu benimser ve kadının ona karşı olan tutumlarını saygısızlık olarak görür.

Kendi üstünlüğünü kanıtlamak ve onun aklını başına getirmek içinde böyle bir yola başvurur aslında bunun tek sebebini de Marge'nin başkalarını dinleyip ona sırt çevirmesidir.

1.2 Din, Gelenek ve Görenekler

Din, gelenek ve görenekler Murathan Mungan'ın “Erkeklerin Öyküleri” adlı eserinin Cesare Pavese'nin “Kendini Öldürenler”, Henry Miller'in “Madmazel Claude” ve Kazuo İshiguro “Bir Aile Yemeği” adlı öykülerinde konu edilir.

Din insanların kutsal saydığı bir varlığa ya da doğaüstü bir gerçekliğe inanma şeklidir. İnanış biçimleri gelenek ve göreneklerinde etkisi ile insandan insana değişiklik gösterir. Din, gelenek ve görenekler insanları özellik bakımından birbirinden ayıran önemli unsurlardandır.

“Madmazel Claude” adlı öyküde kahramanın sevdiği bayan tarafından terk edilmesi onun psikolojik bir bunalıma girmesine neden olur ve değer verdiği inançlarında bir karışıklık meydana gelir.

...- ermiş bir adam gibi davranmaya başladım. ... Sanki evrende tek başımayım, sanki yaşamım bir heykelinki gibi bütün ve ayrı. Yaradanımın adını bile unuttum. Sanki tüm yaptıklarım yükseklerden bir yerlerden esinleniyor, sanki bu dünyaya sırf iyilik etmek için gelmişim gibi bir duygu var içimde. Kimsenin onayını beklemiyorum.” (Mungan, S.34)

İnsanlar duygusal bir şok yaşadıklarında yalnız kalmamak ve üzüldükleri konuyu unutmak için kendilerine sığınacak bir sığınak aramaktadırlar. Erkek kahramanda kendini dine verir ona sığınır ve bu şekilde her şeyden arındırılmış olduğunu sanır.

Aslında insanlar bilmedikleri bir doğaüstü varlıktan çoğu zaman yardım istemekteler. Çoğu insan sıkıntıya girdiği veya kendilerine birileri tarafından istenmedik bir hareket yapıldığı zaman, bunu yapanın cezasını göreceğini düşünür. Bu şekilde içini rahatlatır.

En iyisi de, bu güzel duygunun sürmesi. Mistik bir duygu bu, mistik olmak da yaşamın bütünlüğünü kavramak demek. (Mungan, S. 35)

Kahraman insanlara iyilik yaptığı için huzur doludur. Bunu yaptıklarının karşılığı olarak görür. Bu şekilde daha iyi olduğunu ve dünyayı daha iyi tanıdığını düşünür.

Kadınlar ve erkekler sıkıntılarının olmadığı bir çevrede yaşadıklarında mutlu olabilmektedirler. Öyküdeki insanlar rahatlığın huzur getirdiğini ve bununda dinin yani tanrının sağladığını düşünmektedir.

Öykülerde sadece tanrı ile huzur bulan doğaüstü bir hayata inanan erkekler değil, bu olanlar hakkında hiçbir şey bilmek istemeyen fakat bir kadını elde etmek için din değiştiren erkeklerde bulunmaktadır.

“Kiliseye tanrı’ya yakarmak için gitmek, mimarlık öğrenmek ya da benzeri b... bir gerekçeyle gitmekten yeğdi. İsterse ben de Katolik olurum. ... Ne olacak! Hoşuna gittiği süre, ne istese yapardım. (Mungan, S.33)

Kadınlar ve erkekler kendilerini bir başkası ile mutlu hissettikleri zaman bütün hayatlarını feda etmeye hazırlardır. Bu öyküdeki kahraman da sıkıntılarını unutmak için bayanlara sığınır.

Öyküdeki Kahraman mutluluğu, huzuru ve güveni nerede bulursa o tarafa yönelir, aslında dini ikinci planda bırakması söz konusu değildir.

Çoğu insan hayatında nerede mutlu olursa oraya yönelir, olumsuzlukları göz ardı etmek ister, fakat bu her zaman gerçekleşir. Bunun içinde geçici mutluluklar aramaktadırlar.

“ Biri diğerine, “Geçen hafta intihara kalkıştı,” dedi. “Neden?” “Umutsuzluğa düşmüş.” “Neden ama?” “Nedeni yok”. “Nedeni olmadığını nereden biliyorsun?” “Parası çok da ondan.” (Mungan, S.185)

Öykülerde ölüm olumsuz sonuçlar meydana geldiğinde gerekli bir olay gibi görülür. İnsanlar korktukları olaylardan ya da sonucunda ne olduğunu bilmedikleri konularda genellikle aldırış etmeme yolunu benimsemektedirler. Bazı insanlar hayatın bütün güzelliklerini yaşadıklarını düşünerek ölümü tercih eder. Burada kahramanın ölüm sebebi parasının çok olup her şeyi elde etmesi ve hayatla yaşayabilecek bir şeyin kalmaması yüzünden intihar ettiğini düşünmektedir.

Goethe'nin "Genç Werther'in Acıları" (2003) adlı eserinde kahraman hayatın bütün güzelliklerini yaşadığını düşünerek ve aşk acısı çektiği için intihar eder.

"Bitti! Bitti!" Böylece hayatımın bütün dilekleri ve umutları gerçekleşti! Öylesine soğuk, öylesine katılıkta çalışıyorum ölümün demir kapısını. (Goethe, S.200)

Genç Werther ve Mungan'ın eserindeki erkek kahramanında ölümü tercih etme sebepleri aynıdır. Ölümü mutsuz oldukları ve hayata tutunacak bir dalları olmadığı için bu yolu tercih etmektedirler.

Mungan'ın eserinde Zaimoğlu'nun eserine gibi Türk veya Alman kültürü ele alınmaz. Olayların çoğu Avrupa'da kemsine geçer, fakat sadece Kazuo İshiguro adlı yazarın "Bir aile yemeği" öyküsü Japon kültürünü ve bu kültürde erkeğin toplumdaki yerini sergiler.

" "Şirketin başına gelenler üzuldüm," dedim. Düşünceli biçimde başımı salladı.
"Aslında Şirketin öyküsü orada bitmedi," dedi, "Şirket battıktan sonra Watanabe intihar etti. Onursuz yaşamak istemedi." (Mungan, S.176)

"Onur" kavramı Japon kültüründe olduğu gibi Türk kültüründe de önemli bir yer tutmaktadır. Özellikle erkekler kadınların karşısında gururlarının ve onurlarının kırılmasını istememektedirler. Öyküdeki erkek ise yaşadığı çevre acısından ve gelenek – göreneklerin etkisi ile de onursuz kaldığını düşünerek intihar eder.

Çoğu toplumda, iş hayatlarında başarılı olamayan insanlar ağır bir bedel ödemeye mahkûm edilir. Aslında kahraman kendi iç hesaplaşmalarını yenemediği için olumsuz bir davranış sergiler. İnsanların onu hakkındaki kötü düşüncelerini varsayarak intihar etmeyi tercih eder.

Toplumumuzda da çoğu insan kendi kararından önce diğeri insanların onayını almayı bekler. Dışardan gelen tepkiler çoğunlukla kendi düşüncelerden ve fikirlerden daha önemli olur.

1.3. Kadının – Erkek üzerindeki bakışı

Kadının erkek üzerindeki baskısı konusu Murathan Mungan'ın "Erkeklerin Öyküleri" adlı kitabının Cesare Pavese'in "Kendini öldürenler", Matmazel Claude'nin "Erkeğin ezilişi", Bernard Malamud'un "Meslek seçimi", John Cheever'in "Merhem", Raymond Carver'in "Kameriye", Alberto Moravia'nın "Fazla karıştırma", Truman Capote'nin "Benim anlatışım", Bernhard Schlink'in "Benzin_istasyonundaki kadın" adlı öykülerinde yer almaktadır.

Bu öykülerde genellikle erkeğin gördüğü manevi şiddetten bahsedilmiştir. Bunlar sözler ve onların kendi içlerinde baş edemedikleri çelişkileridir. Karşılarındaki kadının kendilerinden daha üstün olması veya daha fazla özelliği sahip olması onları psikolojik bir bunalıma sokmaktadır. Kendilerine yediremedikleri bu durumdan ve kadına da bunları yansıtamadıklarından, hayatta ve işlerinde daha verimsiz hale gelmektedirler.

"Kendini öldürenler" adlı öykümüzde de kadınların kendilerine olan güvenini ve istedikleri şeyleri yaptırabilmelerini kahramanımız kıskanmaktadır.

"Önceden, yaptıklarını kendi bilinçlerine karşı doğru gösterecek bir nedenler zinciri hazırlayıp kötü bir davranışta bulunmayı, bir haksızlık yapmayı ya da yalnızca bir kaptislerini yerine getirmeyi başaran insanları –özellikle kadınlar bunlar-kıskanıyorum." (Mungan, S.13)

Bayanların kendilerini avutabilmelerini bir şeyin yanlış olması halinde bile kendi içlerinde onun doğru olan yanlarını bulup içlerini rahatlatmalarına özenmektedir. Onların bu kadar rahat olabilmeleri ve yaptıkları belirli hareketlerle kendilerini ak göstermeleri, fakat kendisinin bunu yapamaması onu rahatsız eder. Erkek yaptığı yanlış bir harekette kendinden çok fazla ödün vermeye başlar ama kadın kendini yıpratmamak uğruna yaptıklarını unutup karşıındakini suçu atabilir.

“... Kendi gerçek kişiliğimizi görürüz bunalım sırasında, bizi dehşete düşürür bu, olağanlık biktırır, uğradığımız aşagılamanın ağırlığı ölçüsünde ölmek isteriz belki, ama kendimizden başka suçlayacak kimse de yoktur.” (Mungan, S.17)

Yaptığı bir hatadan dolayı bunalıma girmiş ve kendini gördükçe de korkan bir yapıya bürünmüştür. Kendisinin suçlu olduğunu bildiği için hatalarını yükleyecek bir başkasını da bulamaz. Gururuna dokunmuş olan bir şeyin yapılması sonucunun onun ölümüne sebebiyet verecek kadar ağır olabileceğini söyler. Fakat kendi içinde bahaneler üretmekten de geri kalmaz.

“Bununla birlikte, bana kötülük yapıldığı, kadınının beni aldatmış olabileceği düşünceyi biraz rahatlatıyordu beni, o sırada.” (Mungan, S.17)

Kendisinin hata yapmış olmasına rağmen karşısındaki bayanın onu aldatmış olabileceği ihtimali onu rahatlatmaktadır. Çünkü o zaman kendisinin yaptığı da bir suç sayılmamaktadır. Fakat bu onun kurduğu hayal ürünü bir düşünceden ibarettir. Aldatılmamış da olabileceği ve sadece kendini avutabilmek için böyle bir şey söylemektedir.

Bayanın aslında ona bir şey yapmamış olmasına rağmen onun böyle davranışlarda ve düşüncelerde bulunması karşısındaki insanın tavır ve davranışlarının onu ezmesinden kaynaklanmaktadır. Onun her hareketinden kendine bir pay biçerek, psikolojik bir bunalıma adım atar.

Bu baskılardan kurtulmak ve gönlünü rahat tutmak için yine kendi pozisyonuna uygun çözümler bulur.

“Onun en zavallı anısından kurtulmak için ruhumu didik didik ederek, zaten yeterince katı olan yüreğimi daha da katılaştırarak, öfkeli anlar geçiriyordum.” (Mungan, S.19)

Onu ve davranışlarını unutabilmek için yüreğini daha da katılaştırmayı düşünür. Böylece karşısındaki insanın, kendisine yaşattığı bunalımları daha çabuk atlatacağını sanır. Bir tür kaçış yolu aramaktadır ve tek çare olarak bunu bulur.

Bu sorunda hatayı nerede yaptığının farkına kendi varmıştır. Neden kaybettiğini ve her defasında neden o acı çektiğini bilmekte, ayrıca bu sadece kendisi için geçerli olmayıp bütün erkekleri kapsadığını da farkındadır.

“Biz erkekler daha aptaldık. Bir oyuncuya ya da bir kadın arkadaşımıza âşık oluyor, en iyi düşüncelerimizi sunuyorduk ona. Yalnızca, söylemeyi unutuyorduk bunu. Aşkın bir kurnazlık sorunu olduğunu bilmeyen bizim yaşımızda tek kız tanımıyorum.” (Mungan, S.22)

Bütün sorunun aslında ifade özgürlüklerinde yattığının farkındadır. Âşık oluyorlar, onlara değer veriyorlar fakat bunu karşısındaki insana bir türlü belirtmiyorlar. Bunun sonucunda da bayanları kaybetmektedirler.

Fakat kadınların bunu çok iyi bildiklerini ve bu yüzdende her zaman kazananın tarafında olduklarını belirtmektedir. Onlar erkeklere göre duygularını daha açık bir şekilde belirtmekte, hislerini oyunlarla göstermek yerine söylemeyi tercih ederler.

“Meslek Seçimi” adlı öyküdeki kahramanımız da böyle bir durum ile karşı karşıya kalmıştır. Karısının onu aldattığını öğrenince psikolojik bir bunalıma girmiştir.

“CRONIN, KARISI Marge’ın kendisini bir arkadaşıyla aldattığını fark ettikten sonra aylar süren bir bunalıma girdi. Marge’ı sevmişti ve onu deliler gibi kıskanmıştı. Bir süre kendisini aşağılanmış hissetti ve açığı içinde kıvrandı.” (Mungan, S.51)

Aldatmanın gerek kadının gerekse erkeğin üzerinde büyük bir etkisi vardır. Bu Cronin kendisinin karısı tarafından aldatıldığını öğrendikten sonra bunalıma girmesi ve kendini aşağılanmış hissetmesi en iyi kanıttır. Sevdiğinin ona böyle bir şey yapması psikolojik bir çöküş yaşamasına sebebiyet vermiştir.

Karısı Marge’den sonra tanıştığı ve sonradan kız arkadaşı olan Mary Lou’nun geçmişi ona daha büyük bir hayal kırıklığının yaşamasına sebebiyet vermiştir.

“Cronin, Mary Lou’nun anlattıkları yüzünden büyük bir hayal kırıklığına uğramıştı ve bunu atlatması oldukça uzun zaman aldı. Onu hep, birlikte hoş vakit geçirebileceği bir kadın olarak hayal etmişti, ancak Mary Lou’nun itiraflarının yarattığı şaşkınlık ve hayal kırıklığı o kadar uzun sürdü ki, Cronin’in tüm planları altüst oldu.” (Mungan, S.58)

Mary Lou onu aldatmamıştır, fakat onun geçmişindeki yaşadığı olaylar Kahramanımızı hayal kırıklığına uğratmıştır. Karşısındaki insana güvenirken, geçmişte bile yaşanmış olmasına rağmen üzölmüştür. Birinci darbe atlatmadan ikincisinin gerçekleşmesi onun hayatının alt üst olmasına sebep vermiştir. Çünkü düşünmek istemese bile o kadına değer verdiği için acı çekmektedir. Sadece erkekler değil tüm

insanların, değer verdiği kişiler tarafından hayal kırıklığına uğraması onlar için büyük bir üzüntüye sebep vermektedir.

Mary Lou geçmişine temizleyip yaşamak istemekte, bunu sevdiğine anlatarak gerçekleştirebilmekte, fakat Cronin karşısındaki kadının kötü anılara sahip olmasını kabullenememektedir. Erkekler karşısındaki kadının her zaman temiz bir yapıya ve geleceğe sahip olmasını bekler, geçmiş onları en fazla rahatsız eden olaydır. Ancak kendilerini, içlerini rahatlatıldıklarında sevdikleri bayan ile huzurlu bir gelecek yaşayabilirler.

“Bu kızla yaşadıkları Cronin için sürekli kanayan bir yaraya benziyordu ve bu yaranın sancısı ancak başka bir yara kanamaya başlarsa unutulabilirdi. Cronin sadece sarhoş olduğunda teselli buluyordu, ama kendine geldiğinde daha da kederleniyordu.”
(Mungan, S.62)

Bu alıntıda da belirtildiği gibi karısının yaptıklarını Mary Lou yüzünden unuttur, duygularında ve kendinde oluşan yaraları ancak böyle kapatır, fakat bu ikinci olayda kendisini içkiye vermeye daha uygun bulmuştur. Bir kaçış yolu aramış ve tek çare olarak ta sarhoş olmayı görür.

Bir acıyı unutmak için erkeklerin kendilerini başka uğraşlar vermesi gerekir, çünkü unutmanın en iyi ilacı bu olmaktadır. Tabii ki bu kahramanımız için böyledir, o sıkıntıları ile yüzleşmektense onları unutmayı ister. Böyle yaptığında kendini daha iyi hissettiğini sanır, fakat her ona benzeyen olayda büyük bir çöküntüye uğrayacağını farkında değildir. İnsanlar yaşadıkları olayları ve attıkları her adımı sevinçlerine veya üzüntülerine benzetirler.

“Daha önce de iki kere beni terk etmişti –ikincisinde boşandık, sonra yine evlendik- ve ben her keresinde, pek mutluluk sayılmasa da acı bir gerçekle yüzleşmenin ödülü olan eski saygınlığıma ve sağlam sinirlerime kavuşma duygusunu yaşamıştım.” (Mungan, S.66)

Burada kazandığı saygınlığını sevinci olarak göstermek istese de yine bir üzüntü vardır içinde, çünkü yaşadığı olayı, terk edilip bir daha kabullenilmeyi hala üstünden atamamıştır. Yaşadığı bu olaylar onu derinden sarsmıştır, fakat yine aynı duyguları yaşamamak için kendini sevinçli göstermek istemektedir. Bu da insanların bazı olayları kendi içlerinde çözüme kavuşturmaları gerektiğini, en önemlisi de geçmiş hataları

gelecekte bir daha yaşamamak için hayatının başka bir bölümüne geçmeden önce problemleri ortadan kaldırmaları gerekmektedir. Öyküdeki kahraman da bunu yapmadığı için mutsuz olmakta ve hayatına bir yön verememektedir.

“Fazla Karıştırma” adlı öyküdeki Agnese isimli Kahraman karısı tarafından hiçbir açıklama yapılmadan terk edilmiştir. Neden gittiğini araştırırken kendi içinde yaşadığı sıkıntıları aktarmakta ve aslında çözüm yolunun bazen kadınlar da olduğunu da vurgulamaktadır.

“Agnese, “ cehennemin dibine kadar yolun var!” bile demeksizin böyle çekip gitmektense bana haber verebilirdi. Kusursuz olduğunu iddia etmiyorum, ama bana neyin özlemine duyduğunu söyleseydi üzerinde konuşabilirdik. Oysa tam tersine, iki yıllık evlilikten sonra bir tek kelime bile demeksizin, üstelik bir sabah benim evde olmadığım bir anı kollayarak gizlice çekti gitti, tıpkı daha iyi bir ev bulan hizmetçilerin yaptığı gibi. Çekti gitti ve ben hala beni bırakıp gittikten altı ay sonra bile nedenini anlamış değilim.” (Mungan, S.84)

Karısının neden gittiğini bilmemekte, fakat giderken Agnese’ye onu terk ettiğini bildirmesinin daha doğru olacağını düşünmekte, böylece biraz olsun kendini rahatlamış olarak görecektir, fakat karısı buna gerek duymamıştır. Aslında onu rahatsız eden terk edilmesi değil, yaşadığı iki sene evlilik süresince neden bir problemlerinin olduğunu anlamaması olmuştur.

Bu insan ilişkilerinde birçok kere rastlanan bir olaydır, belirtilmeden karşımızdaki insanın duygularını, hissettiklerini anlamıyoruz. Her zaman sevginin, acının ve üzüntünün belirtilmesini beklemekte ve insanlar bize kendilerini açmadan onlara yardımcı olunamamaktadır.

Agnese’nin de yanılışı karısının ona hiçbir şey söylemediği için, onun mutlu olduğunu düşünmesidir. Bunun içinde terk edilmek ona anlamsız gelmektedir.

“Kameriye “ adlı öykümüzdeki kadın beyine problem ne olduğunu söylemekte, kocasına gerçekleri itiraf edip sonradan onu terk edeceğini açıklamaktadır.

“Holly diyor ki, “Sen evliliğin dışına çıktın. Öldürdüğün şeyse güven.” Dizlerimin üstüne çöküp yalvarmaya başlıyorum. Fakat Juanita’yı düşünüyorum. Korkunç bir şey bu. Bana ya da el aleme ne olacak bilmiyorum. Diyorum ki, Holly, tatlım, seni seviyorum.” (Mungan, .79)

Terk edilmekten korktuğu için Holly’e yalvarmakta, fakat aynı sırada bu ilişkide bir hata ve problem olan Juanita’yı da düşünmektedir. Erkeğin çaresizliği ortaya

çıkmakta aslında kimi seçeceğini kendisi de bilmemektedir. Yalnızca kaybetmekten korktuğu için yalvarmak ya da kadının önünde diz çökmek gibi hareketlerde bulunmaktadır.

Burada çaresizliğin insana her şeyi yaptırabileceğini görmekteyiz, eğer erkek problemini veya seçimini daha doğru yapabilmiş olsa bu kadar acı ve çaresizlik çekmemiş olurdu. Aslında ne yaptığının farkında değildir ama sanki kendisini buna mecbur hissetmektedir. Davranışlarını bir ahlak bir dengesizliğe girdiği için kontrol edememekte ve bu yüzden de sağlıklı düşünememektedir.

“İşin içine kadınlar girdi mi, hep rezil ederim kendimi. Sorun, benim kadınlara tapmamdan çıkıyor, kadınlar da kendilerine tapılmasını istemiyorlar.” (Mungan, S.30)

Kadının karşısına geçtiği zaman yaptığı tutarsız davranışlar yüzünden rezil olmakta ve erkek duygularına hâkim olamadığı için bunlar başına gelmekte, her şeyin biran önce olup bitmesini istemektedir. Ancak, bu onun daha fazla hata yapmasına sebep olmaktadır.

Bir erkeğin kendini bir bayanın karşısında rezil etmiş hissetmesi onun kendisine olan güvenin kaybetmesine neden olmaktadır. Erkekler bir bayanın karşısında daima güçlü olmak ister, çünkü bu duygu onlara kendilerini daha mutlu ve güvende olmalarını sağlar.

Sadece onların yanında değil yalnızken bile kendilerini bir bayana karşı rahat istemektedirler.

“Oysa bir şey düşünüyorum. Küçük bir şey tabii, ama kafamda gün geçtikçe önem kazanıyor. Önceleri bununla ilgili hiçbir şey söylemedim. İstenmedik bir incelik diye düşündüm kendi kendime, çok hoştu üstelik. İkinci seferinde- incelik mi, dikkatsizlik mi? Gene de, diyecek bir şey yok. İkinciyle üçüncü arasında, denebilirse, aldattım onu.” (Mungan, S.35)

Burada kendi hatalarını itiraf etmek için çaba harcadıkları görülmektedir. Her ne kadar bu duruma aldırış etmez gibi görünseler de, kabullenebilmek için çaba sarf etmektedirler. Aslında normal gözüküyormuş gibi algıladıkları aldatma kavramını, zaman içinde kendi içlerinde bile rahat barındıramadıkları ortaya çıkmaktadır. Zamanla beyni bu olayı doğru bulamayıp yine gün yüzüne çıkarması kahramanımızı rahatsız etmeye başlar.

Bu olay sadece erkeklerde değil bütün insanlarda oluşabilmektedir. Önemsiz diye kenara attığımız olaylar bile yıllar sonra beynimizi ve duygularımızı rahatsız edebilir. Hatalarımızdan kaçmayı tercih etmek aslında sonradan yaşayabilecek sıkıntılarımızın da temellerini atmış olacağımıza bir işaretidir.

Öykülerde sadece erkeğin kendi yaptığı hatalardan dolayı ezilmesi değil kadınların onlara kötü davranış ve sözlerde bulunarak onları küçük görmesinden de bahsedilmiştir. Buna örnek olarak “Benim Anlatışım” adlı öyküde yer alan kadın kahramanımız Olivia Ann’in kocasına uyguladığı baskılardır.

“Dediğim gibi, oturma odasında, kimseye bir zarar vermeden, kendi kendime serinlemeye çalışıyordum; birden Olivia-Ann daldı içeri; saçlarına bigudiler sarmıştı; bağırmaya başladı: “Kes şu gürültüyü! Bir dakika rahat bırakmaz mısın sen insanı? Hem kalk benim piyanomun başından. Senin piyanon değil ya, benim piyanom, şu anda kalkmazsan, eylül ayının ilk pazartesi günü kendini yargıcın karşısında bulursun.” (Mungan, S.113)

Kadınlar erkeklerden daha güçsüz oldukları için şiddet maddi şiddet uygulamakta zorluk çekerler, bunun içinde manevi şiddeti benimserler. Bayanlara göre bunun en önemli unsuru da tehdit dir. Karşılarındaki erkeğin onları sevdiğini anlarırsa ve kaybetmekten korktukları bir yapıya büründüklerini görürlerse onlara bu hassas nokta üzerinden baskı uygularlar.

Kadın ve erkek arasında en önemli unsur budur. Kadın erkeğin zayıf noktaları bulup onları eleştirerek baskı uygular ve acı çektirmeyi tercih eder, erkek ise bunu daha çok bayana şiddet uygulayarak göstermeyi seçer.

“Hayatı, aşkı, yeni bir başlangıcı, her şeyi işte.” Karısının yadırgayan, incinmiş bakışları karşısında, söyledikleri kendisine bile çocukça geliyordu. Karısı ona ne yapacağını, burada ne yapacağını, neyle geçineceğini, evdeki hayatının ne olacağını sorsaydı hiçbir cevap veremeyecekti.” (Mungan, S.173)

Burada, kadının bakışları erkeğin üzerinde psikolojik bir baskı yaratmakta, kadının yerinde kendisi olmuş olsa ya bağırmayı ya da şiddeti tercih ederdi, çünkü önemli olan derdini anlatmak değil kendini rahat hissedebilmesidir. Bu bayanlarda da vardır, onlarda erkeklerin hatalarını yüzlerine vurmak ve onlara bakışlar la ezmeyi tercih etmektedirler.

Yeni bir hayata başlarken erkek bütün sorumlukların kendisinde olduğunu düşünmekte, kadının rahat ve sıkıntısız yaşayabilmesi için elinden geleni yapmayı denemektedir, fakat başarısız olduğunda bu olayı hem kendi açısından hem de kadın açısından bir kâbusa dönüştürmektedir. Bundan dolayı da kahramanımız kendisinden hesap sorulduğunda ne cevap vereceğini bilemez, başarısızlık onu ailesi karşısında küçük düşürmektedir.

1.4 Erkeğin – Kadın üzerindeki Baskısı

Erkeğin kadın üzerinde kurduğu baskı Murathan Mungan'ın "Erkeklerin Öyküleri" adlı kitabının Cesare Pavese'in "Kendini öldürenler", Raymond Carver'ın "Kameriye", Hanif Kureishi'nin "Gün boyu gece yarısı", Charles Bukowski'nin "Buluşma", Milan Kundera'nın "Otostop oyunu", Bernhard Schlink'in "Benzin istasyonundaki kadın" adlı öykülerinde değinilmiştir.

Bu öykülerde kadına uygulanan manevi şiddetten bahsedilmiştir. Kadınların baskı ve şiddet görmesi, korkutulması ve özgürlüklerinin kısıtlanmasına değinilmiştir. İkinci bir plana atılmış ve aileden itibaren erkeğin birinci konumda olduğu gösterilmiştir ve bazen de sırf kadın olduğu için baskıya maruz kalmıştır.

Öykülerimizde ayrıca kadının erkeğin söylediği sözlerle de aşağılandığı ve hor görüldüğü vurgulanmaktadır. Bunun en iyi örneği "Kendini öldürenler" adlı öyküde görülmekte.

"Carlotta gibi kocasından ayrılmış, henüz genç, çocuksuz bir kadının benimle avunabilmesi olacak iş mi diye düşünüyordum, acımasızca. Ama çok basit bir sevgiliydi zavallılık, belki bunun için aldatmıştı ya kocası da." (Mungan, S.18)

Carlotta adlı kadını kahramanımız küçük görmekte dir, bunun en önemli sebeplerinden biride eski kocasının onu aldatmış olmasıdır. Kadının aslında eskiden ona yapılmış hataları unutmak için, kendisine sığınacak birisini aradığını bilmektedir. Bunun içinde kadını kendinin varsaydığı için ve onu terk edemeyeceğini düşünerek ona değer vermemektedir.

Erkek basit olduğu için aldatıldığını düşünmekte, belki de kendisinin böyle durumlarda aynı hareketi yapacağını düşünerek karşıdaki eski kocaya neredeyse hak vermektedir.

“Aşk da vardır, aldatma da. Gerçekten aşkın tadını çıkarabilmek için, aldatmanın da olması gerekir. Gençlerin anlamadığı şey de bu işte. Siz kadınlar daha çabuk öğreniyorsunuz bunu. Sen hiç kocanı aldattın mı?” (Mungan, S.22)

Çoğu insanlar elindeki değerini daha iyi anlayabilmek için ya onu kaybetmek ya da onu aldatmak gerektiğine inanır, kahramanımızda onlardan biridir. Kadınlarında bu durumu çözdüğünü söylemekte, aldattıkları için bir bahane aramaktadır. Bunu da en iyi bu şekilde açıklayacağını düşünmekte, buradan aslında kendi hatasını gördüğünü fakat bunu kabullenmekte zorluk çektiğini ortaya çıkarmaktadır.

Çoğu erkekler sevdikleri için değil sevmedikleri için aldatırlar, fakat kahramanımız sevgiyi bir koz olarak kullanmaktadır. Kadınların en zayıf noktalarının sevgi olduğunu bilmektedir. Şiddet uygulayamayan erkekte çoğunlukla böyle davranışlarda bulunabilmektedir. Karşısındaki insanın psikolojisini bozmak ve kendine yapılan hataların ufak bir kısmını bile olsa öcünü alabilmek için kadınları aldatmaktadırlar, çünkü kadınlar kendilerini yapılan yanlışlardan sonra bazı konuları sorgulamaya başlamaktadırlar.

Sadece hatalar yüzünden değil başka nedenler ve hareketler ile kadınları küçük gören, aşağılayan erkekler bulunmaktadır.

“Konuşuyor konuşuyordum ben. Carlotta filminden söz ediyor, aptalca şeyler söylüyordu, tutkulu ve aptalca. Ben içiyordum, carlotta’yı ancak öyle sevebilmeğimi bildiğim için. ... Carlotta’nın benim aşkım yüzünden acı çekmesi, geçmiş açılarımı hafifletip zavallılaştırıyordu, gülünecek bir dünyayla ilgiliymişler gibi bana yabancılaştırıyordu onları; kendimi, ondan uzakta, el değmemiş, daha az görmüş geçirmiş buluyordum. Beni temizleyen bir süngerdi, sık sık böyle düşünüyordum onu.” ... “Öyle günler oluyordu ki ona sen demek içime bir iğrenme, bir aşağılanma duygusu veriyordu. Koluma girmek için neyim oluyordu benim bu kadın?” (Mungan, S.19,21)

Her sözünde ve her davranışında kadını küçük görmekte, ona karşı olan davranışları bile kaba ve acımasız olabilmekte, kendi dertlerini unutmamak için onu araç olarak kullanmaktadır. Aslında bu Carlotta’nın dertleri kendininkine çok benzediği için ona bir yakınlık duymakta bunu sadece itiraf edememektedir. Güçsüzlüğünü onun

üstüne atarak rahatlamaya çalışmakta, çünkü kendisinde en az onun kadar zayıftır. Kadının her şeyi çabuk kabullenmesini ve erkeği mutlu edebilmek için yaşam tarzından bile vazgeçebilmesini sindirememektedir.

Aslında kadının onun yüzünden acı çekmesi işine gelmekteydi, ama öbür taraftan da acılarının azalmadığını görmesi, kendi içini temizleyememesi karşısındaki insanı hor görmesine sebep oluyordu. Bunun sonucunda da ona yakınlık duymakta zorluk çekiyordu.

Erkeğin yakındaki kadın onlara göre her zaman güçlü olmak zorundadır ve bu da özellikle bir tarafın bunalım veya psikolojik bir çöküntüye girdiğinde gerçekleşmesi gerekmekte, çünkü kadın güçlü olduğunu gösterdiği takdir de erkek kendini daha güçlü gösterme gereği duymaktadır.

“İkimizden biri bu gemiyi batmaktan kurtarmalı. Bu sen olmayacağına göre!” “Yemin ederim Harry. Her sabah yataktan kalkıp iş aramaya gittim. Hiçbir şey yok.” (Mungan, S.119)

Kadın Harry adlı erkeğin kötü günlerinde eve ve kendisine destek olamadığı için küçük görülmektedir. Bu Harry gibi kişilerin her zaman karşılarında güçlü olan birilerini aradıklarını göstermekte, eğer bunu karşısındaki kişi yapamıyorsa o zaman onun kendisine söylenenleri hak ettiklerini düşünmektedirler.

Kadın kendine söylenenlerden dolayı acı çekmekte ve onu kaybetmemek içinde uğraş vermektedir. Aslında bu suçlamalar ona karşısındaki erkek tarafından, geçirdikleri kötü dönemi unutmak ve kendi hatalarını ört bas etmek için yapılmaktadır.

Erkekler geçmişlerde başkalarına karşı buldukları davranışlarda bir bayanı rahatsız edebilmektedir. Gün boyu gece yarısı adlı öyküde Ian isimli kahramanımızın eski karısını terk edip Marinayı seçmesi, onu rahatsız etmektedir.

“Ian hakaret etmemek için kendini güç tuttu. Ağzını açsaydı korkunç şeyler söyleyebilirdi ve birbirlerini anlamazlardı. Ama Marina ile konuşmaya devam etmek zorundaydı. “Sürekli olarak,” diye sözünü sürdürdü Marina, “benden bıkip karına dönmenden korkuyorum.” “Asla böyle bir şey yapmam, asla. Neden yapayım?” “Birbirinizi tanıyorsunuz siz.” “Belli bir yaştan sonra,” dedi Ian, “her şey sonsuzluk burcuna girer, herhalde en iyi davranış yolu da budur. Artık tereddütlerle yitirecek zamanım yok benim.” (Mungan, S.101–102)

Marina Ian'ın eski karısına yaptığı hareketin kendisine de yapacağını düşünmekte, kadınlar başkalarının gölgesinde yaşamaktan nefret duyamaktadırlar. Bir erkek için eski eş geçmişte kalmış olsa bile anılar bir kadını rahatsız edebilmektedir. Hatıralar kolay silinmediği için ve Ian'ıda elde edemediğini düşündüğü için kendini huzursuz etmektedir. Aslında Ian onu çoktan unutmuştur ve kadına bunun tepkisine vermek istemekte fakat onun davranışları karşısında nasıl hareket edeceğini bilemez.

Kadınların acı çekerken yaptıkları bilinçsizce olan davranışlar çoğu zaman karşısındaki insanların onlardan uzaklaşmalarını sağlamaktadır. Fakat bu uzaklaşmanın suçunu kendi yaptıklarında değil erkekte aramaktadırlar, aynı Marina'nın Ian'ını onu terk edebileceği ile suçlamasıdır.

“Holly gözlerini siliyor. Şöyle diyor: “Bana bir içki hazırla. Bu çok sulu olmuş. Bırak o lanet olası kornalarını çalsınlar. Umurumda değil. Ben Nevada'ya taşınıyorum.”
“Nevada'ya taşınma,” diyorum. “Saçma sapan konuşuyorsun,” diyorum. “Saçma sapan konuşmuyorum,” diyor. “Nevada'nın nesi saçma sapan? Sen burada temizlikçi kadınla kal. Ben Nevada'ya gidiyorum. Ya oraya giderim ya da kendimi öldürürüm.” “Holly!” diyorum. “Holly'ymiş!” diyor. Kanepeye oturup dizlerini çenesinin altına çekiyor.”
(Mungan, S.80)

“Kameriye” adlı öyküdeki Holly isimli bayan aldatılmış olmanın şokunu kendi üzerinden atamamakta, erkek onu sever fakat yaptığı hatayı bir türlü açıklayamamaktadır. Holly ondan bir özür bir af dilemesini beklemekte kendisine yaşattıklarından dolayı onu biraz da olsun anlamasını erkeğin kendisini onun yerine koymasını beklemektedir. Kadınlar en çok bunun yapılmasını isterler erkeklerin onlarla ilgilenmesini onları anlamasını çünkü ancak o zaman aldatılmayı bile unutabileceklerini bilirler.

Konuşmak kadının hayatında yer alan en önemli unsurlardandır, Holly bunun için kendisiyle konuşulmasını ister, erkeğin ağzından çıkacak her bir söz bayanların hayatını yönlendirir onlara umut veya acı verirler.

“ Kadınların en çok istediği şey sözdür. Her erkeğin iki dudağı arasında olan sözü ister kadınlar. Konuşulsun isterler kendileriyle. Konuşmaları dinlensin isterler. ...“ Kadınlar konuşurlar, çünkü üzüntü ve kederlerini konuşarak hafifletirler. Bu durumda bir şey iletmek istedikleri yoktur; sadece konuşmak için konuşurlar.” (Demirci, S.21,25)

Senai Demirci'nin “Ve aşk evliliğin ellerinden tuttu” (2004) adlı eserinde yer alan bu cümleler kadınların ne istediklerini tam olarak açıklamaktadır.

Aldatıldıklarında, üzüldüklerinde ve yalnız kaldıklarında acılarını unutmak için konuşmak kendileriyle konuşulmasını istemektedirler. Ne konuştukları önemli değildir, yalnızca yalnız kalmamak ve paylaşmak için bunu yaparlar.

Erkeklerle bu doğru gelmeseyse bile, çünkü onlar sadece doğruyu söylemek için böyle durumlarda susar, karşısındaki bayanı kaybetmemek için onlarla tartıştıkları veya konuştukları konu saçma bile olsa erkek kadının yanında olması gerekmektedir.

Murathan Mungan öykülerde yalnızca erkeğin kadına karşı olan anlayışsızlığından ya da kaba davranışları hariç, bayanların bazı hareketlerinden dolayı utandıklarında erkeklerin bu hareketlere karşı olumlu bir tutum içine girmelerinden de bahsedilmiştir.

Otostop oyunu adlı öyküde erkeğin kadının utanmasından zevk alması konu edilmiştir.

“Nereye gidiyorsun?” diye sordu genç adam, onu kasten güç duruma düşürmek için. Onu tanıyalı bir yıl olmuştu, ama genç kız önünde hala kızarırdı ve onun bu utangaç halinden pek hoşlanıyordu; öncelikle, bu utangaç halleri onu daha önce tanıdığı kadınlardan ayırdığı için, ikinci olarak da, kızın utangaçlığını bile kendisi için değerli kılan evrensel gelip geçicilik yasasından haberi olduğu için.” (Mungan, S. 139)

Kadın kendine söylenmiş olan sözlerin amaçlı olarak yapılmasının ezikliğini yaşarken erkek bundan zevk alır onu güç duruma düşürmek için böyle hareketlerde bulunmakta ve böylece karşısındaki kişi ona daha çekici gözükmektedir. Aslında öğ aldığını düşünerek kendisinin karşısında bayanın küçük düşmesi istemekte böylece daha rahat olabilmektedir.

Erkekler ve bazen de kadınlar kendi egolarını tatmin edebilmek için böyle tür davranışlara başvururlar. Karşılarındaki kişi eğer kendilerinden daha alçak bir konuma getirebilirlerse daha huzurlu olmaktadır, bunun içinde türlü yollara başvurmakta, eğer istediklerini elde edemezlerse birçok insan gibi hırçın ve kırıcı olmaya başlamaktadırlar.

“Kendisini anlamadığı ve onu arzuladığı anda kendisi olmaya karşı çıktığı için genç kıza kızıyordu adam. Kız rolünü sürdürmekte ısrar ettiği için de, adam öfkesini genç kızın temsil ettiği otostopçudan çıkardı; birdenbire kendi rolünün gerektirdiği kişiliğe büründü: genç kızın hoşuna gitmek için dolambaçlı bir biçimde söylediği çapkınca sözlerden vazgeçti ve kadınlarla ilişkilerinde, irade gücü, sinizm, kendine güven gibi erkekliğin en kaba yanlarını vurgulayan sert erkeği oynamaya başladı.” (Mungan, S.143)

Kızı elde edemediği için erkek kaba davranışlara başvurmakta ve birçok erkek gibi sert davranışlarla, gözlerini korkutarak bayanları elde edebileceklerini düşünmektedirler. Ret edilmek sevmedikleri bir olaydır ve bu yüzden, her zaman kazançlı olma yolunu seçer. Hayır, cevabı onun için yoktur bunun içinde kadına sözler ile baskı uygular. Kadın ise onun davranışları altında daha çok eziklik duymaktadır.

Utangaç bayanlar kendilerini ifade etmekte zorlanır korktukları yanlış bir şey söylemek ve insanların gözünde küçük düşmektir.

“Karısı, cazibesinin ne ölçüde doğal olduğunu, dalgın ve sakar tarzıyla cilveleşip cilveleşmediğini, gülümsemesinin sahte olup olmadığını, kırılmalı ve mahzunluğunun diğerinde onu avutma arzusu uyandırdığını bilip bilmediğini kendisine sorup duruyordu. Ama cevabını bulup çıkaramıyordu.” (Mungan, S.160)

Kadınlar yaşadıkları evlilik boyunca kendilerini sorgulamaktan duramaz her an kaybetme ve terk edilme korkusu ile yaşarlar. Bu yüzden aslında doğru yaptıkları davranışları daha da düzgün yapabilmek için hatalara kolayca düşmektedirler.

Sorgulamak yerine yaşadıkları ilişkileri kararlarıyla huzur için de sürdürür ve çektikleri iç sıkıntılarını bir kenara atarlarsa daha mutlu olabilmektedirler. Fakat bu davranışları kendilerine olan güvenlerini çoğu zaman yitirdikleri için gerçekleştiremez bunun sonucunda da istemedikleri durumlar ile karşı karşıya kalırlar. Örneğin çoğu bayan çaresiz kaldığında ağlamayı tercih eder.

“Bırak beni,” dedi ve “Sadece bir dakikaya ihtiyacım var,” diye devam etmek istedi, ama konuşması, ağzını kapatmasına, yanaklarını kasma ve gözyaşlarını tutmasına neden olan gerginliği çözmüştü. Onlarca yıldır hiç ağlamamıştı. Hıçkırığı boğmak istiyordu, ama boğma iniltiye, inilti feryada dönüştü. Kollarıyla, özür dilediğini gösteren; gafil avlandığını ve ağlamak istemediğini, ama başka türlü yapamadığını açıklayan hareketler yaptı. Ama ardından, gözyaşları özür dileme ve açıklama ihtiyacını alıp götürdü ve orada öylece, elleri kucağında, başı önünde ve gövdesi sarsılarak oturdu, hüngür hüngür ağladı.” (Mungan, S.172)

Kadınlar erkeklere göre duygularını daha net ifade edebilmektedir fakat ağlamalarını kimsenin özellikle erkeklerin görmesini istemezler. Böyle bir durumda yakalandıklarında gururlarının incindiğini, karşıdaki kişinin onlara karşı saygılarının azaldığını düşünürler.

Kadın kahramanımız ağlamamak için kendini tutmaya çalışsa bile duygularına engel olamamakta, hatta bu davranışı için bile karşısındaki erkekten özür dilemeye çalışmaktadır. Onun gözünde küçük düşmekten korktuğu için kendini tutar fakat başaramaz.

Erkeklerin ise böyle bir durumla karşı karşıya kaldıklarında verdikleri tepkiyi Hande Altaylı adlı yazar “Aşka Şeytan Karışır” (2006) adlı kitabında değinmiştir.

“ Normalde çok duygusal biri olmamasına rağmen şimdi gözlerinde süzülen yaşları durduramıyordu. “Ne olur ağlama artık” diye fısıldadı Kirpicik (sevgilisi) kulağına. Bu sözler, nedense Aslı’yı daha fazla ağlattı ve sevgilisine daha sıkı sarıldı. Bu adam ona tanrının bir lütfu olmalıydı. ... Onun yanında içini hiç alışık olmadığı zarif bir huzur kaplıyordu. Birisi tarafından tüm kusurları ve zaaflarıyla sevildiğini bilmenin verdiği tarifsiz bir huzurdu bu. Kirpi, onun komplekslerine gülüyor, korkularını anlıyordu ve en önemlisi de arada bir kopup gitmesine, içine kapanmasına izin veriyordu. (Altaylı, S.31)

Erkekler bayanların neden bu kadar karmaşık bir yapıya sahip olduklarını anlamamakta, fakat bir bayanın kendilerine sığınmaları onların hoşuna gitmektedir. Böyle durumlarda kendilerini daha güçlü hissetmektedirler, onlara yardımcı olmanın verdiği mutluluk kadınları daha çok sevmelerine sebep olmaktadır, böylece karşısındaki kişiyi anladıklarını düşünmektedirler.

Bayanlar ise aslında gözyaşlarını görmelerini istememelerine rağmen böyle durumlarda onlara kucak açan kişilere ihtiyaçları vardır, çünkü böylece kendilerini daha huzurlu hissetmektedirler. En sevdikleri davranış paylaşmaktır ve bir erkeğin onlarla ilgilenmesi, yanında olması ve onlara manevi destek vermeleri sıkıntılarını unutmalarına yardımcı olmaktadır.

ALTINCI BÖLÜM

1. ESERLERİN KARŞILAŞTIRILMASI

1.1 Kadın – Erkek İlişkisinin Karşılaştırılması

“On iki gram Mutluluk” ve “Erkeklerin hikâyeleri” adlı iki eserde de erkeklerin ikili ilişkilerde yaşadıkları sıkıntılara değinilir. Erkeklerin güçlü olma cabası içine girdiklerinde tutarsız davranış göstermeleri ve bir bayana karşı nasıl davranacaklarını bilmemelerinden bahsedilmiştir.

“On iki gram mutluluk” adlı eserdeki kahramanlarımız kadınlara karşı daha güçlü bir görüntü çizmektedir, fakat doğru davranışlarda bulunmak için çabaladıklarında Erkeklerin öyküleri adlı eserimizdeki kahramanlar gibi hayal kırıklıkları yaşamaktadırlar.

Kahramanların en büyük problemleri kaybetme korkusu olarak gösterilir, bu konuda erkeklerin çektikleri sıkıntılar benzer şekilde ele alınmıştır.

İki eserde de erkekler kadınlara karşı nasıl davranmaları gerektiğini bilmemekte, yanlış bir harekette bulunup onları kaybetmekten korkmaktadırlar.

“Yanlış bir harekette, dokunuşta veya kelimedede, aniden kendimi onların gözünde yenilgiye mahkûm bir rakip olarak bulabilirdim, ...” (Zaimoğlu, S. 31)

“Ona o kadar yapışmıştım ki, bazen kendimi gülünç hissettiğim bile oluyordu; bana bir kafe de, alçak sesle söylediği şeyi iyi anlamadan, onun peşine takıldığım ve girmeye çalıştığım yerin kadınlar tuvaleti olduğunu bana görevlinin hatırlattığı o gün olduğu gibi... “(Mungan, S. 87)

Bu erkekler kadına karşı belirli duygular hissettiğinde ilk önce ona uygulayacakları davranışları belirleme de problem yaşar, bunların sebebi ise kadınları kaybetmekten korktuklarındandır.

“On iki gram Mutluluk” adlı eserde kahramanımız davranışlarında ve söyleyeceği sözlerde dikkatli davranmak istemektedir. Kadınların erkeklerin yanlış bir

hareketinde onları terk ettikleri bilinmektedir, çünkü bayanlar karşısındaki erkeğin davranışlarına çok fazla dikkat eder.

“Erkeklerin Öyküleri” adlı eserde ise erkek kahramanımız yanlış hareketlerde bulunmaktadır, kendilerine baskı uygulayan, aşırı ilgi gösteren insanlardan, kadınlar her zaman kaçmaktadır. Bu hareketler bayanların istedikleri türden bir ilgi değildir. Sevgi göstermek için aşırıya kaçmamak gerekir, özellikle ikili ilişkilerde bir taraf bu yüzden çoğu zaman sıkıntı çeker ve sevmesine rağmen özgürlüğünü yaşayamadığı için terk etmek zorunda kalır.

Her iki eserde de kadınların karşısında davranışlarını kontrol edemeyen ve bu yüzden de kaybetmek zorunda kalan erkekler bulunmaktadır, fakat birinci eserimizdeki kahramanımız davranışlarını Erkeklerin öykülerinde ki kahramanımıza göre tutarsızdır, bir gün aşırı ilgi gösterir, diğer gün ise ilgisiz davranışta bulunur, yaptığı hareketleri kontrol edemez.

“Hep carlottaya bağlanmaktan korkuyordum. Yalnızca düşünmekten bile nefret ediyordum bunu.” (Mungan, S. 25)

“... , büyük bir aşka nasıl karşı koyabilirdimki ki?” (Zaimoğlu, S. 31)

İki eserdeki kahramanlarda bir kadına bağlanmaktan, kendilerine aşka verdiklerinde güvenlerini yitireceklerinden korkmaktadırlar. Erkekler bir insana aşırı bağlandıklarında dengelerinin bozulacağını düşünür. Kendilerini kaybetmekten işlerini, geleceklerini kuramamaktan, başarısız olmaktan çekinirler. Bir kadının, onların sevgisini anladıklarında bunu olumsuz yönde kullanacaklarını sanmaktadırlar.

“ Dik başlı bir şekilde şansımı kırk beş yaşındaki kitapçılarda arıyordum.” (Zaimoğlu, S.41)

“Cronin bir yandan hayatında yeni bir dönemin başladığını hissediyor, bir yandan da bu durum kafasını kurcalıyordu, ama sonunda tasalanacak bir şey olmadığına karar verdi, çünkü Mary Lou kendisinden faydalanılacak on sekiz yaşında bir çocuk değildi, aksine yetişkin bir kadındı; ...” (Mungan, S. 53)

Eserlerdeki erkekler kendilerinden yaşça büyük olan kadınları daha çok tercih etmektedirler. Bunun sebebi ise onların olgun olmaları ve genç kızlar gibi aşk oyunlarına başvurmamalarındandır.

Erkekler bayanlara göre daha açık, içinde gizli mesajların bulunmadığı ve kendilerini zorlamayacak ilişkilerden hoşlanmaktadırlar. Bu yüzden Zaimoğlu'nun eserindeki kahramanımız belirli dönemlerden geçmiş kadınlardan seçmektedir sevgililerini, fakat Mungan'ın erkek tiplmesi kendisinden faydalanmayan bir gün onu terk etmeyecek sevgileri tercih eder.

İlişkilerde yaşanan kavgalara ve olumsuzluklara erkeklerin bakış açıları ve verdikleri tepkiler farklı oluşturmaktadır.

“Ortamdaki havanın birden değişmesi ve sürprizlerin olması için bir erkeğin kadına kötülük yapması gerekmiyordu. Onları kızdıran bir şeyler her zaman vardır, arkası çabuk gelirdi ve boş yere kavga edilirdi.” (Zaimoğlu, S.195)

“Yine boşanmaktan söz ettiği bir defasında patlamışım. “ biraz insafı ol ama senden rahatı var mı? Canının istediğini yapıyorsun, ayrıca, seni aldattığı doğruysa bile, sen de karşılığını veriyorsun sanırım.” (Mungan, S. 18)

Erkek kahramanlarımız kadınlara karşı tepkilerini göstermekte farklılık oluşturmaktadırlar. Zaimoğlu'nun eserinde erkek, kadınların hiçbir sebep olmadan kavga çıkarmalarını kabullenmiştir, anlayışlı bir yapı oluşturmaktadır. Diğer eserdeki kahraman ise bir bayan tarafından kendisine söylenenlere ve olumsuz olarak yapılan her harekete tepkisini belirtmektedir. Kadınların söyledikleri ve yaptıkları hakaretler karşısında ezilmeyi kabullenemez.

Aslında iki tarafta kaybetmekten korkmaktadır, fakat bir taraf her şeyi kabullenerek kadınların onlara bırakmayacaklarını düşünür, diğer tarafta aldırış etmeyen görüntüsü altına sığınarak onlara suçlamalarda bulunarak, haksız konuma getirmeye çalışarak kendilerini bırakmayacağını düşünür.

Gerçek hayatımızda da insanlar farklı biçimlere ayrılmaktadır, bunun sebebi ise karşılardaki insanları iyi tanımaları ve davranışlarını ona göre seçmeleri ya da tanımadıkları için hareketlerini yine karşılardaki insana göre seçmeleri.

Eserlerde sadece erkeklerin bayanları karşı tavırları değil, kadınlarında onlara karşı düşündükleri veya uyguladıkları hareketlerden bahsedilmiştir.

“Ancak bir erkek bir kadının yüzünü gördüğünde, cesaretsizleşir, kadınların kendilerini büyük işlerden alı koyacağını düşünür. Erkek bir delilik yapmak için en iyi fırsatı kollamaktadır, diye söyledi.” (Zaimoğlu, S.181)

“On iki gram Mutluluk” adlı eserde ki kadınlar genellikle fikirlerini rahat bir şekilde belirtir, karşılarındaki erkeklerin onlara amaçsız yaklaşmayacaklarını savunur. Onların güzel bir kadın gördüklerinde hemen hoş olmayan hareketlerde bulduklarını söyler.

“Sonra bağışlamamı diliyor, zavallının biri olduğunu söylüyor, bir hakkı olmadığını kabul ediyordu.” (Mungan, S. 22)

“Erkeklerin öyküleri” adlı eserde ise, bayanlar daha çok ikinci plana atılmış, çoğu zaman kendine güven duymayan, daima suçlamalarla karşı karşıya kalan kişilerdir. Genellikle suçsuz olmalarına rağmen özür dileyen bayanlar olur.

1.2. Din, Gelenek ve Göreneklerin Karşılaştırılması

“On iki gram Mutluluk” ve “Erkeklerin Öyküleri” adlı iki eserde din, gelenek ve görenek konularına erkek bakışı açısından değinilir. İki eser erkeklerin dine bakış açısı ve bunlara uygun davranışları bakımından bir benzerlik göstermemektedir.

“Erkeklerin Öyküleri” adlı eserde erkek kahraman dine fazla önem vermeyen bir kişilikte anlatılır. Kendisini mutlu eden bayan istediği için ve ona mantıklı geldiğinden kiliseye gider ve dua eder.

“Kiliseye tanrı’ya yakarmak için gitmek, mimarlık öğrenmek ya da benzeri b... bir gerekçeyle gitmekten yeğdi. İstese be Katolik olurum... Ne olacak! Hoşuna gittiği sürece, ne istese yapardım. (Mungan, S.33)

Bu alıntı bütün erkekler için geçerli değildir, sadece öyküdeki erkek bayanın ilgisini çekebilmek için böyle bir davranışta bulunur. Aslında erkek karakterine bakıldığında kendinden ödün vermemeyi tercih eden bir kişilikle yaşamayı seven bir hayat tarzını benimser.

“On iki gram Mutluluk adlı eserde ise erkek kahraman dini bir toplulukta bulunduğu zamanlarda liderleri tarafından terk edilir ve oda liderlerini bulmak için yolculuğa çıkar. Dine ve Tanrıya olan inançlarında bir değişiklik olmamaktadır fakat

katı kurallarla dolu olan eski hayatından vazgeçmeye başlar. Kendinde ve hayatında bir boşluk hisseder ve bir kadın ile tanışması üzerine hayatında değişiklikler oluşmaya başlar.

“ Tanrıya sığınıyordum, çünkü yapmanın gerektiği halde, ev sahibesine elimi uzatmıştım. ” (Zaimoğlu, S.124)

Zaimoğlu'nun öyküsündeki kahramanda dine inanır ve bu amaç için caba sarf eder. Sadece günah işlemekten korkar bunun içinde bir bayan ile gelişen olaylarda ne şekilde davranacağını bilememektedir. Hayat ile sürekli mücadele içinde olan insanlar yaptıkları davranışlarının sonucunu elde edemeyince kendini boşlukta hissetmektedirler.

Çoğu erkek hayatında oluşan boşlukları kapatmak için kendine sığınacak bir barınak arar. İki eserde de sığındıkları yer bayanların yanı olur. Aslında iki eserdeki erkek kahramanda bir şeyleri elde edebilmek için bazı konulardan ödün vermek gerektiğine inanır buradaki bedel ise din konusunda olur. Tam olarak vazgeçilmiş gibi gösterilmez, sadece karşılarındaki insanın gözüne hoş gelecek şekilde gösterilir.

Chery Bernard ve Edit Schloffer adlı iki yazar ise “Erkekler, Kadınlar için bir Kullanma Kılavuzu” (2002) adındaki eserlerinde bedelin erkekler üzerinde nasıl bir etki yarattığını açıklamaktadırlar.

“Erkekler her şeyin bir bedeli olduğu olgusunu kabullenmişlerdir.” (Bernard, S.11)

Zaimoğlu'nun eserindeki kahraman ayrıca dinine fazla bağlıdır, aslında dini ve katı kuralları arasında ikilemler yaşar. Dini için kadınlardan uzak durmaya çalışır, çünkü onların seslerinden korkmaktadır.

“ Kadınların sesinde şeytanın çeldirici ses tonu gizlidir. ” (Zaimoğlu, S.132)

Şeytan kahramanın en büyük düşmanıdır. Kendini ondan uzak tutmaya çalışır ve şeytanın, kadınların seslerinde gizli olduğuna, onların vasıtasıyla kendisini kandırmaya çalıştığına inanır. Bu yüzden de bayanlardan uzak durmaya çalışır.

Mungan'ın eserindeki erkek kahraman her gelişen olayı aşk ile ilişkilendirir. Dini yüzey üstü ele almayı sever. Dua edecek ise dua eder ve ölüm varsa bunu da hayatın gerekli bir parçası olarak görür.

“Ölüm ... her aşık olan düşünür bunu.” (Mungan S.24)

Kahramanın ölüm hakkındaki düşünceleri aşk ile bağlantılıdır. Mungan'ın eserindeki kahramanların çoğu her gelişen olayı bayanlar ile ilişkilendirir. Fakat çoğu zaman aşk acısı çeken ve sevdikleri bayanlar tarafından kabul görmeyen erkekler ölümü düşünmektedir. Bu eserdeki kahramanda bu kişilerin içerisinde yer alır.

Zaimoğlu'nun eserinde ise ölüm ve sonrası bir kadının bakış acısı ile anlatılır.

” Sert bir Sofuydu ve iyi olduğu zamanlar ölümden sonra cennet ve cehennemin tamamen boşalmış olan hayalet bir şehir olduğunu keşfedeceğini söyledi. ” (Zaimoğlu, S.152)

Eserdeki kadın ölümden sonra insanların beklediklerinden daha farklı bir hayat olduğuna inanır. Erkek kadından dine daha fazla bağlı gösterilir. Bütün hayatları sanki din ile ilişkilendirilir.

Çoğu insan ölümden korktuğu için bu konudan bahsetmek istemekte ve sanki konuşulmayınca olmayacak gibi bir duyguya kapılmaktadır. Bu insanlardan çoğunlukla yaşamlarında tercih ettikleri bir tür kaçma girişimidir.

1.3. Kadının – Erkek üzerindeki bakışının karşılaştırılması

“On iki gram Mutluluk” ve “Erkeklerin Öyküleri” adlı eserler de erkeklerin kadınlar yüzünden çektikleri sıkıntılar, kendilerini güçlü göstermeye çalışırken yaptıkları tutarsız hareketler ve aslında ilişkilerinde aradıkları ortak yaşamı oluşturmaya çalışırken içine düştükleri hatalardan bahsedilir.

İki eserdeki kahramanların amaçları aynıdır, fakat bunları gösterme ve uygulama tarzları arasında farklılıklar bulunmaktadır, ayrıca sevgiye gereksinim duyarlar fakat

kaybetmekten korktukları için bunları belirtemezler bu yüzdende acı çeken taraf kendileri olur.

Bu öykülerdeki erkekler kadınların ve toplumun yaptığı belirli davranışlar yüzünden psikolojik çöküntü yaşamaktadırlar.

“ ... Onun gözünde bir kâğıt parçasıydım, yozlaşmış alçak bir herif. Basitliğinden dolayı hemen göz önünde bulundurulan benim istikrarsız zihniyetim, onların burnuna pis bir koku gibi geliyordu. ” (Zaimoğlu, S.128)

Erkek kadının ona yaklaşmasından sonra toplumun ona kötü bakacağını savunmakta, bir bayanla bulunmanın çok ezici olduğunu düşünmektedir. Kadınların ona yaklaşmalarından ve onların konuşma çabalarından dolayı kendini kötü hissetmektedir.

“CRONIN, KARISI Marge’ın kendisini bir arkadaşıyla aldattığını fark ettikten sonra aylar süren bir bunalıma girdi.” (Mungan, S.58)

Erkeklerin Öyküleri adlı eserdeki kahramanımız Cronin, karısı tarafından aldatılmış olduğu içi bunalıma girer. Çoğu erkek için sadık birisi olmak ve karşısındaki insanın da ona böyle davranmasını istemektedir.

İki eserde de kadınlar yüzünden sıkıntı çeken erkekler bulunmakta fakat Zaimoğlu’nun eserindeki bu erkek daha çok diğer insanların kendisi hakkında ne söyleyeceklerini düşünüp, kadınlardan uzaklaşmaya çalışmaktadır.

İki eserde de kadınların elinde oyuncak olmamak için çabalayan erkekler tiplerini görülmekte, fakat onların bunları belirtme tarzları ve uygulayış biçimleri farklıdır.

İlk eserimizdeki kahramanımız kendini küçük düşürmemek ister bu yüzden de ona yalvarmayacağını söyler.

“ Ne bekliyordu? Dizlerimin üstüne çöküp yalvarmamı mı? Bademciği, safra kesesi, apandisi eksik olmasına rağmen, mükemmeliyetçiliğin den kuşku duymak istemiyordu. ”(Zaimoğlu, S.203)

“Onun en zavallı anısından kurtulmak için ruhumu didik didik ederek, zaten yeterince katı olan yüreğimi daha da katılaştırarak, öfkeli anlar geçiriyordum.” (Mungan, S.19)

Mungan'ın kitabında ise erkek kahramanımız kendi iç hesaplaşmasını yaparak, kadınlardan uzaklaşmaya çalışmaktadır, fakat bu davranışlar sonucunda kendine zarar vermeye başlar.

Her İki kahraman da, kendilerinin güçlü olduğunu göstermek, küçük düşmemek için bu tür davranışları tercih etmektedirler. İlişkiyi kurarken veya sürdürmeye çalışırken çoğu erkek ve kadın bu ilişkiyi oluşturan gücü elinde tutmak istemekte, fakat bunu yaparken çoğu zaman da birbirlerini kırabilmektedirler. Kadınlardan çok erkeklerin sıkıntıya içine girdiklerini iki eserde açıkça gösterilmektedir.

“ Bunun üzerine yarım saatlik bir azar işittim ve bana kızıldığı zaman otomatik olarak kaçtığım için tam olarak ne söylediğini hatırlamıyorum. ” (Zaimoğlu, S.44)

Erkek başarısızlığa uğramaktan ve kadınların onlarla bu yüzden kavga etmelerinden korkar, “On iki gram Mutluluk” adlı eserdeki erkek, karısının kendisine kızması sonucu kaçır. Kendisinin hatalarının yüzüne vurulmamasını ister, gururunun bir bayan tarafından incinmiş olmasından nefret eder.

Aslında erkekler sevgilerinin kendilerine kızdıklarında söyledikleri sözleri hiç unutmazlar çünkü bu onlar için çok önemlidir, fakat buradaki kahramanımız söylenenler hatırlamamak için duymadığını söyler. Kendisine göre kötü durumlara bahaneler uydurur.

Mungan'ın eserinde nu tür olaylarla karşılaşan erkeklerin, gösterdikleri iki tür tepki vardır.

“Karısının yadırgayan, incinmiş bakışları karşısında, söyledikleri kendisine bile çocukça geliyordu. Karısı ona ne yapacağını, burada ne yapacağını, neyle geçineceğini, evdeki hayatının ne olacağını sorsaydı hiçbir cevap veremeyecekti.” (Mungan, S.173)

Burada kişi karşısındaki insanın fikirlerini söylemeden önce kendi içinde sıkıntılar yaşar, bunları ona soracak olurlarsa ne yapacağını düşünür. Karısının karşısında küçük düşmekten korkar, bu yüzden de kendini başkalarının söylemesine gerek kalmadan suçlu bulur.

“Holly diyor ki, “Sen evliliğin dışına çıktın. Öldürdüğün şeyse güven.” Dizlerimin üstüne çöküp yalvarmaya başlıyorum. ... , Korkunç bir şey bu. Bana ya da el âleme ne olacak bilmiyorum. Diyorum ki, Holly, tatlım, seni seviyorum.” (Mungan, S.79)

İkincisinde ise hatalarını yüzüne vurduklarından dolayı acı çeken ve bunu dindirmek için ancak yalvarmakta çözüm bulan bir erkekte bahsedilir. Kaçmak yerine yüzleşmeyi tercih eder, karısına onu bırakmaması için yalvarır, ona önemli şeyler söyleyerek gitmemesini sağlamaya çalışır.

İki eserde de erkeklerin arasındaki en önemli farklardan biri, bir tarafın sıkıntılarını kaçarak kurtulmayı tercih etmesi, diğer tarafın ise yüzleşmeyi göze almasıdır. Bu yüzden Mungan'ın eserindeki kişiler daha mutlu olabilmektedir, diğer eserdekilerin ise problemleri hiç bitmemektedir.

Eserlerde kadınların üstün davranışları, tehdit etmeleri ve hakaret ederek yıldırılmaya çalışmaları, erkeklerin kendilerine karşı olan güvenlerinin azalmasına sebep olmaktadır.

” Tembel durmak istemiyordu. Sert bir dille istediği sigarayı ve bir hizmetçi gibi kül tablosunu ona uzattım. ” (Zaimoğlu, S.71)

On iki gram Mutluluk adlı eserde, kişi kadının kendine uyguladığı baskılar sonucunda onun istediği hizmetkâr rolüne bürünmüştür. Her istediğini yapar ve kendi fikirlerini onun önemsemeyeceğini varsayarak belirtmez.

Erkeklerin öyküleri adlı eserde de kadınlar tarafından ezilen, baskı gören ve özellikle tehditler ile yıldırılmaya çalışılan erkekler görülür.

“Dediğim gibi, oturma odasında, kimseye bir zarar vermeden, kendi kendime serinlemeye çalışıyordum; birden Olivia-Ann daldı içeri; saçlarına bigudiler sarmıştı; bağırılmaya başladı: “Kes şu gürültüyü! Bir dakika rahat bırakmaz mısın sen insanı? Hem kalk benim piyanomun başından. Senin piyanon değil ya, benim piyanom, şu anda kalkmazsan, eylül ayının ilk pazartesi günü kendini yargıcın karşısında bulursun.” (Mungan, S.113)

Bu tür insanlar baskı veya hakaret görseler bile karşılarındaki insanı bırakmayı göze alamamaktadırlar, bunun en belirgin sebebi ise kendilerine karşı güvensiz olmalarıdır. Yalnızlığın onları daha kötü bir duruma getireceğini savunur ve bu yüzden de kadın her ne yaparsa yapsın onların yanında kalmanın daha güvenli olduğunu düşünmektedirler.

1.4 Erkeğin – kadın üzerindeki baskısı

On iki gram Mutluluk ve Erkeklerin hikâyeleri adlı iki eserde de sadece erkeklerin yaşadıkları üzüntülere değil kadınların hayatlarında yer alan olaylara da yer verilir, fakat bunları gerçekleştiren neden olan yine erkeklerdir. Kendi arzuları için kadınların yaşmalarını kısıtlamaları ve onları suçlayarak psikolojilerini bozmaları konu edilir.

Burada ayrıca erkeklerin kendi bulma çabaları ve kimlik arayışların girdiklerinde başka insanları suçlamaları, bu sayede de kendi vicdanlarını rahatlatmaları konu edilir.

İki eserde de erkeklerin bayanlara karşı iyi davranırken istediklerini elde edemediklerin de kaba davranışlara geçmeleri benzer yollar ile ele alınmıştır.

“ İşte, bundan başın ağrıyacak ve beni bir daha aramayacaksın, bu başına her zaman gelebilir. Bana öyle anlamamış gibi davranma, kapatmak istiyorsan kapat. Beni bir daha aramak istemiyorsan arama. İkimizin görüşme konusu bitmesin diye iki kâğıt dolusu yazdım. Ama ben istemiyorum, kendimi aptal gibi geliyorum buna gerek yok Sen sadece gevezelik ediyorsun ve ben burada Aşk kuklası oynuyorum. ” (Zaimoğlu, S.54)

“ Kendisini anlamadığı ve onu arzuladığı anda kendisi olmaya karşı çıktığı için genç kıza kızılıyordu adam. Kız rolünü sürdürmekte ısrar ettiği için de, adam öfkesini genç kızın temsil ettiği otostopçudan çıkardı; birdenbire kendi rolünün gerektirdiği kişiliğe büründü: genç kızın hoşuna gitmek için dolambaçlı bir biçimde söylediği çapkınca sözlerden vazgeçti ve kadınlarla ilişkilerinde, irade gücü, sinizm, kendine güven gibi erkekliğin en kaba yanlarını vurgulayan sert erkeği oynamaya başladı.” (Mungan, S.143)

Hem Zaimoğlu'nun hem de Mungan'ın eserindeki Kahramanlar bayanlara iyi davranarak amaçlarını elde etmeyi düşünürken, bunu gerçekleştirememeleri kaba davranışlara başvurmalarına gerekçe olarak gösterilir. Kadınları ezerek kötü sözler söyleyerek onların sağlıklı düşünememelerini sağlar bu şekilde de kendi isteklerinin olacağını düşünmektedirler.

Günümüzde bu tip çarelere başvuran erkekler de var, onlara gerek duymayanlar da, herkes biraz olsun karşı cinse nasıl davranacağını bilir. Karşısındaki insanı aşağılayarak onu kendine getiremeyeceğini daha çok uzaklaştıracağını anlamıştır, kadınlar tatlı dilden hoşlanırlar onlara kaba davranışa erkeklerden değil.

Bayanlar başlarına bir olay geldiğinde birbirinden farklı tepkiler verirler, hatta bütün bayanların kendilerine has yöntemleri var diyebiliriz. Zaimoğlu'nun eserindeki

kadının başından olumsuz bir hadise geçmiştir ve o bunun sonucunda kendini kötü hissetmektedir. Bunu göstermek istemez fakat yaptığı hareketlerden, davranış tarzından üzüntü duyduğunu, bu olayın onu sarstığını ifade eder.

” Kurulandıktan sonra bornoz ve havluları çamaşır makinesine tıktı ve onun hatırı için havluların gecedan kurumayacağını düşünerek stoku doldurdum. Eskisinden daha çok teşekkür ediyordu, alınımı sildim çünkü övgü ve teşekkür için duygusuzdum. ”
(Zaimoğlu, S.79)

Çoğu kadın sözlerle karşısındaki insana sıkıntılarını anlatmaz, onların bunları kendisinin verdiği gizli mesajlardan anlamalarını ister.

Mungan’ın eserindeki bayan ise insanlara tepkisini ağlayarak gösterir, kendi zayıflığını belirtmemek için caba gösterse bile gözyaşlarını tutamaz.

“Bırak beni,” dedi ve “Sadece bir dakikaya ihtiyacım var,” diye devam etmek istedi, ama konuşması, ağzını kapatmasına, yanaklarını karmasına ve gözyaşlarını tutmasına neden olan gerginliği çözmüştü. Onlarca yıldır hiç ağlamamıştı. Hiçkırığı boğmak istiyordu, ama boğma iniltiye, inilti feryada dönüştü. Kollarıyla, özür dilediğini gösteren; gafil avlandığını ve ağlamak istemediğini, ama başka türlü yapamadığını açıklayan hareketler yaptı. Ama ardından, gözyaşları özür dileme ve açıklama ihtiyacını alıp götürdü ve orada öylece, elleri kucağında, başı önünde ve gövdesi sarsılarak oturdu, hüngür hüngür ağladı.” (Mungan, S.172)

Bu eserdeki kadın aslında dertlerini ve yaşadıklarını insanlara belli ettirmeme çabasıdadır ve bunun içinde caba sarf eder fakat kendini tutamaz. Duygulara karşı gelmek gerçekten çok zor bir iştir, ancak bunu başaran çok az insan vardır.

Aslında bayanlar için ağladıklarının görülmesi bazen çokta önemli değildir, fakat erkekler kendilerini böyle gören insanlar karşısında ezilmiş, gururu inçinmiş olarak görür, onlar için erkek hiçbir zaman ağlamamalıdır.

Erkekler kadınlar hakkında düşündüklerini onlara hiçbir zaman belirtmez, sadece onları gördüklerinde içlerinden onlara karşı bir aşağılama duygusu gelmektedir.

“ Onun hayatının geri kalan kısmını mahvedebilirler, kaba erkeklerin adetlerinden bahsedilen fısıltılı konuşmalardan nefret ederim. Bu sinsi mahlûkları iyi ağırladığım için memnun olmaları gerekir. ” (Zaimoğlu, S.79)

“ ... Öyle günler oluyordu ki ona sen demek içime bir iğrenme, bir aşağılanma duygusu veriyordu. Koluma girmek için neyim oluyordu benim bu kadın? “ (Mungan, S.21)

İki erkeğin de kadınları aşağılama, hor görme duyguları vardır, aslında bunları söylediklerinde onlara daha çok acı duygusu verebileceklerini kendileri de bilir fakat o zaman kadının onları terk etmeleri olasılıkları vardır. Bu yüzden bu işlemi sessiz fark ettirmeden kendilerini rahatlatmak için yapmaktadırlar.

Zaimoğlu'nun eserindeki kahraman kadınları onun kendilerine verdikleri değeri anlamadıkları ve hala erkekleri suçlu buldukları için onlardan nefret eder, fakat Mungan'ın eserindeki adam kendine ayırt olmayan bir kadın yüzünden bu düşünceleri ona karşı hissetmektedir.

Kadınlar ikili ilişkilerde en çok erkeklerin kendilerine karşı olan düşüncelerini ve sevgilerini merak eder. Böyle durumlarda onlardan olumsuz yönlerde duyular aldıklarında kendilerini yetersiz hissetmeye başlamaktadırlar.

Bu tür düşünceleri iki kahramanımızda kendi yöntemleriyle açıklar. Zaimoğlu'nun kahramanı kadınların Televizyon da gösterilen dizileri izleyerek bir hayal dünyası oluşturduklarını ve sevgilerini ona göre yaşamak istediklerini söyler, fakat gerçek hayatta bu olmadığına olumsuzlukla karşılaştıklarında hemen her şeyi bir kenara atma çabasına girmektedirler. Kadınların gerçek hayatları ve hayallerin çok fazla birbirine kattıklarını düşünmektedirler. Aslında ona bunu söylemesinin sebebi onun acı çekmesine sebep olmaktadır.

“İşte sen böyle basit hikâyelere düşkünsün. Aşkın ücretsiz hayali, Seifenoper (bkz. s,41) bu işte. Ancak sana olduğunda bu konu hakkında bir şey duymak istemiyorsun.” (Zaimoğlu, S. 202)

“ Carlotta gibi kocasından ayrılmış, henüz genç, çocuksuz bir kadının benimle avunabilmesi olacak iş mi diye düşünüyordum, acımasızca. Ama çok basit bir sevgiliydi zavallılık, belki bunun için aldatmıştı ya kocası da. “(Mungan, S.18)

Mungan'ın eserinde ise erkeklerin kadınlara düşüncelerini belirtmedikleri görülür, onlar yine düşünerek bayanları kendi düşüncelerinde zavallı konuma getirir ve bundan zevk almaktadırlar. Bunu kadının onu terk edemeyecek konumunda olduğu içinde yapmaktadır, çünkü bir kere kaybetmiş olan kadınlar bir daha kaybetmemek için elinden gelen her şeyi yapmak için hazırdırlar. Bunu bilen Mungan'ın eserindeki erkekte onu ezmeye hemen hazırdır.

SONUÇ

Çalışmada ele alınan Feridun Zaimoğlu'nun “On iki gram Mutluluk” ve Murathan Mungan'ın “Erkeklerin Öyküleri” adlı eserlerinde erkek bakış açısı ile dünya, kadınlar ve kültür unsuru tasvir edilir.

İki eser de kadın – erkek ilişkisi, din, gelenek ve görenekler, kadının – erkek üzerindeki baskısı ve erkeğin – kadın üzerindeki baskısı açısından incelenmiş ve iki eserde bulunan farklılıklar ve benzerlikler karşılaştırılmıştır.

Feridun Zaimoğlu'nun eserinde batı ve doğu ayrımı, bu toplumların yaşam tarzları açık bir şekilde verilir. Öykülerdeki erkekler batıya çok kolay bir şekilde uyum sağlayabilen fakat bu ortamda yaşadıkları sonradan doğuda bulunan gelenek ve görenekler adı altında bazı katı kuralları olan ve bu şekilde hayatlarını sürdüren insanların arasına girdiklerinde, kuralların baskısı altına girmeyi kabul etmeyen erkeklerden bahsedilir. Öykülerde erkeklerin aşka bakışları, kadınlarla olan ilişkilerindeki olumlu ve olumsuz olaylara da yer verilir.

Murathan Mungan'ın eserinde ise öyküler belirli bir sıra ya da ayrım gözetmeksizin okuyucuya sunulur. Bu öykülerde bulunan erkekler toplumun baskısı altında yaşayan ve bu yüzden de hareketlerinde kısıtlamalara gitmek zorunda kalan bir yapı içinde gösterilir. Eserde kadın – erkek ilişkilerine ve toplumun erkekler üzerindeki etkileri de okuyucuya yansıtılır.

Eserlerin bütün öykülerine bakıldığında erkeklere özgü bir bakış açısı ile anlatılır. Başka insanlara ve hayata yaklaşım biçimleri onlara karşı geliştirdikleri tutumlar benzerlik bulunmaktadır. Her iki eserde de erkeklerin belirli bir şeyleri aradıkları konu edilir ve bu arayışlar çoğunlukla bir kadının karşısına çıkması ile sonuçlanmaktadır. Eserlerdeki erkeklerin asıl istedikleri doğru düzgün bir aşk hayatı yaşamaktır.

İki kitapta da iki ayrı erkek tiplmesi bulunur. Bunlardan ilki her şeyi kendi bilen, kadınları ikinci planda gören erkeklerdir. Buradaki erkekler hükmetmeyi, karşı tarafa acı çektirmeyi, aşağılamayı ve kadınların mutlu olduğu anları yıkmayı ister ve

bunları yaptıklarından dolayı mutlu olabilmektedirler. Fakat iki eserde de erkekler her ne kadar kadını reddetseler bile onları önemsemektedirler. Kadınlar ile olabilmek için büyük bir gereksinim duymaktadırlar. Bayanları hiçe sayarak aldıkları kararlar onları boyun eğmeye, muhtaç olmaya ve olayları kabullenmeye zorlamaktadır.

Mungan'ın eserindeki çoğu erkek bağıllık ve özgürlük arasında boğuşmaktadır. Bu aynı zamanda Zaimoğlu'nun öykülerindeki erkeklerde de vardır. Hem aşkı yaşamayı, hem de aşklara bağlı kalmamaya çalışır, kadınların ve hayatın sorumluluklarını almak istememektedirler. Eserlerdeki bayanlar ise baskı gören ve her zaman kaybetmeye mahkûm karakterler olarak gösterilir.

Eserlerde bayanlarla ilişki kurmada zorluk çeken, birbirleriyle anlaşmayı beceremeyen, kadınlar tarafından emir verici ya da aşağılayıcı hareketlere maruz kalan ve bu tür kırıcı hareketleri görmemek için hislerini açığa çıkaramayan erkekler söz konusu dur.

İkinci gruba bağlı olan erkekler ise birinci gruptaki erkeklerden çok daha farklı bir yapıya sahiptirler. Kadınların erkeklerin yaşamlarında gerekli olduğunu düşünmektedirler. Buradaki erkekler hayatlarının her anını kadınlar ile yaşar ve toplumsal kimliklerini onlar ile ulaşılmaktadır.

Her iki eserde de kadın – erkek ilişkisinin olumlu ve olumsuz yönleri aktarılır. Erkeklerin kadınları sevme arzuları, bağlanma istekleri ve hayatı yalnız geçirmemek için yanlarında bulunacak bir dost arayışları anlatılır.

Bu gruptaki erkekler mutsuz olmamak, gururlarını ve bayanları kaybetmemek için kendilerini dar bir alana kısıtlayan, gerçek hislerini yansıtmadan hayatı sürdürmeyi hedef edinen bu yüzdende kendilerini mutlu sanan erkek tipleri konu edinilir. Öykülerde ya erkekler kadınlara baskı uygulamakta ya da kadınlar erkeklere karşı kaba bir tavırla hareket eder.

Öykülerdeki erkeklerin çoğu kadınların karşısında yenilgiye uğramış, baltayı taşa vurmuş, olumsuzluklardan kurtulmak isterken daha çok savrulmuş, cinsel hayatlarında sorunları olan, toplum tarafından ezilen, ret edilen ve bu yüzden kaybetmek zorunda kalan kahramanlar bulunur. Aşk konusunda problemler yaşar ve aşkı bir çıkmaz yol olarak görmektedirler. Bu öykülerde kısaca kendi ve yaşam ile savaşıyor ve çoğunlukla yenilgiye uğrayan erkekler vardır.

Erkek – kadın ilişkisini iki tarafta aynı duygular veya hisler ile yaşamaz, her iki tarafında kendine göre geliştirdikleri aşk oyunları beraberliklere farklı bir yön vermektedir.

Eserlerde erkekler çoğunlukla pasif bir rol oynar fakat onlar bağımsız oldukları ve toplumun baskısını üzerlerinde hissetmedikleri zaman bayanlar ile daha rahat bir ortamda beraberliklerini mutlu bir şekilde sürdürebilmişlerdir.

Din, gelenek ve görenekler “On iki gram Mutluluk” adlı eserde daha çok yer verilir. Eserde bu tür konular erkeğin anlatımı ile işlenir. İlk bölümde gelenek ve görenekler çok fazla göz önünde bulundurulmaz. Ayrıca insanlar üzerinde bir etkisi de yoktur. Fakat kitabın ikinci bölümünde hikâyelerin doğuda geçen kısmı adetler ile içi içe verilir. İnsanlar, gelenekleri yaşantılarının bir parçası haline getirir. Kahramanımız bu tür yazılmamış, adalete bağlı olmayan kurallar ile muhatap olmak istemez, insanların kendi özgürlüklerini yok eden kısıtlayıcı ve bayanlara değer vermeyen hayat şartları ile yaşamak istemez.

Bu yüzdende üçüncü nesil Göçmenler gelenek ve modern arasında bir kişisel savaş yaşamaktadırlar. İhtiyaçlarını gidermek için yaptıkları arayışlar çoğunlukla toplum ile bir uyumsuzluk içine girmelerine sebep olur.

Murathan Mungan’ın “Erkeklerin Öyküleri” adlı eserinde ise din, gelenek ve görenekler konularına kısıtlı bir şekilde değinilir. İnsanların ölüme günlük bir olay, hayatta yaptıkları gurur kırıcı hareketleri unutmak için seçtikleri bir yol olarak gören erkekler konu edilir.

Bu eserde gelenek ve göreneklerin eskiye bağlı kalması ve kendi hayatlarında yerinin olmamasına inanılır.

İki kitapta da hayatına yön vermeye ve mutluluğu bulmaya çalışan erkekler anlatılır. Eserler erkeğin gerçek hayat da kadını aradığını belirtir.

Özetlemek gerekirse erkekler her ne kadar toplumun baskısı ve gelenek, göreneklerin etkisi altında kalırsa da, olaylara bakış acısı ve yaşadıkları duygulara verdikleri tepkiler aynıdır. Öykülerde erkeklerin sevgi gereksinimlerinin giderilmesi için kadın – erkek arasındaki olumsuz etkilere yol açan duvarın yıkılması gerektiği vurgulanmaktadır.

KAYNAKLAR

- Altan, Ahmet., **İçimizde Bir Yer**, Alkım yayınları, İstanbul, Mayıs 2004
- Altaylı, Hande., **Aşka Şeytan Karışır**, Okuyan Us Yayınları, İstanbul, Nisan, 2006
- Ana Britannica., **Genel Kültür Ansiklopedisi**, ed. Philip W. Goetz v.dğr., c. 3, Ana Yayıncılık A.Ş.; İstanbul, 1993, s. 872, 911, 280, ss. 627–628
- Aytaç, Gürsel., **Çağdaş Alman Edebiyatı**, Kültür Bakanlığı Yayınları/558, Kültür eserleri Dizisi/32, Ankara,1983
- Aytaç, Gürsel., **Karşılaştırmalı Edebiyat Bilimi**, Say Yayınları, İstanbul, 2003
- Aytaç, Gürsel., **Öykü Seçkisi**, Gündoğan Yayınları, Ankara, 1991
- Babaoğlu, Haşmet., **Rüyalarını Ver Bana**, İthaki Yayınları; İstanbul, Mart 2006
- Bayram, Ali - Piduch, Uta., **Almanca Cep Sözlüğü - Deutsch Taschenwörterbuch**, Fono Yayınları Sözlük Dizisi, İstanbul, 1998
- Büyük Larousse., **Sözlük ve Ansiklopedisi**, ed. Adnan Benk, c. 7, Milliyet Gazetecilik A.Ş., İstanbul, 1991, ss. 3514–3515, 5660, 6458–6459
- Cheryl,Bernard – Schloffer, Edit., **-Erkekler,-Kadınlar için Bir Kullanma Kılavuzu**, Alfa Yayınları, İstanbul,2002
- Demirci, Senai., **Ve Aşk Evliliğin Ellerinden Tuttu**, Timaş Yayınları, İstanbul, Kasım 2005
- Goethe, Johann Wolfgang Von., **Genç Werther'in Acıları**, Bordo Siyah Yayınları, İstanbul, 2003
- Göğüs, Beşir, v.dğr., **Yazın Terimleri Sözlüğü**, Dil Derneği Yayınları No.8, Ankara, 1998, s. 71.
- Gray, John., **Mars & Venüs Flört Ediyor**, Altın Kitapları, İstanbul, 2002

- Johnson, Gale Coşkun., “**Göçmenleri En İyi Kadınlar Anlatır**” , ANF News Agency, Londra, 11.05.2006, cev.Haydar Akboğa, [www.firatnews.com/ANF_FIRAT_HABER_AJANSI/Johnson Göçmenleri en iyi kadınlar anlatır.htm](http://www.firatnews.com/ANF_FIRAT_HABER_AJANSI/Johnson_Göçmenleri_en_iyi_kadınlar_anlatır.htm), 12.10.2006
- Karaalioğlu, Seyit Kemal., **Türk Hikâye Antolojisi**, İnkılâp ve Aka Yayınları, İstanbul, 1984
- Kılıçoğlu, Safa v.dğr., **Meydan Larousse, Büyük Lügat ve Ansiklopedisi**, c. 5, Meydan Yayınevi, İstanbul, 1994, ss. 850–851
- Klein, Wolfram., **Malcolm X- Leben, Kampf und Ideen eines Revolutionärs**, SAV-Sozialistische Alternative, Stadtverband Stuttgart, 2003
- Kuşçu, Hüseyin., **Türkçe Altın Sözlük**, Altın Kitaplar, İstanbul, 2005
- Longman - Metro., **Büyük İngilizce Türkçe - Türkçe Sözlük**, Longman Yayınları, İstanbul, 1993, s.1445
- Mungan, Murathan., **Erkeklerin Hikayeleri**, Metis Yayınları, İstanbul, Eylül 2004
- Öz, İlkin, **Erkekler Neden Evlenir?** , Alfa Yayınları, İstanbul, Mayıs 2005
- Posselt, Ralf.E – Schumacher, Klaus, **Projekthandbuch: Gewalt und Rassismus**, Mülheim an der Ruhr, Verlag an der Ruhr, 1993
- Steuerwald, Karl., **Almanca-Türkçe Sözlük**, OTTO HARRASOWITZ,Wiesbaden ABC Yayınevi, İstanbul, 1974
- Turgenjev, İvan Sergejeviç., **Babalar ve Oğullar**, Yıldız Yayınları, Ankara, 2006
- Uluç, Hıncal., **Arkadaş... Dost... Sevgili... SİZİNKİ Hangisi?** , Alfa Yayınları, İstanbul, Şubat 2006
- Wahrig, G., **Wahrig Deutsches Wörterbuch**, Verlagsgruppe Bertelsmann GmbH, Mosaik Verlag, Hamburg, 2000
- Zaimoğlu, Feridun., **Zwölf Gramm Glück**, Verlag bei Kiepenheuer und Witsch, Köln, 2004
- Zengin, Dursun., **Çağdaş Alman Edebiyatında Kısa Hikâyeler**, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları /2365, Dünya Edebiyat Eserleri Dizisi / 34, Ankara, 2000

ÖZGEÇMİŞ

27 Mart 1980 yılında Avusturya'nın Dornbirn şehrinde doğdum. İlkokulu Edlach'ta ve ortaokulu Markt adlı okullarda bitirdim. Lise 1 ve 3'üncü sınıfları Düzce'de Lise 2'inci sınıfı ise Ardahan Lisesinde okudum.

1999 yılında Öğrenci Seçme ve Yerleştirme sınavını kazanarak Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Almanca Öğretmenliği eğitimini aldım, 2003 yılında mezun oldum.

2003–2004 öğretim yılında Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili Ana Bilim Dalında Lisansüstü eğitime başladım.

2004–2005 öğretim yılında Anadolu Üniversitesi İktisat ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi bölümünde eğitime başladım.

Arzu Tekin